

SPRE LUMINĂ

FONDATĂ ÎN 1903

REVISTA COLEGIULUI NAȚIONAL IAȘI

Serie Nouă, Anul XI, Nr. 33
Aprilie 2015

Colegiul Național Iași

Director: Cristina Diana VÂLCU

REDACTIE:

Andra BULGARU ILIESCU, clasa a XI-a B – redactor șef
Elena CHIRVĂSUȚĂ, clasa a XI-a B – redactor șef-adjunct
Ștefan CIUPILAN, clasa a XI-a B – redactor șef-adjunct
Irina ȘERPEANU, clasa a XI-a B – redactor
Rareș ANTON, clasa a X-a D – redactor
Monica MINEA, clasa a X-a D – redactor
Antonia MURARU, clasa a IX-a E – redactor
Ruxandra MĂRGINEANU, clasa a IX-a E – redactor
Ioana VARTOLOMEI, clasa a IX-a E – redactor

GRAFICĂ:

Răzvan COJOCARU, clasa a XI-a B – redactor

COORDONATORI:

Prof. dr. Lavinia UNGUREANU
Prof. Mihaela CALABALIC

Coordonator tehnic:

Doina BUCIULEAC (Revista „Convorbiri literare”)

Colegiul Național Iași

Str. Arcu 4, Iași, 700125

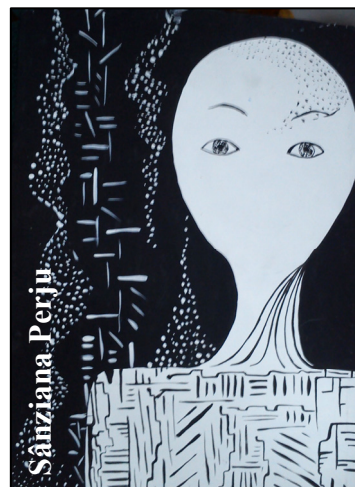

SPIRE LUMINA - REVISTA COLEGIULUI NAȚIONAL IAȘI

Email: spre_lumina2010@yahoo.com

DESPRE PUTEREA DE A SPUNE NU sau CUM SĂ ÎȚI PUI SINGUR LIMITE

Ța o pauză și acordă-ți câteva minute pentru tine. Ia o pauză exact în mijlocul celei mai haotice și mai epuizante zile, ia o pauză și gândește-te dacă merită! Tindem să ne dorim atât de multe, să încercăm să răspundem tuturor provocărilor, să depășim standarde pe care tot noi le impunem, să ne diluăm în efortul de a menține totul sub control, de a jongla cu atât de multe sfere pe care noi le considerăm de sticlă și care de fapt sunt de cauciuc. Stres, cafea, nopți nedormite, frustrare, cearcăne pe care degeaba încerci să le acoperi a doua zi cu machiaj – iată reversul unui succes pe care unii îl admiră sincer, alții îl invidiază, și care se pliază pe modelul acela american de viață, mereu pe fugă, cu o agendă atât de plină încât, dacă fiecare sarcină ar avea corporalitate și masă, geanta ta ar ceda. Mulți idealizează stilul acesta de existență: „Cum poți face atâtea? Trebuie să fie minunat să fii așa de productiv!”. Zâmbești strâmb, și dacă treci în revistă realizările tale, iată o serie de împliniri. Dar ai ajuns să nu le mai percepi astfel, ai ajuns să simți că e ceva în neregulă dacă ai puțin timp să respiri ori să telefonezi unui prieten, iar tensiunea a devenit un mod de viață, nu te poți debarasa de ea nici dacă ai ocazia de a sta liniștit.

Unde ai greșit? se impune întrebarea. Care a fost momentul în care toate s-au revărsat peste tine, și-au întins și ultima fibră, te-au asaltat pur și simplu? N-ai avut puterea să spui *nu*. În dorința ta de a nu dezamăgi, pe tine și pe alții, în impulsul – continuu realimentat – de a realiza cât mai multe, în ambiția amestecată cu puțin orgoliu, care îți dictează să te dezvolți cât mai arborescent, în avântul, la origine benefic, de a nu lăsa neexplorată nicio latură a personalității tale, rezidă sămânța acestei convingeri că poți solicita oricât de mult de la tine. Dar rețeta succesului împarte multe ingrediente cu un extremism vizând patologicul – iar când echilibrul tău emoțional și fizic îți ridică mari semnale de alarmă, știi că trebuie să te oprești. Și ce faci dacă a devenit deja un viciu, la fel de nociv ca

oricare altul? Vina este a ta: ai uitat că ai limite, că ești vulnerabil și, mai ales, uman.

Dar problema străpunge și mai multe straturi: ajungi să îți negi propria premisă. Începi prin a crede că multe realizări aduc multe satisfacții; și te îndepărtezi cum nu se poate mai tare de fericire, cufundându-te într-o nesfârșită sațietate. Uiți cât de simplu poate să fie să zâmbești autentic, uiți că lucrurile primare, pe care le ignori dintr-o inerție pe care a impus-o acomodarea, sunt cele care contează cu adevărat: prietenie, afecțiune, liniște, siguranță, tandrețe. Când cascadele s-au revărsat peste tine, o slăbiciune născută, poate, din prea multă sensibilitate, te-a oprit să spui *nu*, deși toată ființa ta se revolta.

Este o artă să știi să îți setezi praguri peste care să nu treci; cere mult efort să te pui pe tine pe primul loc. Nimeni nu te învață să te protejezi, nimeni nu îți atrage atenția că poți deveni propriul tău dușman. Competența îți poate aduce multe dezavantaje: toți vor căuta să te valorifice, dar nu uita că sunt resurse care trebuie să rămână numai ale tale. Există o limită la care puterea de a spune *nu* este o formă de curaj și de autoafirmare.

Cred că se vorbește prea mult despre succes, despre realizări în plan academic, și prea puțin despre fericire. Cred că adolescenții sunt prea încurajați să muncească, să muncească, să muncească, cred că ambiția, competiția și standardele uită cât de fragilă este persoana cea mai puternică.

Îndemnul pe care îl adresez acum, și pe care sper că voi avea puterea de a-l urma eu însămi, este acela de a fi egoist. După ce toți ceilalți îți confiscă izotopii, nu uita că trebuie să rămâi cu tine, și că din această confruntare trebuie să ieși fericit.

Laura Strungă

Clasa a X-a A

Personalitățile trecutului...**GEORGE PASCU****(1912 - 1996)**

*„Muzica este arta celei mai directe exprimări
a ceea ce se petrece în sufletul omului”*

Om fost deseori martoră la manifestările legate de zilele Colegiului Național, care omagiau personalități absolvente, aparținând unor diverse domenii, incluzându-l și pe cel artistic. Aici s-au format și viitorii slujitori ai teatrului și muzicii.

Iașul înscrie un capitol important în școala muzicală românească. Aici s-a născut primul ansamblu simfonic, primul Conservator de muzică și artă dramatică din România, prima Operetă românească, prima Operă românească, primul concert pentru vioară, etc. Este orașul marilor dinastii muzicale: Mezzetti, Caudella, Cirillo, Flechtenmacher, Burada, Musicescu. Iașul a fost un soi de El dorado – un pământ al făgăduinței – pentru aceste familii cu rezonanță străină, care au venit și nu au mai plecat. Eduard Caudella este „spiritus rector” al unei epoci de mari căutări creatoare și rămâne principala verigă care a legat creația veacului romantic de epoca lui Enescu.

Pe acest rod a apărut George Pascu.

Cine a fost George Pascu? Pentru unii dintre dumneavoastră un necunoscut, pe nemerit, pentru mulți însă o personalitate emblematică a culturii ieșene și a muzicii românești.

S-a născut la Iași pe 14 ianuarie 1912. Părinții au avut grijă ca George să beneficieze de o educație muzicală aleasă prin lecții de muzică instrumentală și să fie prezent la toate evenimentele muzicale ale Iașului. În anul 1923 devine elev al Liceului Național, pe care l-a absolvit în 1929. A fost coleg de promoție cu alte celebrități: George Manoliu, Emanoil Elenescu, cu vestitul filosof Petre Botezatu (prieten și colaborator), profesorul Baran, celebrul latinist, care a predat și la Liceul Național, între 1948-1964. Paralel cu liceul a urmat cursurile Conservatorului de muzică și artă dramatică din Iași, în perioada 1926-1933, bucurându-se de îndrumarea unor prestigioși

profesori: Antonin Ciolan, Alexandru Zirra, Constantin Georgescu, Carol Nosec. După obținerea bacalaureatului, s-a înscris și la Facultatea de Drept a Universității „Al. I. Cuza” (1929-1933). În 1934 absolvă secția instrumentală și teoretică a Conservatorului. După aceea a urmat timp de 3 ani cursuri de filosofie și de sociologie cu profesori de mare ținută: Ion Petrovici, Ștefan Zeletin, Petre Andrei, Mihail Ralea.

Despre perioada cât a fost elev la Liceul Național povestește: „aici am găsit un mediu cultural recunoscut, deschizător de orizont prin profesorii Grigore Bârsan la limba germană, Alexandru Triandaf la matematică, Octav Botez la limba franceză. Se învață și multă muzică la Liceul Național, tradiția lui Enrico Mezzetti fiind din plin. Aveam excepționale ansambluri corale și orchestrale, dirijorul fiind Carol Nosec.”

Viața muzicală a Liceului Național a avut un

curs special în această perioadă datorită prezenței la catedra de muzică a unor profesori care activau în paralel la Conservator și liceu. În trecut fie spus, aveau și avantajul vecinătății. Conservatorul își avea sediul pe vremea aceea pe strada Banu, chiar vis-a-vis de liceu. Mulți elevi ai liceului frecventau și cursurile Conservatorului, mai ales secția Instrumentală.

Faimosul imn al liceului „Spre lumină” a fost compus de profesorul Enrico Mezzetti, pe versuri de Mihail Sadoveanu și făcea parte din repertoriul obligatoriu al corului liceului, așa cum mi-a povestit profesorul Pascu în 1978 la aniversarea a 150 de ani de la înființare a liceului. Mezzetti era foarte exigent, lucra cu multă meticulozitate și pasiune. Nu neglija niciun detaliu de interpretare, fie că era vorba de acuratețea intonațională sau dicția textului.

După absolvirea Conservatorului George Pascu a fost profesor la Seminarul Teologic din Roman și dirijor al corului Episcopiei Romanului, din 1934 până în 1938. Apoi, a fost profesor la Liceul Militar din Craiova (1938-1943), iar în 1943 s-a întors la Iași și a intrat prin concurs asistent la catedra de Istoria muzicii și forme muzicale de la Conservatorul din Iași, apoi conferențiar la Institutul de Artă din Iași (1949-1950) și profesor la Liceul de Artă „O. Băncilă”. Tot în această perioadă a fost și director al Filarmonicii „Moldova” Iași (1945-1947), a inițiat, organizat și condus Corul „Gavril Musicescu” al Filarmonicii ieșene (1953-1959), a dirijat orchestra Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Iași. A făcut parte din orchestra Filarmonicii ca violist și din alte formații de cameră care concertau la Iași sau în țară.

A fost unul din inițiatorii filialei din Iași a Uninunii compozitorilor, alături de Achim Stoia.

A predat la Seminarul Pedagogic al Universității din Iași și a fost cercetător științific la Institutul de Științe Pedagogice din Iași (1956-1957).

Odată cu reînființarea Conservatorului în 1960, și-a reluat activitatea universitară la Iași ca profesor titular până la pensie după care a devenit profesor consultant. Între anii 1964-1968 a fost decan al Facultății de Instrumente și Canto și șef al catedrei de Istoria muzicii și forme muzicale. Este formatorul unui număr însemnat de generații, de slujitori ai artei muzicale în toate compartimentele ei: pedagogie, dirijat, instrumente, canto, folclor, muzicologie.

Profesorul Pascu a avut și preocupări compo-nistice în genul coral, aranjamente corale și muzică de scenă pentru reprezentațiile de la Teatrul Național din Iași.

George Pascu a desfășurat o prodigioasă activitate muzicologică. A semnat un număr imens de cronici, recenzii și eseuri în presa locală și din țară, în publicații de specialitate, despre muzică, muzicieni și evenimente importante din viața muzicală a Iașului și a țării. A publicat lucrări muzicologice de sinteză, cărți, lucrări cu caracter didactic, cursuri de istorie a muzicii universale, manuale de istorie a muzicii și forme muzicale, etc.

A inițiat și condus cercul „Prietenii ai muzicii” de la Biblioteca „Gh. Asachi” din Iași, din 1956 până în 1996 (anul morții sale).

A ținut conferințe pe cicluri tematice în cadrul unor cursuri de inițiere muzicală din universități, școli, licee, cluburi. Ne-a reprezentat țara în cadrul unor reuniuni muzicologice în Belgia, Bulgaria și Ungaria.

A fost inițiatorul, în anul 1946 și amfitrionul unor celebre concerte-lecții în cadrul Filarmonicii, Radioului și Televiziunii. Acest „pelerin al hermeneuticii muzicale” a colindat toată Moldova, invitat să vorbească despre muzică și să îi inițieze pe auditori în tainele ei. Sunt și astăzi persoane recunoscătoare profesorului Pascu, cel care le-a deschis poarta spre muzica adevărată și i-a făcut melomani pe viață. Dacă sălile de muzică ale

Iașului postbelic (filarmonica, opera) au fost pline de auditori, afirm fără exagerare, se datorează și acestui admirabil inițiator. A reușit să răspândească microbul muzicii multor generații de auditori din toate mediile sociale. Era înzestrat cu harul vorbirii, cucerea publicul cu vocea sa caldă și tonul nuanțat al glasului său. Spirit enciclopedic își răspânda imensul bagaj cultural cu multă generozitate. Fiecare prezentare, expunere avea trimiteri interdisciplinare.

Atitudinea nobilă și delicată, politețea și generozitatea sa recunoscută îi trădau originea princiară și educația aleasă. Era pe linie maternă prinț Ghika. Gazdă foarte primitoare, casa domniei sale era mereu deschisă pentru o carte, un disc, un sfat, o îndrumare. Un cozeur ideal!

Avea o bibliotecă impresionantă. Era la curent, întotdeauna, cu noutățile editoriale din toate domeniile culturale: muzică, arte plastice, filosofie, estetică, din țară și străinătate. Îl vizitau foști studenți, personalități din lumea culturală românească, posturi de televiziune, de radio, intelectuali importanți din toate domeniile.

A locuit pe o stradă, parcă predestinată, în viața culturală a Iașului, pe Nicu Gane (fosta Buțu). Era ulița junimiștilor și a muzicienilor. În casele ei au locuit o parte din membrii vestitului Cenaclu Junimea și muzicieni celebri cum ar fi: Eduard Caudella, cântăreața Hariclea Darclee, compozitorul junimist Gherghe Skeletti și Ela Urma, solista a Operei din Iași.

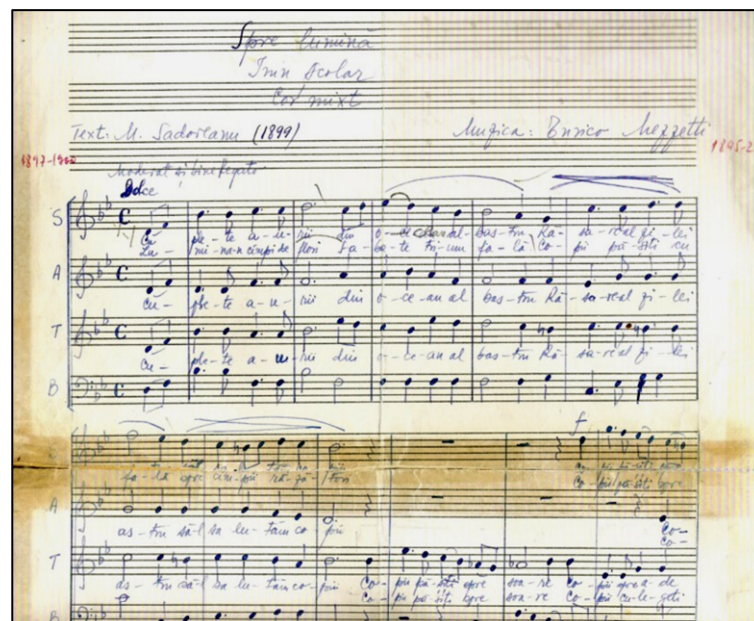

Așadar, dacă vă plimbați (sau treceți) pe strada Nicu Gane și ajungeți la nr. 12, în dreptul unui bloc, pe fațadă, o placă comemorativă atrage atenția trecătorului că acolo a locuit unul dintre cei mai mari profesori ai învățământului muzical românesc și cel mai erudit muzicolog al capitalei culturale românești.

Profesorul și muzicologul George Pascu rămâne unicat. Încă nu a fost înlocuit.

Parafrazându-l pe George Enescu, care spunea: „eu sunt cinci într-unul (compozitor, violonist, pianist, dirijor și pedagog)” și George Pascu a parcurs același destin cultural ca muzicolog, profesor, dirijor, compozitor și violist.

Profesor Adriana Pârâu

... și valorile prezentului**„ÎN TIMPUL LICEULUI AM ÎNVĂȚAT CĂ PRIN MULTĂ MUNCĂ ȘI DĂRUIRE ESTE POSIBIL SĂ ÎMI ÎNDEPLINESC VISURILE, IAR MAI TÂRZIU AM REALIZAT CĂ MUNCA NU ESTE TOTUL”**Interviu cu **ANDRADA IANUȘ**

Absolvent de excepție al Colegiului Național în anul 2008, cu media 10 la examenul de Bacalaureat la matematică, limba și literatura română, fizică, limba engleză și geografie, Andrada Ianuș este exemplul perfect al unei tinere sclipitoare cu o evoluție academică de invidiat, conturată cu multă perseverență, seriozitate, hotărâre, inteligență autentică și implicare. Fosta elevă „naționalistă” s-a împlinit totalmente peste graniță, ea urmându-și studiile universitare mai întâi la Jacobs University din Bremen, Germania, apoi la Rice University din SUA, culminând cu studiile din cadrul University College London pe domeniul medical și imagisticii biomedicale unde și-a obținut și gradul de Mphil (The Master of Philosophy).

Elena Chirvăsuță: Prin ce amintiri a rămas perioada liceului în memoria ta?

Andrada Ianuș: Toate perioadele din viață au farmecul lor, dar nu degeaba se spune că anii de liceu sunt cei mai frumoși. Am multe amintiri care mă leagă de școală, de colegi, de profesori și tot ceea ce am făcut în timpul liceului. La școală materia mea preferată a fost fizica și am petrecut multe ore în laborator, în special înainte de olimpiadele naționale, rezolvând probleme sau pregătindu-mă pentru lucrările practice, dar la fel de mult mi-au plăcut și orele de matematică sau alte obiecte unde trebuia să rezolvăm probleme. Tot timpul mi-au plăcut problemele de logică, le-am privit ca pe niște provocări. O perioadă foarte frumoasă din timpul liceului a fost clasa a 11-a când am sărbătorit majoratele colegilor. Cred că a fost un moment când am devenit un colectiv mai apropiat, mai ales că toată clasa a participat la majoritatea petrecerilor. Îmi aduc aminte cu drag și de excursiile la munte unde am fost împreună cu colegii, când stăteam până dimineața jucând „Mafia”, „Adevăr sau provocare” sau pur și simplu vorbind vrute și nevrute. Mulți colegi mi-au rămas buni prieteni și ne întâlnim de fiecare dată când avem ocazia. Multe alte amintiri sunt legate de concursurile de fizică și matematică, unde pe lângă emoțiile aferente unui examen, am avut tot timpul suficientă energie să socializez și mi-am făcut prieteni din toată țara. Mergând la concursuri, am vizitat multe locuri din România și am încercat de fiecare dată să vedem cât mai mult,

am fost la muzee, castele, cetăți sau pur și simplu ne-am plimbat prin parcuri. Unul dintre cele mai emoționante momente a fost în clasa a 10-a când au strigat membrii lotului național de fizică. Pentru lot rezultatele se află direct la premiere, iar elevii sunt invitați pe scenă, unul câte unul, începând de la locul 20, până se completează întreaga echipă. Când au ajuns pe la locul 15, eram sigură că nu am nici o șansă să intru în lot, mai ales că eram în clasa a 10-a iar subiectele erau aceleași pentru toate clasele. Când mi-am auzit numele strigat pe locul 11, nu mi-a venit să cred, am început să sar în sus de bucurie și nu m-am oprit nici măcar când am ajuns pe scenă. A fost una dintre cele mai frumoase surprize din viața mea. Concursurile de fizică și școlile de vară la care am participat în liceu au avut un farmec aparte și pentru că domnul profesor Rotaru a fost aproape tot timpul unul dintre însoțitorii lotului și a reușit să creeze o atmosferă plăcută, oferindu-ne

În același timp tot srijinul de care am avut nevoie. Am multe amintiri din liceu de care imi aduc aminte cu drag, dar ce am înțeles mai târziu este că și momentele mai puțin plăcute se transformă în experiențe din care am avut multe de învățat. Mi-am dorit enorm să merg la studii în Statele Unite, dar nu am intrat la nici una din universitățile unde mi-am dorit să studiez, pe când alți prieteni cu mai puține rezultate au fost acceptați la mai multe facultăți. Mi s-a părut o mare nedreptate, am fost supărată aproape un an și nici acum nu am un răspuns la întrebarea „De ce eu?”, dar am mers mai departe. Se întâmplă uneori lucruri pe care nu le putem explica, dar cel mai important este să vedem oportunitățile în ceea ce avem.

Elena Chirvăsuță: Cum crezi ca a contribuit liceul la orientarea și formarea ta profesională?

Andrada Ianuș: În România programa de liceu se axează pe studii teoretice și foarte multe informații din diverse domenii. De exemplu, suntem printre puținele țări din Europa unde programa școlară pentru matematica de clasa a 12-a include elemente avansate de algebră

(grupuri, inele) și analiză (integrale, ecuații diferențiale). La fel și la ora de fizică, materia se studiază în profunzime. Nu știu cât de benefic este acest sistem în general, dar pentru mine a reprezentat cu siguranță o oportunitate.

Și aici vreau să povestesc despre cum am ajuns să obțin medalia de aur la olimpiada internațională de fizică, o poveste pe care nu am spus-o foarte des din această perspectivă. Am îndrăgit fizica încă de la primele ore, iar domnul profesor Talpalaru a descoperit că am talent și m-a încurajat să particip la concursuri și olimpiade. Deși m-am pregătit, la prima olimpiadă nu am trecut de faza județeană, ceea ce m-a determinat să lucrez și mai mult pentru anul următor. În clasa a 8-a am obținut locul 6 la olimpiada națională, iar în clasa a 9-a, când olimpiada de fizică a fost la Iași, am obținut premiul I. După acordarea premiilor, au strigat pe scenă membrii lotului de fizică – cei mai buni 20 de elevi din toate clasele de liceu. În acel moment mi s-a părut ceva extraordinar să faci parte din lot. Dintre elevii din Iași calificați la națională, numai cei de clasa a 12-a au participat la examenul de selecție, fiind considerat prea dificil pentru cei din clasele mai mici. Participând la concursuri și tabere de fizică mi-am făcut prieteni din toată țara care m-au încurajat să mă pregătesc încă din clasa a 10-a pentru lot. La început mi s-a părut o idee trăznită, dar am ajuns să îmi doresc acest lucru foarte mult. Țin minte și acum o discuție cu domnul profesor Ouatu la începutul clasei a 10-a, în care m-a sfătuit să mă pregătesc întâi pentru materia anului respectiv și să las lotul pe mai târziu. Dar nu am ținut cont de acest sfat și nu îmi pare rău. M-am dus acasă, am luat două compendii de fizică mai vechi care acoperă aproape toată materia pentru lot, și am început să mă pregătesc. În jumătate de an am făcut fișe din toată materia, iar ce nu îmi era clar întrebam la școală. Așa am reușit să intru în lot în clasa a 10-a și să particip la olimpiada pluridisciplinară din Yakutia unde am luat medalia de bronz. Pentru mine a fost un succes important, mai ales pentru că s-a bazat într-o proporție mare pe efortul meu. În liceu m-am bucurat de susținerea și ajutorul domnilor profesori de fizică Andu Ouatu și Jean Rotaru, iar după multe culegeri și caiete cu probleme rezolvate la sfârșitul clasei a 12-a am obținut medalia de aur la olimpiada internațională de fizică. M-am bucurat nespuse de acest rezultat, ce reflectă efortul depus în timpul liceului.

În afară de rezultatele și cunoștințele în sine care sunt un punct în plus pentru CV și care m-au ajutat să obțin o bursă la facultate, această întreagă experiență a contribuit enorm la dezvoltarea mea profesională și personală. Am învățat ce înseamnă ambiția, perseverența și competiția, dar în același timp am reușit să mențin o relație de prietenie cu ceilalți colegi, am învățat să pun întrebări și să caut soluții, să mă concentrez pentru perioade îndelungate de timp. Toate aceste abilități mi-au fost și îmi sunt în continuare de mare folos.

Elena Chirvăsuță: Îți iubești meseria? Detaliază experiențe profesionale deosebite de până acum.

Andrada Ianuș: Îmi place foarte mult ce fac acum, cred că am găsit o aplicație foarte frumoasă a fizicii în domeniul imagisticii medicale. După ce am terminat liceul, am continuat să studiez fizica la Universitatea Jacobs din Bremen, Germania. Mi-am dorit foarte mult să studiez în America, însă nu a fost să fie, așa că am ales o universitate din Europa care urmează sistemul american. Pe lângă multe cursuri de fizică și matematică, am studiat informatică, inginerie dar și materii precum artă, filosofie, limba germană și spaniolă. În timpul vacanțelor am făcut practică la două institute de cercetare din Germania: Max Plank Institute for Physics din München, unde am lucrat în fizica particulelor și Fraunhofer Mevis din Bremen, unde am avut un proiect de fizică medicală. În al treilea an de facultate am făcut un schimb de experiență în Statele Unite la Rice University unde, în plus față de cursurile obligatorii, am luat și cursuri de neuroștiință. Aceste cursuri, dar și proiectul de licență pe care l-am susținut în domeniul imagisticii medicale au contribuit la decizia de a-mi continua cariera cu un doctorat la University College London. Proiectul de doctorat constă în

dezvoltarea unor modele matematice pentru analiza datelor obținute prin RMN de difuzie. Prin modelarea fenomenului de difuzie în țesut și corelarea acestuia cu semnalul dobândit prin RMN, este posibil să obținem informații statistice la nivel celular (diametrul celulelor, care are dimensiuni de ordinul micronului, fracție volumetrică, etc.) din imagini cu o rezoluție de 1-2 mm. În viitor vrem să aplicăm aceste tehnici pentru o mai bună detecție și diagnosticare a unor boli care afectează morfologia țesutului, cum ar fi Alzheimer, scleroză multiplă sau diverse tumori. Aceleași tehnici pot fi aplicate și pentru a studia

creierul uman, în special legătura dintre structură și funcție în diferite regiuni, *in vivo*.

În timpul doctoratului am publicat lucrări științifice și am participat la mai multe conferințe internaționale. Pentru noi, aceasta este răsplata muncii, un echivalent al notelor de la școală.

Elena Chirvăsuță: Cum decurge o zi obișnuită de muncă și ce faci în timpul liber?

Andrada Ianuș: În grupul nostru de cercetare avem întâlniri săptămânale cu profesorul conducător de doctorat, în care discutăm progresul din ultima săptămână și ne facem planul pe săptămâna viitoare. De obicei ajung la birou între 9 și 10 dimineața, beau o cafea împreună cu colegii și mă apuc de lucru. Proiectul meu constă mai mult în dezvoltări teoretice și simulări, așa că o mare parte a zilei o petrec programând în Matlab. De 2-3 ori pe săptămână particip la diverse seminarii oferite la UCL. În general stau la birou până pe la 6-7 seara, depinde cât de mult am de lucru. Două seri pe săptămână am antrenamente de capoeira (arte marțiale braziliene), alteori merg la dans, la spectacole sau pur și simplu ies cu prietenii în oraș. Rareori se întâmplă să ajung acasă înainte de ora 9 seara. Am un program încărcat, dar îmi face plăcere să mă implic în cât mai multe activități.

Fac parte din asociația femeilor ingineri de la UCL și am organizat evenimente pentru promovarea și încurajarea studentelor din departamentul de inginerie, dar și a elevilor de liceu. De asemenea m-am implicat în activități de voluntariat cu elevi de la diverse școli dar și în evenimente pentru protecția mediului și promovarea imaginii românilor în Marea Britanie.

Elena Chirvăsuță: Ce planuri, proiecte profesionale sau personale ai pentru viitorul apropiat?

Andrada Ianuș: În momentul de față lucrez la teza de doctorat pe care sper să o termin cu bine în septembrie. După doctorat, plănuiesc să rămân în continuare în domeniul academic și am început o colaborare între UCL și un institut de cercetare din Portugalia, unde au instalat recent unul dintre cele mai performante scannere RMN. În următorii doi ani îmi voi petrece timpul între Londra și Lisabona, și cam aici se termină planurile bine definite. În principal îmi doresc să rămân în cercetare, dar nu știu exact ce temă va avea sau unde va fi următorul proiect.

Elena Chirvăsuță: Cum i-ai sfătui pe cei mai tineri să aleagă între studiu și carieră în țară sau peste granițe?

Andrada Ianuș: În primul rând, cred că este o alegere personală, în funcție de necesitățile și aspirațiile fiecăruia. Este important ca elevii să analizeze minusurile și plusurile fiecărei opțiuni și să ia o decizie cât mai bine informată. Din punct de vedere al educației îmi place sistemul universitar american, care în ultimii ani se extinde și la unele universități din vestul Europei. Un avantaj este faptul că îi dă posibilitatea studentului să descopere ceea ce își dorește să facă mai târziu prin abordarea interdisciplinară a unor materii și necesitatea de a participa la cursuri din diferite arii curriculare. Pe lângă beneficiile educaționale, pentru mine a fost foarte important faptul că am avut ocazia să îmi fac prieteni de pe toate continentele și asta mi-a schimbat cu siguranță perspectiva asupra lumii. Cred că am devenit o persoană mai tolerantă, mai deschisă și cu mai puține prejudecăți, dar în același timp cu mai multă încredere în propriile forțe. Din ce am văzut până acum, se poate progresa prin muncă și dedicare, iar recomandările reflectă destul de bine competența unei persoane. Nu am studiat în țară încât să fac o comparație, dar ce îmi sfătuiesc pe elevii care se gândesc să aplice peste hotare este

să se informeze despre toate aspectele unei universități.

Elena Chirvăsuță: Un mesaj pentru elevii Naționalului și câteva gânduri pentru profesori?

Andrada Ianuș: În timpul liceului am învățat că prin multă muncă și dăruire este posibil să îmi îndeplinesc visurile, iar mai târziu am realizat că munca nu este totul. O persoană de succes știe să comunice într-un mod plăcut și eficient, are idei inovative, diferite pasiuni în afara carierei, iar când vine vorba de domeniul științific, știe să programeze, pentru că programarea este necesară oricui, nu numai informaticienilor. De asemenea, cunoașterea limbilor străine este un atu. Colegiul Național este unul dintre cele mai bune licee din România, iar aceasta este cu siguranță o oportunitate pentru toți elevii săi. Pe lângă orele de bază, olimpiade și concursuri, cred că este important ca elevii să se implice în cât mai multe proiecte și să încerce să aplice cunoștințele pe care le dobândesc la școală. Totodată, cred că este necesar ca elevii să participe și eventual să ajute la organizarea unor evenimente (festivaluri, seminarii, dezbateri, proiecte caritabile, etc.) atât în cadrul școlii, cât și în afara ei, pentru a-și dezvolta aptitudini care sunt indispensabile mai târziu.

Pentru domnii și doamnele profesori am multe gânduri de mulțumire pentru tot efortul pe care l-au depus și îl depun zilnic în formarea elevilor și păstrarea tradiției de excelență în educație. Școala românească se bazează foarte mult pe cunoștințe teoretice și acesta este un avantaj clar în multe domenii, dar în același timp am observat că în general elevii și studenții din Europa de Est nu sunt la fel de buni când vine vorba de prezentări, dezbateri sau management de proiecte. Cred că această situație trebuie schimbată și este important ca profesorii să îi încurajeze pe elevi să își exprime propriile păreri, să aibă mai multă încredere în propriile forțe, să fie curioși și inovativi și să caute răspunsuri în afara paginilor din manual.

Faptul că am urmat liceul la Colegiul Național a fost o oportunitate excelentă pentru a obține performanțe în domeniul științific, dar în același timp, prin persoanele minunate pe care le-am întâlnit aici, a avut o contribuție semnificativă pentru dezvoltarea mea ca om.

Interviu realizat de

Elena Chirvăsuță, clasa a XI-a B

CONSILIUL ELEVILOR – O ȘCOALĂ ÎN CARE ÎNVEȚI PRIN TINE ÎNSUȚI

Încercând cu minuțiozitate metodologia, regulamentul de organizare și funcționare și ghidul pentru structura Consiliului Național al Elevilor (CNE), am aflat că existența, atestată legal, a unei astfel de structuri în sistemul de învățământ românesc a fost una dintre clauzele aderării la Uniunea Europeană, în anul 2007. Din 2010 datează și regulamentul de organizare și funcționare, instituind, într-adevăr, valori europene, dintre care cele mai proeminente sunt *integritate, sustenabilitate, inovație, unitate*.

De altfel, sistemul este unul spiralat, avansând, pe baza principiului reprezentativității, de la unitatea de învățământ (Consiliul Școlar al Elevilor, sau, pe scurt, CȘE), la nivel județean (Consiliul Județean al Elevilor, CJE), regional (Consiliul Regional al Elevilor, CRE) și, în fine, național (Consiliul Național al Elevilor, CNE). Pare un sistem elaborat și, într-adevăr, dacă privim în detaliu, dacă ne confruntăm (așa cum am avut nenumărate ocazii!) cu birocrația, atunci, într-adevăr, avem impresia de stufos și rigid: *rapoarte, adunare generală, ședință, proces verbal, mapă de proiect, adevăruri, parteneriat, sponsori*, toate acestea sunt cuvinte la ordinea zilei, termeni din acel „limbaj de lemn” care pare atât de supărător la început. Și atunci, în spatele acestor cuvinte-tip, sterile, ce înseamnă Consiliul Elevilor, indiferent de nivelul la care activezi?

Consiliul Elevilor constituie latura democratică, modernă și non-formală a climatului școlar. La fiecare nivel, Consiliul e un grup de tineri dinamici, cu inițiativă, dispuși să își exploreze toate laturile potențialului propriu și să facă auzită vocea elevilor. Agende încărcate, detalii care trebuie puse la punct, obstacolele care necesită soluționare rapidă, planificări care durează timp de săptămâni întregi, inevitabila birocratie, toate orbitând în jurul nucleului de *echipă*. Iar apoi, la CJE, toate acestea capătă un plus de amploare: mândria când te prezinți peste

tot cu numele și funcția, adăugând apoi, apăsând, *de la „Național”*, conferințele și emoțiile inerente ale unui discurs în fața elitei ieșene, contactul cu reprezentanții instituțiilor precum Primăria, Inspectoratul Școlar General, Ministerul Educației Naționale, toate acestea sunt componente care se reduc, din nou, la ideea de *echipă*, de unitate în multiplicitate. Aceasta este marea lecție a leadershipului pe care am testat-o, empiric, de-a lungul acestor luni, deși în teorie o auzisem de multe ori, fără să o asimilez sau să mă impresioneze prea tare: *lider* nu este sinonim cu *șef*, *a coordona* implică *a colabora* și, mai ales, *a asculta*. Dacă tu faci valuri, oamenii cu care lucrezi, cei pe care îi vei numi, cu drag, *echipa ta*, vor face, la rândul lor, valuri. Nu poți da niciodată o sarcină pe care nu ai fi dispus să ți-o asumi, la rândul tău. Dar nu uita de cealaltă capcană: nu-ți asuma totul – sarcinile *se împart*, orgoliile se depășesc, echilibrul dintre fermitate și înțelegere mizează pe delicatețe și diplomatie. Toate acestea au coroborat o maximă pe care am auzit-o, cândva, la o conferință: *leadership is about serving others*. Sună paradoxal și supraestimat, într-adevăr, și cred că este genul de concluzie la care nu poți ajunge decât după ce acumulezi experiență concretă. De aceea, activarea simultană în cadrul structurilor CȘE și CJE a confirmat, după multe ore investite, epuizare, entuziasm, frustrări și multă satisfacție, într-un cocktail eterogen – așa cum este orice sarcină asumată, în care investești intelectual și emoțional și în slujba căreia îți angajezi toată competența –, că „a-i servi pe alții” este cea mai bună metodă de a te dezvolta pe tine.

Desigur, este multă responsabilitate în joc în momentul în care decizi să candidezi pentru o funcție de conducere, și cu atât mai mult dacă te angajezi în două. CJE și CȘE implică la fel de multă dedicație și rigoare. Până acum, la nivel școlar, lucrul de care sunt probabil cel mai mândră (din nou, fără să îmi asum integral meritele, pentru că

În spatele unui succes stă întotdeauna o întreagă echipă de indivizi solidari, iar eu am beneficiat constant de sprijinul colegilor din Biroul Executiv) este extinderea *Asociației Agrata*, recrutarea a numeroși membri-voluntari din rândul liceenilor (peste 30), care s-au dovedit a fi săritori și implicați, de un dinamism care a fost, pentru mine, recompensatoriu și motivațional. Abia apoi am organizat proiecte, într-un frumos parteneriat CȘE-Agrata: Balul *Lights Out* (cu tombolă și concurs de costume, implicând premii generoase), concursuri felurite (de ornamentat sălile de clase, de baschet, de fotografie, de cultură generală, de gaming) sau activități recreative (spre exemplu, proiectul *Feerie la patinoar*). De fiecare dată, beneficiarii au fost elevii Colegiului Național, și ne-am străduit să acoperim o arie largă de vârste, pentru a le oferi tuturor adolescenților alternative educative și plăcute de petrecere a timpului în spațiul școlar.

Lucrurile s-au desfășurat oarecum altfel la nivel județean: ca membru în Biroul Executiv al CJE, a trebuit să țin cont, în luarea deciziilor, că ne confruntăm cu elevi provenind din medii foarte diferite, cu priorități și probleme distincte, pentru care trebuia să găsim soluțiile optime. Impactul activităților trebuia, de asemenea, să vizeze un spectru mult mai larg de beneficiari, motiv pentru care am consolidat latura cultural-filantropică a proiectelor noastre: *Zâmbete în Ajun de Crăciun* a susținut, prin donații, copii cu o situație financiară precară; *Act și spirit din vremea Unirii* a urmărit reliefarea importanței istoriei naționale pentru dezvoltarea țării noastre, implicând o paradă a costumelor de epocă (activitate care ne-a entuziasmat foarte mult!) și o serie de workshopuri cu profil cultural; *Bullying. Be smart. Don't start!*, aflat, în acest moment, în derulare, adresează problema, deosebit de actuală, a hărțuirii în rândul tinerilor. Și, pe deasupra, traininguri, sesiuni de formare, etape prin care noi ne-am îmbogățit, ne-am cunoscut mai bine și, mai ales, am legat relații strânse de prietenie.

Cred că ar fi instructiv să adaug și câteva cuvinte despre sistemul propriu-zis al Consiliului Elevilor: la nivel școlar, el este compus de totalitatea șefilor de clasă și coordonat de un președinte, un vicepreședinte, un secretar și cinci directori de departament (pentru

ariile *Mobilitate, informare, formare; Sport și programe de tineret; Avocatul Elevului; Cultură, educație și programe școlare; Concursuri școlare și extrașcolare*), alcătuind biroul executiv. Structura se păstrează, aproximativ, la toate celelalte nivele: CJE, CRE, CNE. Din punct de vedere formal, ierarhia este foarte riguroasă, și nu poți activa la un nivel superior decât dacă ești președinte sau vicepreședinte în cadrul Consiliului de pe o treaptă imediat inferioară. Deciziile majore, poziția Consiliului Elevilor cu privire la anumite evenimente și eventualele schimbări în formulele consacrate se abordează la Adunări Generale, unde participă reprezentanții tuturor județelor, urmând apoi, grație structurii piramidale, să disemineze informațiile până la unitatea de învățământ.

Proiectele trec, birocrația e șampilată și clasificată, entuziasmul se estompează odată cu finalul mandatului, legăturile poate că se pierd, sentimentul de împlinire este înăbușit repede de problemele fiecăruia. Și ce rămâne în urmă? În primul rând, construcția pe care o realizează, fiecare în parte, pentru sine: clădită pe asumarea valorilor, tencuită cu experiență, acoperită cu diplomație, vopsită în cordialitate, având ferestrele deschise spre devenire. Consiliul Elevilor sfârșește prin a fi, la rândul său, o școală; dar este școala dezvoltării individuale, școala în care înveți cu drag și în care îți ești propriul profesor.

Laura Streangă, clasa a X-a A

„PÂNĂ ACUM, CEL MAI SEMNIFICATIV EVENIMENT DIN VIAȚA MEA A FOST MOMENTUL ÎN CARE AM ÎNCEPUT SĂ STUDIEZ LA COLEGIUL NAȚIONAL. LA COLEGIUL NAȚIONAL. M-A ÎNVĂȚAT SĂ VISEZ, SĂ MUNCESC, SĂ CÂȘTIG ȘI SĂ PIERD.”

Interviu cu LAURA ȘTREANGĂ

Admisă cu media 10 la Colegiul Național, Laura Ștreangă, acum în clasa a X-a, reprezintă cu mândrie Consiliul Școlar al Elevilor, reușind să se remarce și la nivel județean sub titlul de vicepreședinte al Consiliului Județean al Elevilor Iași în anul școlar 2014-2015. Învăluită de o genialitate delicată, evidențiată atât de înfățișarea sa, cât și de spiritul său profund, de o maturitate scilicet, Laura și-a axat toată existența în special asupra domeniului literaturii de care a fost fascinată și subjugată de la o vârstă fragedă. În ceea ce privește rezultatele academice, numărul acestora este cu adevărat impresionant, copleșitor, dintre care este firesc să profilăm premiile I la Olimpiada Națională de Limbă, Comunicare și Literatură Română în anii 2013, 2012, 2011, 2010, premiu Special pentru reprezentarea în zona excelenței a școlii ieșene, în semn de recunoaștere și de prețuire din partea Inspectoratului Școlar Județean și a Primăriei Municipiului Iași, în cadrul Olimpiadei Naționale de Limbă, Comunicare și Literatură Română din 2013 și 2010, cât și Diplomă de Excelență în Educație, acordată de Primăria Municipiului Iași în 2014 și 2013. Spiritul său civic exemplar, inițiativa, dorința de a munci perpetuu și de a se dezvolta personal sub o aură a perfecțiunii – toate aceste virtuți ale Laurei sunt relevate de activitatea sa vastă de voluntariat, ea fiind membru YouthBank Iași, membru al Asociației „Mai Bine” al Grupului de Inițiativă Civică *Iașul iubeste teii*, al clubului olimpicilor „IQ (Iași)”, al Organizației Non-guvernamentale „Cercetașii României” cât și multe alte organizații non-guvernamentale.

Andra Bulgaru: Se știe ca performanțele tale sunt deosebite în domeniul concursurilor de limba și literatura română. Te rugăm să ne vorbești despre modul în care experiența acumulată în timp a contribuit la devenirea ta și despre ce reprezintă pentru tine aceste concursuri.

Laura Ștreangă: De-a lungul celor șase ani în care am participat la Olimpiada Națională de Limbă, Comunicare și Literatură Română, întrebări de tipul „Ce înseamnă pentru tine olimpiada?”, „Cam câte ore pe zi te pregătești?”, „Mai ai timp și de altceva?” mi-au fost puse de nenumărate ori, astfel încât, fără să vreau, am elaborat multiple variante de răspuns (devenite aproape automatisme), adaptate puțin în funcție de context. Tot mai des, însă, mă surprind interogându-mă, la rândul meu: cum ar fi arătat

totul, fără această experiență? Cum aș fi fost eu, dacă n-aș fi fost olimpică? Dincolo de probe, pagini albe umplute cu fervoare, stres, emoții, sute de eseuri, lacrimi, mândrie, cafele, nesomn, ambiție, entuziasm, premii, vrafuri de cărți, conspecte recitate în ultima noapte, ce se întâmplă la Olimpiadă, ce se schimbă pentru mine? Olimpiada este doar un pretext pentru lansarea într-un proces formator prin pasiune, o pasiune care întâmpină în fiecare zi noi provocări, o pasiune împinsă până la mereu alte limite, pe care le depășește succesiv și care, prin ea însăși, reprezintă o împlinire. Sub semnul acestui proces formator stă un focar de lecții de viață, pe care le-am decojit, de-a lungul anilor, de pe miezul acestei experiențe. Pe măsură ce m-am maturizat, ideea de concurs și importanța lui copleșitoare s-a

estompat tot mai mult; la început, cantitatea enormă de efort și energie investite nu putea decât să îmi inducă, inconștient, ideea că mă identific cu rezultatele mele. Însă am învățat că valoarea autentică nu este cuprinsă în niciun premiu (care ar trebui perceput drept reper, nu certificare), iar dezvoltarea intelectului este infinit mai importantă decât orice clasament.

Desigur, mai este și latura strălucitoare a olimpiadelor, cea vizibilă pentru „neinițiați”: festivități, gale, burse, premii consistente. Dar câte ore, pagini, eseuri și cercări se află în spatele lor! Presiunea și stresul sunt adversarii mei numărul unu, și cred că n-am să mă pot obișnui niciodată cu emoțiile unei olimpiade. Dar cu fiecare an, experiențe intelectuale și emoționale se juxtapun, permițându-mi să exploatez tot mai mult propriile resurse: de a gândi, de a percepe, de a mă raporta la oameni, de a simți, de a înțelege.

Andra Bulgaru: Cum ai descoperit pasiunea pentru limba și literatura română și cum te pregătești, cine te îndrumă, cum îți alegi materialele?

Laura Ștreangă: Am învățat să citesc de la patru ani, însă mă simt de parcă niciodată n-aș fi făcut altceva; copilăria și adolescența mea s-au așezat de la început sub semnul cărții. Până să ajung în clasa a cincea, nici nu mi-am pus problema de competiții în domeniu și cu siguranță nu mă așteptam la rezultatele pe care le-am obținut ulterior. Era, pur și simplu, „amorul artei”. Întâlnirea cu doamna profesoară Petrance a declanșat declicul; brusc, ideea de a comenta literatura mi-a părut fascinantă. Să diseci fiecare formulă, să pornești, structurat sau intuitiv, în căutarea unui sens, să ai la dispoziție nenumărate unghiuri de abordare și o rețea inepuizabilă de semnificații, iată o revelație care a uimit cititorul-copil din mine. Fascinația pentru arta criticii rafinate continuă și astăzi. Mai mult, dincolo de a-mi insufla această pasiune pentru frumosul artistic, doamna profesor a reprezentat constant un model și un prieten, promotor al valorilor spirituale de care un tânăr are atât de mare nevoie să le vadă întrupate. Cu siguranță, complementaritatea elev-profesor a influențat copleșitor atât rezultatele mele, cât și propria devenire. N-aș fi iubit arta la fel, dacă doamna profesoară nu m-ar fi învățat cum s-o iubesc.

Cu privire la materiale, cel mai frecvent, recomandările doamnei profesor îmi determină lecturile. Dar uneori cărțile te aleg pe tine, un titlu pe un raft de bibliotecă exercită o atracție

magnetică, indiferent de aplicabilitatea lui în programa de concurs. Mi se întâmplă să ignor reperele bibliografice și să mă las condusă de farmecul lecturii spontane, autori care te trimit la alți autori, cărți interconectate, ori fenomene literare izolate care te caută ele pe tine. În literatură, am maximă libertate: mă las copleșită de acest infinit de cărți. Și cu cât citesc mai mult, cu atât simt că știu mai puțin.

Andra Bulgaru: Știm că etapele naționale și internaționale conțin și probe orale de concurs, dincolo de tradiționala probă scrisă. Despre ce este vorba și cum ai abordat de-a lungul timpului pregătirea pentru aceasta?

Laura Ștreangă: Formatul probei orale s-a schimbat de mai multe ori pe parcursul „carierii” mele de olimpic, însă reprezintă mereu o provocare. Personal, am privit-o de fiecare dată cu anticipație și entuziasm. În primii ani, aveam zece minute la dispoziție să îmi schitez un demers interpretativ pe marginea unui text literar sau citat, extras pe loc, apoi trebuia să susțin un discurs timp de zece minute, în fața comisiei de evaluare. Acum, fiecare participant primește o frază extrasă din propria lucrare scrisă și trebuie să justifice sau să elaboreze (în același sistem, zece minute de pregătire prealabilă și zece minute de discurs propriu-zis) una dintre referințele critice sau punctele de vedere exprimate în cadrul tezei.

În fiecare an, am acordat deosebită atenție probei, lucrând, alături de doamna profesoară, la dicție, elemente paraverbale și nonverbale, fluiditatea ideilor și tehnica improvizației. Dintotdeauna mi-a făcut plăcere să susțin discursuri și acest lucru s-a concretizat în punctaje aproape întotdeauna maxime la proba orală.

Andra Bulgaru: Câteva amintiri aparte de la concursuri?

Laura Ștreangă: Este suficient de grăitor să afirm că am întâlnit-o pe cea mai bună prietenă a mea datorită unei olimpiade, cu cinci ani în urmă. Însă dincolo de acest moment, deosebit de drag, am galerii întregi de amintiri: prima premiere, cărțile pe care le-am primit, primele dezamăgiri și lacrimi, călătoriile cu trenul, subiectele șifonate pe care încă le păstrez într-un sertar. Un moment special mi l-a prilejuit un concurs național oarecum obscur, pentru scriitori debutanți, la care am trimis prima nuvelă scrisă de mine, pe care o ținusem timp de mai bine de un an ascunsă, din reticență și timiditate cu privire la propria producție... literară. Surpriza și bucuria au fost atât de mari când am primit un colet, prin poștă, care conținea trofeul pentru Marele Premiu!

Andra Bulgaru: Spune-ne câte ceva despre preferințele tale literare.

Laura Ștreangă: Îmi place să citesc cât mai eterogen, iar pregătirea pentru olimpiadă presupune o multitudine de arii și domenii conexe, filosofie, psihologie, mitologie, estetică, istoria artelor, antropologie, semiotică... Mulți autori mi-au format gustul literar. Din literatura română, cea mai nouă descoperire a mea este reprezentată de romanele postmoderniste ale lui Matei Vișniec, pe care le-am considerat seducătoare. Constantin Noica, Andrei Pleșu, Mircea Eliade, Lucian Blaga, Nichita Stănescu, Liviu Rebreanu sunt doar câteva dintre personalitățile românești pe care le citesc cu multă plăcere. Din literatura universală, lista ar fi și mai extinsă, cuprinzându-i pe Thomas Mann, Albert Camus, Mika Waltari, Virginia Woolf, Gabriel Garcia Marquez, Umberto Eco, Immanuel Kant, Feodor Dostoievski și William Shakespeare. Îmi place să fiu la curent cu noutățile editoriale, urmăresc recenziile din reviste literare și, de regulă, prefer să „epuizez” un autor înainte de a trece la altul. Solicit deseori recomandări de lectură de la împătimiți ai cititului și fac o pasiune din a le dezbate ulterior.

Andra Bulgaru: Ce alte pasiuni, interese, preocupări îți umplu timpul liber, atât cât există? Vrem să o cunoaștem mai bine și pe adolescenta Laura Ștreangă.

Laura Ștreangă: Ca niciodată, anul acesta a fost excesiv de aglomerat pentru mine, iar timpul liber a devenit aproape inexistent, astfel încât s-a impus necesitatea de a-l valorifica la maximum. De

aceea, prefer să îmi dedic prietenilor apropiați, oameni lângă care mă simt iubită și liniștită, care mă înveslesc și care mă sprijină în cele mai dificile momente. Cititul, firește, este cea mai mare pasiune. Ador filmele, muzica mă relaxează, într-o vreme desenam. Îmi place foarte mult să fac sport, iar vara îmi sunt foarte dragi plimbările prin Copou. Tot ce este nou și diferit mă preocupă, de aceea călătoriile declanșează în mine o doză mare de entuziasm. Sunt o persoană dinamică, am nevoie de un stil de viață cu multe schimbări, așa că încerc mereu să alternez pasiunile și să le fac loc în programul meu.

Andra Bulgaru: Câteva gânduri despre Colegiul Național, un mesaj pentru colegii care aspiră să îți calce pe urme?

Laura Ștreangă: Până acum, cel mai semnificativ eveniment din viața mea a fost momentul în care am început să studiez la Colegiul Național. M-a învățat să visez, să muncesc, să câștig și să pierd. Aici am descoperit ce înseamnă ambiție, competiție, pasiune și mai ales bucuria de a împărtăși un succes. Naționalul mi-a oferit modele, în profesorii mei și prietenii, în colegii mei. Este locul față de care simt cel mai puternic atașament, este spațiul de care aparțin și din care se revărsă amintirile păstrate cu drag.

Mesajul pe care l-aș adresa fiecărui tânăr care ar dori să se lanseze în același demers este: polemizează cu tine însuși! Provoacă-ți în fiecare zi idealurile, problematizează-le, filtrează-le prin tine. Și întotdeauna, gândește-te în primul rând la tine.

Interviu realizat de

Andra Bulgaru, clasa a XI-a B

COLEGIUL NAȚIONAL valențe EUROPENE

În luna septembrie a anului 2014 a reprezentat debutul unui nou proiect european pentru Colegiul Național Iași. Sub egida Erasmus+, proiectul **LEARN TO ENTERPRISE. Improving Entrepreneurial and Linguistic Competences Through Non-Formal Education - LEEN TEEN** este un parteneriat strategic între cinci state europene: România (coordonator), Italia, UK (Irlanda de Nord), Portugalia și Polonia.

Obiectivul principal al proiectului constă în dezvoltarea competențelor antreprenoriale, digitale și lingvistice prin metode non-formale. Filozofia proiectului este determinată de schimbul de bune practici între partenerii strategici, în scopul organizării unor evenimente specifice (evenimente caritabile, artistice, de promovare de produs, de strângere de fonduri, etc).

Rezultatele finale ale proiectului se vor concretiza într-un ghid metodologic de educație antreprenorială prin metode non-formale, ce va fi lansat la sfârșitul parteneriatului, în vara anului 2016.

Prima mobilitate a avut loc în Portugalia, în perioada 25-31 ianuarie 2015, prin participarea a 32 de elevi și a profesorilor îndrumători.

LEARN TO ENTERPRISE. Improving Entrepreneurial and Linguistic Competences Through Non-Formal Education - LEEN TEEN -
File de jurnal portughez

24 Ianuarie 2015, 9:00 p.m.

Prima delegație de elevi participanți în proiect, formată din Anușcă Armand, Cristea Ilinca, Codreanu Smaranda, Goldemberg David, Petcovici Vlad și Șerpeanu Irina Alexandra, s-a reunit în Autogara Codreanu, elevii fiind entuziasmați peste măsură și gata de a porni în aventura portugheză, alături de doamnele profesor Antoaneta Luchian și Rotaru Elena.

25 Ianuarie

După o escală în Frankfurt de aproximativ două ore, delegația României s-a îmbarcat în cursa

Lufthansa spre Porto. Imediat după aterizare, cei 10 reprezentanți ai Colegiului Național au fost întâmpinați cu zâmbete și voie bună de către delegația italiană și de către stimatul domn Paulo Antunes, profesor de geografie la școala AG Moure Ribeira Neiva din Vila Verde, coordonatorul portughez al proiectului, o personalitate extrem de receptivă, pragmatică, ospitalieră, cu un simț al umorului bine dezvoltat, care avea să ne dovedească spiritul său înnăscut de antreprenor de succes. După ce au fost serviți cu delicioase specialități culinare portugheze, tinerii participanți au fost cazați la pensiunea Casa Fundevilla.

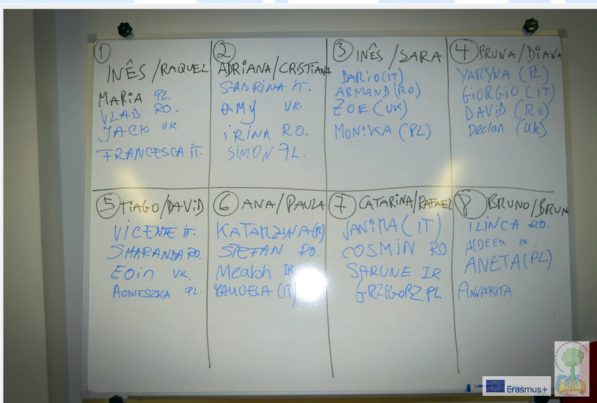

26 Ianuarie

Ziua a început în forță cu vizitarea școlii AG Moure Ribeira Neiva, instituție modernă, cu elevi plini de energie, primitori și sociabili, cu un dinamism revigorant și cu dascăli tineri, cu inițiativă. După ce au asistat la două momente artistice pregătite de câțiva elevi portughezi și la prezentările captivante despre Irlanda de Nord și Polonia, viitorii antreprenori au pornit spre centrul orașului Vila Verde. Acolo au avut oportunitatea inedită de a pătrunde în primăria locală, de a immortaliza imagini cu împrejurimile de o frumusețe aparte și au urmărit cu interes activitatea de la o fabrică locală de bere și de la o fabrică de ciocolată.

27 Ianuarie

A venit rândul delegației române de a-și prezenta țara, tradițiile, istoria tumultuoasă, personalitățile marcante cât și prestigiosul Colegiu Național, din punct de vedere al arhitecturii, dotărilor, rezultatelor importante la concursuri și olimpiade internaționale, alături de numeroase alte detalii semnificative.

Momentul care a urmat a atras totalmente interesul tuturor celor prezenți în sala de festivități: s-a dat startul la **Eurogame!**

Acesta s-a concretizat printr-o modalitate inovatoare de constituire a 8 echipe mixte, și anume: doi elevi portughezi își alegeau o persoană de altă naționalitate cu care să colaboreze în următoarele zile, persoană care la rândul ei trebuia să-și exprime propria preferință cu privire la următorul tânăr ales, șirul de dorințe continuând până la definitivarea echipelor ce numărau câte 6 tineri.

La încheierea acestei activități palpante, noile grupuri formate au primit un tur detaliat al orașului de epocă Braga, cu scopul de a face fotografii originale care să fie incluse într-un proiect de prezentare al temei **Snapshots of Portugal. Places** ce avea ca termen de prezentare ziua de 30 ianuarie.

28 Ianuarie

Paulo Antunes a susținut un workshop despre realizarea un eveniment până la cel mai mic detaliu, oferind drept exemplu edificator Concursul de Talente pe care a reușit să îl pună la punct cu ajutorul unor elevi devotați, serioși și perseverenți. Fiecare delegație a primit apoi sarcina ca în 30 de minute să vină cu o schiță a evenimentului pe care dorește să îl organizeze la întoarcerea acasă.

A urmat o plimbare fascinantă pe străduțele labirintice ale orașului Guimarães.

29 Ianuarie

În ciuda vremii mohorâte, tinerii au sorbit cu emoție fiecare clipă petrecută în legendarul oraș Porto, care a căpătat astfel un aer mistic. Adolescenții s-au bucurat nespus atunci când au avut șansa de a simți briza mării și de a atinge nisipul fin de la malul Atlanticului.

30 Ianuarie

Ultima zi a proiectului a fost destinată prezentării proiectelor finale din seria **EuroGame: Snapshots of Portugal. Places** realizate de fiecare echipă mixtă, cât și a logo-urilor și posterelor Leen Teen.

Lăsarea nopții a dat startul cinei festive și a unei seri culturale în care fiecare participant a fost premiat pentru activitatea sa din cursul săptămânii.

Irina Șerpeanu,

clasa a XI-a B

„COLEGIUL NAȚIONAL REPREZINTĂ MATCA MEA, E LOCUL DIN CARE AM PLECAT ÎN «LUMEA MARE» ȘI LOCUL LA CARE MĂ VOI RAPORTA MEREU CÂND SE VA DORI O INCURSIUNE ÎN TRECUTUL MEU”

Interviu cu ANDREI PAȘA

Unul dintre elevii eminenți ai Colegiului Național, Andrei Pașa, acum în clasa a X-a, a reușit cu multă pasiune și devotament să obțină rezultate remarcante în domeniul matematicii, dintre care trebuie menționate următoarele: medalie de aur la Concursul internațional „Mathematics Assessments for School”, Certificate of excellence „High Distinction” (2013-2014), medalie de argint la Olimpiada Balcanică de Matematică a Juniorilor (JBMO) (2013 Antalya, Turcia), medalie de aur la 4 ediții ale Olimpiadei Naționale de Matematică (3 locuri I) cât și, printre multe altele, locul III la „The International Tournament of Young Mathematicians” (ITYM) (iulie 2012 - Paris, Franța).

Irina Șerpeanu: Se știe că performanțele tale sunt deosebite în domeniul concursurilor de matematică. Te rugăm să ne vorbești despre experiența consistentă acumulată în timp și despre rezultatele remarcabile.

Andrei Pașa: Performanțele sunt unele obișnuite pentru o persoană care descoperă pasiunea pentru o anumită materie școlară, chiar dacă matematica e mai mult decât un obiect de studiu, e un mod de a percepe lumea. Și în cazul meu, a fost probabil la fel ca și la alți olimpici, ușurința înțelegerii obiectului a implicat rezultate bune în concursurile școlare, acestea au scos la iveală pasiunea care m-a împins înainte spre alte reușite. Când participi de la o vârstă foarte fragedă și o faci în mod constant și cu rezultate bune se acumulează o anumită experiență care vine din încrederea pe care o capeți după fiecare reușită. Rezultatele reprezintă partea cuantificabilă a muncii depuse care poate fi evaluată de oricine, însă nu reprezintă întregul beneficiu al perioadei de pregătire. Am învățat în timp că ceea ce acumulezi acum ca elev reprezintă o bună bază pentru structura pe care o pregătești în tine pentru viitor. Calificările mele de până acum la toate edițiile Olimpiadei Naționale la care am

participat, obținerea a 4 medalii de aur și una de bronz, 3 locuri I pe țară și accesarea începând cu clasa a VII-a în loturile lărgite și restrânse ale României de juniori sau seniori și desigur cooptarea în echipa României de juniori pentru Olimpiada Balcanică de Matematică din 2013 la care am obținut medalia de argint reprezintă performanțele principale.

Irina Șerpeanu: Cum ai descoperit pasiunea pentru matematică și cum te pregătești, cine te îndrumă, cum îți alegi materialele?

Andrei Pașa: Pasiunea pentru matematică am descoperit-o în copilărie, în jurul vârstei de 3-4 ani când mă atrăgeau activitățile, jocurile care implicau logica în gândire. Familia m-a orientat spre șah pe la 6 ani. Aici am descoperit o lume fascinantă, cu provocări deosebite care m-au atras și în care am rămas puternic implicat până la vârsta de 10-11 ani. Am trăit momente extraordinare în această perioadă datorită performanțelor obținute dar și datorită experiențelor acumulate, de socializare, de lucru în echipă. În această perioadă am învățat cum să câștig, dar și cum să pierd, am văzut cum este să fii un campion dar și ce simți atunci când pierzi

acest statut. Acesta a fost realul câștig al etapei despre care vorbesc acum cu mare plăcere dar și cu o anumită nostalgie. M-am întors la matematică pentru că aceasta era totuși pasiunea mea dar și pentru că a încerca să faci performanță în ambele domenii ar fi fost imposibil. Am ales, cu oarecare greutate la acea vârstă, dar acum nu regret deloc, în matematică m-am simțit totdeauna extraordinar.

Pregătirea la matematică este una constantă pe tot parcursul anului, indiferent de vacanțe, cu perioade mai intense în preajma olimpiadelor și a barajelor acestora. Părinții, ambii profesori de matematică sunt cei care m-au îndrumat încă de la început. Cu ei stabilesc programul de lucru și lista materialelor ce trebuie parcurse. Există o imensă bază de materiale din care se poate lucra, unele obligatoriu de parcurs, altele selectate după experiență și de multe ori, intuiție.

Irina Șerpeanu: Ce reprezintă pentru tine aceste concursuri? Cum consideri că au contribuit la devenirea ta?

Andrei Pașa: Concursurile sunt evident niște provocări dar în același timp niște norme

ale vieții unui olimpic, asumate de acesta. În niciun caz, pentru mine concursurile nu reprezintă o sentință, un scop în sine. Gândesc totdeauna în perspectivă, la beneficiul de după beneficiul imediat, cel care contează cu adevărat, cel care mă ajută să-mi urmăresc pasiunea.

Irina Șerpeanu: Câteva amintiri aparte de la concursuri?

Andrei Pașa: Amintiri..., câte amintiri... prima olimpiadă, cea din clasa a V-a la care am și obținut primul meu loc I, apoi de fiecare dată emoții, multe emoții în așteptarea rezultatelor,

copii, părinți, profesori, contestații, clasamente, festivități de premiere,... și din nou muncă pe durata următorului an. O amintire recentă: Balcaniada de Matematică pentru Juniori 2013, desfășurată în Antalya-Turcia. Îmi aduc și acum aminte sentimentul plăcut trăit în dimineața concursului când fiecare delegație și-a făcut intrarea oficială în sală, când din priviri ne încurajam reciproc, fiecare pe cont propriu dar și cu o dorință ascunsă de a reuși victoria ca echipă în fața celorlalte țări (în special a Turciei). Sala era imensă, organizare și condiții de concurs ireproșabile, toți ne trăiam povestea în care crezusem încă din perioada participării la testele de selecție (6 la număr) din țară. Voiam ca acele momente să nu se mai termine, sau odată încheiate să le retrăim și în următorul an. Totul a fost bine, am fost medaliați toți și am reușit clasarea pe primul loc ca țară. O poveste „banală” din viața unui olimpic ar spune unii care nu au acces la sentimentele unice oferite de aceasta experiență. Povestea are și o continuare, undeva pe un teren de fotbal, în nocturnă, udați de aspersoarele ce asigurau irigarea gazonului,

la câteva ore distanță de încheierea de dimineață, când aceeași echipă, „dezbrăcată” de echipamentul oficial de concurs și în picioarele goale înfruntă echipa similară a Indoneziei, fără orgolii, fără încheștări, bucurându-ne cu toții de prilejul oferit de această olimpiadă pentru a ne cunoaște între noi. A fost momentul în care am realizat că atitudinea responsabilă din ajun era înlocuită de comportamentul firesc al unor copii de 14-15 ani. Aceasta este frumusețea unei astfel de competiții.

Irina Șerpeanu: Spune-ne câte ceva despre preferințele tale literare.

Andrei Pașa: Puțin, prea puțin timp rămâne pentru lectură. Chiar și așa autorii preferați: Dostoievski, Kafka, Saramago.

Irina Șerpeanu: Ce alte pasiuni, interese, preocupări îți umplu timpul liber, atât cât există? Vrem să îl cunoaștem mai bine și pe adolescentul Andrei Pașa.

Andrei Pașa: Sportul, o altă mare pasiune, din păcate deseori sacrificată pentru studiu. Înotul, practicat constant timp de mulți ani,

cățărutul, un sport foarte complex pe care l-am urmat cu pasiune în ultimii ani sunt două dintre

preocupările de timp liber. Mai am o pasiune pentru film, dezvoltată tot din copilărie când urmăream în familie filme de referință din cinematografia autohtonă sau internațională. Încă de atunci actorul preferat a devenit remarcabilul comediant francez Louis de Funès cu o impresionantă operă cinematografică pe care am urmărit-o aproape integral. Apoi sunt dependent de prieteni, mă întâlnesc ori de câte ori am ocazia și simt că mă relaxez total în compania acestora.

Irina Șerpeanu: Câteva gânduri despre Colegiul Național, un mesaj pentru colegii care aspiră să îți calce pe urme?

Andrei Pașa: Colegiul Național reprezintă matca mea, e locul din care am plecat în „lumea mare” și locul la care mă voi raporta mereu când se va dori o incursiune în trecutul meu.

Colegilor mei mai mici le doresc să-și urmărească pasiunea, iar pentru a ști cu siguranță care este aceasta le recomand să fie foarte atenți cu gândurile și trăirile lor. Pasiunea adevărată nu răspunde niciodată la întrebări de genul: „De ce?”, „Până unde?”, „Pentru ce?”, poate doar la întrebarea „De când?”.

Interviu realizat de
Irina Șerpeanu, clasa a XI-a B

O SĂPTĂMÂNĂ DE NEUITAT ÎN ȚARA LUI MOLIÈRE

Doar o dată în viață ne-am dorit ca timpul să treacă mai repede, sau mai greu: prelungirea agonizantă a secunde sau, dimpotrivă, goana ei. Întotdeauna timpul trece prea repede atunci când e petrecut altfel decât în rutina de îndeletniciri zilnice legate de activitățile școlare. Deși au trecut trei săptămâni de când ne-am întors din Franța, dacă închid ochii revăd silueta elegantă și sclipitoare a Turnului Eiffel înfiptă la orizont printre razele roșiatice ale soarelui la asfințit. Era o veche dorință a mea să ajung la Paris, iar primul gând legat de acest oraș era tocmai această imagine pe care o construim de fiecare dată altfel, legând-o de momentul zilei în care se va îndeplini. Această oportunitate o pot considera una din cele mai frumoase și interesante experiențe pe care am trăit-o. Au fost șapte zile intense în care s-a derulat schimbul cultural educațional de elevi de la Colegiul Național Iași și Lycee Pilote Innovant International din Poitiers, în cadrul Săptămânii Internaționale.

Totul a fost atât de surprinzător și de frumos... mai ales că, în afară de câteva expresii uzuale de salut, nu știam niciun cuvânt în limba marelui Molière. Programul de schimb cultural în Franța este o oportunitate de a te cufunda într-o cultură care a influențat lumea occidentală de sute de ani. Francezii sunt foarte mândri de contribuția lor în domenii, precum arta, literatura, filozofia, arhitectura, gastronomia, sportul și cinematografia. De la Alpi, în apropierea granițelor italiene și elvețiene, până la păduri ce acoperă Munții Vosges în nord-est, de la Pirineii de-a lungul frontierei spaniole și plajele de pe Marea Mediterană, Franța oferă peisaje uluitoare. După un drum lung de aproape 6 ore, cu unele peripeții și evenimente, care acum mi se par amuzante, am călcat pentru prima dată în Orașul Luminilor, nume primit, nu așa cum ar crede unii, datorită electricității, ci datorită Epocii Luminii sau Rațiunii din secolele XVII-XIX, a cărei vârf de lance a fost. Parisul respiră istorie prin toți

porii și reprezintă un oraș în care mereu vei avea ceva de făcut sau de vizitat. Centru politic și cultural al unuia dintre cele mai fermecătoare zone din Europa, Parisul reprezintă un conglomerat urban în care locuiesc nu mai puțin de 11 milioane de oameni. Parisul istoric, a fost sistematizat de către Baronul Hausmann la jumătatea secolului al XIX-lea. Arhitectura este una de-a dreptul impresionantă. Bulevarde imense, cu trotuare largi, sunt împânzite de la un capăt la altul de clădiri uriașe în care măiestria arhitecților și a meșterilor pietrari oferă privirii un spectacol încântător sau străduțe cochete și elegante, luminate suav de felinare negre. Nici măcar lipsa unui portofel, (al meu desigur... , pe care l-am pierdut chiar când am făcut prima plată la metrou) nu a reușit să-mi umbrească cu ceva, acea primă seară la Paris, când toate imaginile adunate din cărți sau din povestirile celor care deja îl văzuseră mi se arătau în toată splendoarea lor.

A doua zi, emotionați și încărcăți sufletește, ne aflam pe locurile noastre în trenul ce urma să ne ducă la Poitiers, destinația noastră finală. Am trăit o altă experiență minunată... ne aflam în TGV – *train à grande vitesse*, un tren ce poate circula cu o viteză care poate ajunge până la 300 de km pe oră, pe linii de cale ferată special, care au raza de virare foarte mare, și o serie de echipamente speciale ce permit trenurilor să ruleze la viteză ridicată. Aceste echipamente constau în motoare electrice foarte puternice, un centru de gravitate situat foarte jos, suspensii pneumatice, vagoane articulate și semnalizarea situată la bordul trenurilor, deoarece mecanicii nu o pot observa pe cea situată în lateral. La sosire, urma să ne întâlnim cu ceea ce s-ar numi cea de-a doua noastră familie pentru următoarea săptămână, și credeți-mă nu sunt cuvinte mari. Inițial eram sceptic și puțin temător în ceea ce privește relația mea cu acea familie, iar motive aveam destule: trebuia să locuiesc singur, în casa unor oameni pe care nu-i văzusem niciodată și despre care nu știam mare lucru, credeam că nu voi socializa cu ei prea mult, pentru că nu știam deloc limba franceză. Era deja o familie internațională – „tatăl” era de origine chineză și era profesor, iar „mama” era franțuzoaică și era trainer la o companie din zonă. Mă bucur că m-am înșelat și încă din prima clipă mi-am dat seama că sunt niște persoane foarte prietenoase și foarte deschise, iar James, fiul lor cel mare, elev la liceul din Poitiers, a fost cel care m-a ajutat să depășesc primele clipe de stânjeneală, când plin de „curaj”, am mormăit: „Bonsoir! Comment ça va?” Din fericire comunicarea nu a reprezentat o problemă, ca în

cazul altor colegi, care mereu erau „obosiți de datul din mâini” – gesticulau mai mult decât vorbeau cu familiile gazdă.

În prima zi am vizitat școala și chiar am fost la câteva ore de curs. Am fost surprins să văd o altă abordare a sistemului de educație. În școlile franceze se insistă foarte mult pe orele de practică, sistemul de educație francez este puternic orientat către învățarea structurată, cu accent pe tehnicile de învățare tradiționale care au ca rol ajutarea elevilor să atingă anumite standarde și să promoveze examenele. Se pornește de la ideea că nu toți absolvenții vor avea meserii ce necesită o pregătire teoretică superioară, însă vor trebui să facă față cerințelor practice de pe piața muncii, astfel că școlile au laboratoare foarte bine utilizate, chiar pe specificul activităților economice dintr-o anumită arie geografică, iar pregătirea practică este la fel de importantă precum teoretică, spre deosebire de sistemul nostru de învățământ care pune accent deosebit pe partea teoretică, care implică un volum foarte mare de informații, pe care puțini dintre noi le vor putea valorifica și practic în viitor. Notele în Franța se acordă de la 0 la 20, nota 20 fiind cea mai bună notă, însă profesorii nu obișnuiesc să o acorde. Începând cu nota 16 elevul are mențiunea maximă „très bien”, adică foarte bine. Nota minimă de trecere este nota 10. Orele de studiu sunt împărțite în 3 ore de curs dimineața și 3 ore de curs după amiază, elevii având două ore pauză de masă, pauză în care pot opta pentru cantina școlii sau pot să plece acasă. La liceu, elevul are aceeași materie ca la gimnaziu (8 materii obligatorii), dar posibilitatea să își aleagă încă 3 materii după preferințele lui și un curs artistic. Există 3

tipuri de specializări: limba și literatura (L), informatică și matematică (S) și economie și educație socială (ES). La finalul clasei a IX-a, elevii susțin examenele naționale, unde obțin diploma de „Brevet des colleges”. Tot la această etapă, „Conseil de classe” decide pe baza notelor obținute, dacă elevul va urma un liceu normal „Lycee Baccalaureat” sau o școală profesională „Lycee Professionnelle”. Examenul de bacalaureat începe încă din clasa a XI-a „Premiere” unde se susține testul la Limba și literatura franceză, examenul fiind scris și oral. Ultimele examene se susțin în clasa a XII-a „Terminale” unde elevii sunt supuși mai multor teste la materii, bazate pe specializarea pe care au urmat-o. Un examen pe care trebuie să îl susțină toți elevii, la toate specializările, este filozofia, iar dacă elevul nu ia o notă satisfăcătoare la acest examen, poate opta pentru încă două materii prin care să își ridice nota finală. După absolvirea bacalaureatului, elevul are dreptul să intre la o facultate de stat

sau privată. Admiterea la o universitate se susține de maxim două ori, dacă persoana nu reușește să treacă de examene nu mai poate participa niciodată la ele.

A doua zi petrecută la liceul din Poitiers a fost dedicată realizării unor proiecte practice, grupul din care am făcut parte mai avea în componență elevi din Rusia, Cehia, Ungaria, Norvegia, Turcia și evident Franța, a fost desemnat să realizeze un film cu tema „Cosmos”, urmând să fie premiată cea mai bună realizare. Următoarea zi a fost foarte relaxantă dar și deosebit de interesantă, fiind dedicată unei vizite la **Futuroscope** – un parc tematic bazat pe tehnologii multimedia, care ne-a introdus într-o atmosferă specifică de science-fiction, oricum, un parc de distracții mai liniștit și mai „intelectual”, adică fără așa multă adrenalină, dar cu o mulțime de săli de cinema foarte deosebite, tehnologii de avangardă sau doar experimentale, cu o grămadă de locuri unde se explică legi ale fizicii, tehnologii noi, casa viitorului, iar vizitatorii pot experimenta și încerca – totul fiind interactiv.

La sfârșitul de săptămână am vizitat orașul Poitiers, un oraș de talie medie cu o istorie bogată. Centrul său are străzi înguste, pietruite sau cu sens unic, unde am făcut cunoștință cu arhitectura gotică a Catedralei Notre Dame la Grande, o bijuterie a orașului, apoi am ajuns în fața turnului Maubergeon construit în stil gotic de Guillaume VII. El a servit drept temniță înainte de a fi transformat în apartamente pentru Jean de Berry, fațada sa are ferestre mari și câteva statui frumoase. Palatul de Justiție din Poitiers a fost palat al conților de Anjou și ducilor de Aquitaine ascunde și astăzi, instanțele de judecată.

De asemenea, am făcut o excursie la Chenonceaux, unde am vizitat frumosul castel de pe valea Loirei, aceasta fiind una dintre cele mai celebre și mai vizitate reședințe de acest fel. Castelul a fost construit pe locul unei vechi mori fortificate, primele documente atestându-l încă din secolul al XI-lea, fiind supranumit și castelul femeilor, faima datorată celor șase femei care au stăpânit castelul:

• În 1513, Thomas Bohier și soția sa Catherine Briçonnet îl renovează în stil italian renesanțist.

• Henric al II-lea al Franței, soțul Caterinei de Medici, îl face cadou celebrei sale amante Diane de Poitiers, în 1547.

• La moartea Caterinei și a fiului său, văduva sa, Louise de Lorraine-Vaudémont (ultima regina din casa de Valois), înveșmântează Chenonceaux în negru până la moartea sa.

• În secolul XVIII proprietara sa este Madame Dupin, strămoș al faimoasei George Sand (1804-1876), care reînvie fastuoasele zile de glorie de acum două secole prin deschiderea unor celebre saloane artistice la care vor participa personalități marcante ale vremii.

• Începând cu 1864, Madame Pelouze restaurează clădirea, iar în 1972 familia de Menier deschide un Muzeu de ceară.

A fost o experiență de neuitat, am legat prietenii frumoase cu familiile la care am locuit, fiecare din noi a lăsat un strop de suflet românesc (familia care m-a găzduit a primit un coș cu ouă încondeiate la mănăstirile din Bucovina, de care au fost foarte impresionați) și am primit o perspectivă nouă asupra drumului pe care am dori să îl urmăm în viață, îmbogățindu-ne și cu alte viziuni despre educația și rolul ei în devenirea noastră. Niciun proiect nu seamănă cu altul, din fiecare învățăm ceva nou. Este o ocazie să ne cunoaștem mai bine, să deschidem porți spre Europa, în ambele sensuri. Vreau să profit de toate proiectele fie că e vorba de un schimb de experiență pentru o săptămână sau un semestru, se câștigă mai mult decât dintr-un simplu voiaj, în scop turistic.

Vlad Tifor, clasa a XI-a B

Behind the Scenes: Lights Out

Consiliul Elevilor și **AGRATA** (Asociația Elevilor din Colegiul Național Iași) au colaborat iarna trecută pentru a reinventa balul de iarnă al școlii, trecând prin două săptămâni de muncă intensă – găsirea sponsorilor, afișe, decor, concursuri, invitați, ședințe și multe ore de comunicare ce au fost cheia succesului acestui eveniment, lucru care ne-a bucurat pe toți cei care am lucrat la foc continuu pentru a realiza un eveniment ce sperăm că va ridica standardele în viitor.

Procesul de pregătire a constat în formarea a cinci echipe principale: **fundraising** (coord.

Ioana Iliescu), **decor** (coord. Smaranda Moroșanu și Lavinia Geambec), **concursuri** (coord. Rareș Zaharia), **logistică** (coord. Sebastian Cojocaru și Ștefan Obadă) și **promovare** (coord. Alexandra Covic), ce au colaborat, coordonate de președintele Consiliului Elevilor, Laura Ștreangă, pe parcursul celor două săptămâni. Este limpede faptul că s-a reușit realizarea celui mai frumos bal de iarnă de până acum, din toate punctele de vedere – fiecare membru al echipei și-a pus amprenta personală asupra acestui bal și acest lucru a fost nucleul ambiției noastre.

Apogeul a fost ziua balului, 17 decembrie 2014, în care toată echipa s-a întâlnit înainte de ore până la începerea balului, la ora 17:00, pentru a instala decorul în sala de sport și în zona de primire a elevilor și pentru a asigura o desfășurare perfectă a evenimentului.

Balul **Lights Out** s-a bazat pe estetica anilor 20, Black & White. A înglobat o serie de activități precum o tombolă, mult dans, un concurs de costume cu o competiție acerbă și un brad al dorințelor la intrare, unde invitații au avut posibilitatea de a scrie, pe câte un bilețel, dorințele pentru sărbători. (De unde am primit răspunsuri extrem de simpatice, inclusiv cel care ne-a cucerit prin simplitatea lui: „Să fiu fericit!”)

Feedback-ul primit a întrecut așteptările noastre și ne motivează să reunim echipa pentru noi astfel de evenimente efervescente.

Mulțumiri echipei **AGRATA**, formată din voluntari simpatici cu mult suflet și pasiune: Aghiculesei Ioana, Arhire Ștefana, Bejan Valeriu, Bența Ilinca, Ciornohuz Mara, Cimpoeșu Silvan, Copăcianu Cezara, Cozac Matei, Dabija Vlad,

Georgescu Cătălina, Goldemberg David, Iacoban Andreea, Iancu Ramon, Ioniche Iustin, Ioniță Teodor, Manolache Mădălina, Moșanu Ștefan, Nourescu Oana, Palaga Ovidiu, Păun Teodora, Petroaie Livia, Serghei Vlad, Solomon Antonia, Strâmbu Andreea, Vasilica Georgiana, Vlad Ana-Maria, Tiței Vladimir.

„Unii oameni caută locuri frumoase.
Alții fac locurile frumoase.”

Hazrat Inayat Khan

Smaranda Ioana Moroșanu,

clasa a IX-a A

COLEGIUL NAȚIONAL IAȘI

FOLK... ÎN CURTEA ȘCOLII

Erasmus+

Muzică FICS cum îți place!

Folk în Curtea Școlii reprezintă un proiect de parteneriat între șase școli ieșene: Colegiul Național, Colegiul Național „Emil Racoviță”, Colegiul Național „Garabet Ibrăileanu”, Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri”, Colegiul Național de Arte „Octav Băncilă” și Școala Generală „Petru Poni”. Proiectul FICS (*Folk...în curtea școlii*) urmărește să construiască un exemplu de modelare spirituală a copiilor – în fapt a viitorului interpret sau public auditoriu. Activitățile artistice susținute de soliștii vocal-instrumentiști și formațiile de folk din cadrul unităților de învățământ preuniversitar ieșene partenere, implică publicul țintă în activități extracurriculare artistice de calitate, dezvoltând totodată formarea personalității prin cultură.

Miercuri, 8 aprilie 2015, în Sala de Festivități a Colegiului Național peste 30 de soliști și instrumentiști vor oferi publicului spectator primul concert din seria FICS din acest an. Am invitat-o pe doamna prof. ANTOANETA IOANA LUCHIAN să ne prezinte câteva aspecte legate de organizarea acestui eveniment.

Q: Cum ați ajuns să organizați FICS?

A: În toamna anului 2008, am fost invitată de către doamna profesor Simona Popa la concertul „Acordurile Toamnei”, eveniment cu tradiție în Colegiul Național „Emil Racoviță”. Profesionalismul și creativitatea participanților m-a determinat să îi invit să concerteze și alături de elevii Colegiului Național Iași pe scena Sălii de Festivități a colegiului și astfel a luat naștere proiectul „Folk... în curtea școlii”. Cu această denumire, proiectul s-a derulat anual în parteneriat cu școli importante din Iași, precum: Colegiul Național „Emil Racoviță”, Colegiul Național „Costache Negruzzi”, Colegiul Național „Garabet Ibrăileanu”, Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri”, Colegiul Național de Arte „Octav Băncilă”, Liceul Teoretic de Informatică „Grigore Moisil” și Școala Generală „Petru Poni”. Alături mi-au fost persoane dragi, profesori dedicați care au răspuns prezent la fiecare eveniment organizat în cadrul proiectului din 2009 până în prezent: prof. Irina Popel, prof. Silvia Coșarcă, prof. Cristina Paraschiv, prof. Antoaneta Romila și evident prof. Simona Popa

Q: Ce își propune FICS?

A: FICS își propune să elimine atitudinea negativă și indiferența față de muzică care se

resimte la nivelul societății tinere actuale, prin intermediul unui spectacol lipsit de tensiune, realizat într-o manieră neoficială. De aceea, în acest an, FICS-ul s-a asociat cu proiectul LEEN TEEN finanțat prin programul ERASMUS+ al cărui scop este dezvoltarea competențelor antreprenoriale prin activități non-formale și oferă astfel posibilitatea tinerilor antreprenori să ia contact cu lumea artistică, cu managementul muzical.

Q: Ce impact are FICS asupra publicului?

A: Impactul evenimentului FICS constă în rezonanța față de melodiile alese și față de ideea transmisă – legătura dintre spațiul cotidian și geniul artistic al elevilor. Ca și activitate extracurriculară, publicul este invitat să susțină artiștii generației lor și să se bucure de cele câteva ore de muzică bună.

Q: De ce încurajați tinerii să participe la acest eveniment?

A: Consider că școala este spațiul propice exprimării artistice și care ar trebui să potențializeze creativitatea. FICS este evenimentul care a oferit de-a lungul existenței sale oportunitatea „debutului” artistic pentru un număr semnificativ de interpreți și instrumentiști ce sunt cunoscuți astăzi de generațiile tinere.

Ilie Răzvan Țurcanu

Î: De când cânti? Cum ai început să cânti?

R: La 4 ani, aveam un cântecel care se numea „Bravul capitan”, compus de mama mea, care este cântăreață și compozitoare. Am avut pian acasă dintotdeauna, dar nu i-am dat suficientă importanță, în schimb cel puțin baza o am, ca rezultat al mai multor tentative de „creație”. Până la 12 ani, cântam ori de câte ori aveam ocazia, sau auzeam de vreun concurs, adică foarte rar. La 13 ani, am hotărât că vreau să fac tobe. Am fost la un profesor particular timp de 3 luni, după care m-am dezvoltat mai departe pe baza cunoștințelor mele. Perioada tobelor a fost o lecție importantă, pentru că abia după ce am învățat să cânt la chitară, acum un an, am realizat că armonia instrumentelor este cheia frumuseții, iar tobele sunt pentru ritm.

Acum sunt la Iași, am format trupa „Chilli Vibes” și sunt foarte entuziasmat. Am muncit foarte mult și vrem să fim răsplătiți prin acea căldură care se simte din partea publicului în momentul în care suntem adânc cufundați în lumea noastră, cântând pe scena.

Î: Ce muzică îți place?

R: Funk, heheee ! Red Hot Chili Peppers pentru totdeauna.

Clasică (Ludwig van Beethoven), Jazz (Louis Armstrong), Blues (B.B. King), Rock Alternativ (Coldplay), Punk (Blink 182), Pop (și anume Michael Jackson), Hard Rock (AC/DC), mai rar... Rap (2pac), Folk (Catharsis)
Fără metal și manele.

Vrînceanu Cosmina, 17 ani

„Am început să cânt acum aproximativ 6 ani. M-am înscris la cursuri de canto după un spectacol la care am participat la CNER. De atunci, de fiecare dată când urc pe scenă îmi doresc să determin publicul să se simtă bine și să-l introduc în atmosfera piesei pe care o cânt. De aceea, mesajul nu este unul concret, ci depinde în mare parte de melodia pe care o prezint. Evenimentul FICS mi se pare o oportunitate extraordinară pentru tinerii ieșeni de a se afirma. Trăiesc după deviza «Word until you no longer have to introduce yourself»”.

Alice Teșoi, 18 ani

Ne aflăm de această dată în fața unei experiențe consistente privind diferitele ramuri ale muzicii. Fiind pusă în ipostaza de solist, Alice consideră că muzica este cea mai bună cale de a evada din viața de zi cu zi, încercând nu doar să transmită cât mai bine mesajul piesei, cât și emoția generată de aceasta. Ne putem aștepta oricând la o emoție caldă, energică și încrezătoare transmisă de interpretările ireproșabile ale unei tinere optimiste.

Favorite quote:

„Nothing is impossible, the word itself says «I'm possible!»” – Audrey Hepburn

Mădălina Curcă, 16 ani

Î: De când cânti? Cum ai început să cânti?

R: Cânt de când mă știu. Am început în sufragerie, încântându-i pe ai mei. Am continuat încurajată de prieteni, prin intermediul corului școlii și al unor proiecte precum Bandabeat.

Î: Ce muzică îți place?

R: Pop, Rock, Trap, Rap. Orice e decent și se poate cânta și dansa.

Î: Muzica îți poate contura o nouă perspectivă – ce mesaj dorești să împărtășești cu publicul tău prin această pasiune?

R: Vreau ca lumea să observe plăcerea pe care o am când cânt și consider că muzica poate deschide orice minte și poate lărgi orice orizont. Muzica trebuie simțită, iar mesajul transmis de mine este: Fiți mândri de ceea ce sunteți.

Î: Ce părere ai despre FICS?

R: FICS este pentru mine o ușă deschisă spre a face ceea ce îmi place, alături de oameni faini și de a mă distra. Felicitări organizatorilor pentru această inițiativă și la cât mai multe ediții!

Î: Ce ai vrea să știe publicul despre tine?

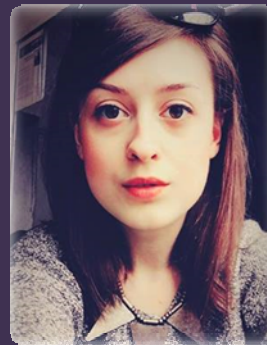
R: Sunt o fată obișnuită, care cântă din plăcere. Sper ca publicul să fie mulțumit de prestația mea și să primească mesajul transmis.

Alex Popescu, 17 ani

Un fan al muzicii metal, dar și al oricărui gen muzical care transmite emoția necesară prin acompaniamente melodioase, Alex și-a descoperit pasiunea pentru chitară acum 4 ani din dorința de a se distra în timp ce cântă. Inițiativa sa de a face comunitatea de artiști și nu numai să înțeleagă că muzica este făcută pentru a fi simțită, nu gândită, l-a motivat să participe la evenimentul FICS.

„Sunt dispus la orice discuție, îmi place să comunic și fiecare persoană este liberă să mă întrebe orice”, declară acesta.

Ciobanu Ioana, 18 ani

O viață descrisă cel mai bine printr-un singur cuvânt: muzică. Regăsindu-se pentru prima oară în postura de participantă la evenimentul FICS, Ioana urmărește (ca orice cântăreț implicat) să-și transmită mesajul prin melodia cântată, acesta fiind cel mai important aspect al muzicii.

„Legat de eveniment, mi se pare o activitate interesantă, nu am mai participat până acum la nicio ediție, deci sunt foarte curioasă să văd cum va fi atmosfera.”

Doru Știubei, 17 ani

Un exemplu viu al influenței muzicii asupra tinerilor: înclinația sa către chitară s-a născut din complexitatea muzicală a formațiilor pe care le ascultă. Un mare fan al genului metal împreună cu majoritatea subgenurilor acestuia, Doru dorește să ofere mângâiere prin muzica sa pentru cei care și-au pierdut puterea și ambiția. Vocalist secundar și chitarist principal al trupei HALMYRIS, acesta își regăsește inspirația în citatul: "Coming together is a beginning, keeping together is progress, working together is success." (Henry Ford)

Briana Popa, 14 ani

Apropiată de muzică încă din clasa a III-a, Briana se simte atrasă în special de muzica dance, pop și house, considerând că menirea acesteia este de a defini fiecare persoană.

„Este o idee foarte bună pentru soliștii care nu au o oarecare experiență, dar și pentru cei care au mai cântat în fața unui public”, ne împărtășește aceasta cu privire la evenimentul FICS.

Eusebiu Acatrinei, 15 ani

Începuturi: „Am început să cânt la pian de la vârsta de 7 ani, îndrumat de tatăl meu care m-a dus la Colegiul de Arte Octav Băncilă. Studiul acestui instrument m-a fascinat astfel încât am continuat cursurile de pian la Palatul Copiilor în gimnaziu, coordonate de doamna profesoară Marcu Adina.

Inspirație: Ascult absolut toate tipurile de muzică și îmi place să îmi îmbogățesc cunoștințele despre muzică pe plan internațional (să clasific muzica în funcție de zona de proveniență). De asemenea, ascult adeseori piese în toate limbile pământului pentru a-mi dezvolta latura creativă. Totodată ascult în general doar variantele live ale pieselor care transmit mult mai mult decât cele de la studio.

Ce dorește să transmită publicului: Consider că piesele cu mesaj au un impact uriaș asupra ascultătorilor și mi-ar plăcea ca prin fiecare prestație a mea să transmit ascultătorilor starea mea, respectiv a cântecului și nu neapărat să impresionez prin piese de mare dificultate.

Scurtă opinie despre FICS: Ideea este pur și simplu genială întrucât mulți tineri se pot afirma în fața colegilor sau a profesorilor dar sper că și spectatorii vor avea de câștigat câteva momente minunate ascultând piesele lor favorite.

Rareș Anton, clasa a X-a D

În control sau controlat?

Semnificația iluzorie a cuvintelor, eliminarea judecării raționale și criticile sunt instrumentele fundamentale ale unui manipulator. Născut în anul 1891, Edward Bernays a fondat un întreg domeniu de cercetare dedicat înțelegerii mecanismelor primitive ale minții umane, având drept scop unic controlarea acesteia. Prin continuarea psihanalizei unchiului său, Sigmund Freud, Bernays a încercat să exploateze mintea subconștientă, care până la acea vreme era privită doar ca o funcție a organismului, considerând că manipularea este absolut necesară pentru ca democrația și economia ei să funcționeze. Autorul August Bullock afirma în opera sa „The Secret Sales Pitch” că până la sfârșitul anilor 1950 „miliarde de dolari au fost investite în cercetări motivaționale și încă zece miliarde de dolari pe an au fost cheltuite pe publicitate în general...cheltuieli enorme, având în vedere că, la acel moment prețul unei pâini era de 17 cenți”.

Concluzia o putem trage singuri, ne-am asociat involuntar cu anumite programe astfel încât opiniile pe care le avem și modul în care ne vedem pe noi înșine au fost modelate în așa fel încât este imposibil să ne separăm identitatea noastră de procesul care ne-a adus în acest punct. Numit și „părintele relațiilor publice” Bernays a revoluționat lumea publicității, drept dovadă fiind faptul că toți clienții săi aparțin elitei Fortune 500, pentru companii, politicieni și publiciști. Fie că vorbim de body language sau de știința programării neurolingvistice, ambele încep adesea cu mecanismele relației. Aplicate pentru o masă consistentă de oameni, aceste metode reușesc ca prin oferirea constantă a unui exemplu, pe cale media în general, să determine masele să fie ușor de condus, relația de urmăritor-controlor fiind stabilită.

Pentru a prelua din nou controlul asupra minții noastre și pentru a anula programarea făcută în timp de marile corporații putem folosi tehnici variate, de la vizualizare, la scriere automată. Pentru mine, cel mai interesant aspect al acestei științe îl constituie legitimitatea acordată posibilității de cercetare a acestui domeniu. Albert Einstein a afirmat că „Imaginația

Iuliana Damir

este mai importantă decât cunoașterea” și voi explica această afirmație prin spusele lui Jeff Keller „Doar noi deținem controlul asupra imaginilor care ne ocupă mintea”. Cunoașterea poate fi influențată în ziua de azi de nenumărați factori, de la interesele corporațiilor la dorința acestora de a ascunde adevărul și până la punerea în pericol a sistemelor de conducere prin dezvăluirea anumitor informații, însă imaginația este sub totalul nostru control, și utilizată corect ne poate ajuta să depistăm majoritatea programelor cu care societatea din ziua de azi încă este controlată într-un mod foarte eficient.

În încheiere, doresc să recomand trei opere pe care eu le consider de valoare pentru acest domeniu, și anume: „Trucuri ale minții” – Derren Brown, „Atitudinea este totul” – Jeff Keller și „Programarea mentală” – Eldon Taylor.

Răzvan Cojocaru, clasa a XI-a B

ArtCamp îți oferă șansa de a-ți urma visul

ArtCamp este un proiect comunitar, cu teme și workshop-uri bazate pe artă, având scopul de a explora pasiunea și talentul artistic al liceenilor. Proiectul ArtCamp stârnește interesul tinerilor pentru artă și valorifică modurile în care aceasta se manifestă în societatea actuală. Astfel, se ocupă cu crearea unui loc în care liceenii își pot descoperi talentele artistice. Datorită faptului că organizatorii sunt de aceeași vârstă, doresc să ofere o abordare modernă în ceea ce privește arta și să demonstreze faptul că aceasta este un factor constant al vieții omenești, fiind un mod de exprimare încă de la începuturile omului și până în prezent, luând noi forme și evoluând odată cu trecerea timpului. Acest proiect reprezintă, de asemenea, un bun prilej pentru tineri de a face cunoștință cu oameni care să le împărtășească pasiunile și talentele, și de a-și petrece weekend-urile într-un mod constructiv, participând la activități care le dezvoltă abilitățile artistice și sociale.

Am aflat de **ArtCamp** anul trecut, de la o prietenă, anul 2014 reprezentând primul an în care s-a format și s-a desfășurat acest proiect inovator, creat de elevii Liceului Teoretic „Dimitrie Cantemir” Iași. La început, nu știam despre ce este vorba, așa că m-am mulțumit doar completând formularul de participare cu datele personale și bifând atelierul la care doream să particip, acesta fiind teatrul. Proiectul fiind bazat pe descoperirea și promovarea talentelor în domeniul artistic, cuprindea și alte secțiuni, precum dans, muzică, desen și fotografie. În urma acestui proces, am primit un mail de confirmare, în care eram anunțată că am fost acceptată drept participant la acest proiect. Workshop-urile se desfășurau la sfârșit de săptămână, motiv pentru care nu eram distrasă de la activitățile școlare. Am avut ocazia de a cunoaște oameni noi și interesanți, care îmi împărtășeau pasiunile și cu care am reușit să leg prietenii. Munca a fost serioasă, dar și distractivă, iar astfel, am avut oportunitatea de a-mi explora talentul în ceea ce presupune jocul actoricesc, fiind destul de norocoasă cât să îmi fie oferit rolul principal în una

dintre scenete. Recunosc că a fost destul de greu să învăț numeroasele replici, să mă obișnuiesc cu jocul de scenă și cu mimica, uneori și colaborarea cu ceilalți era destul de complicată, dar în cele din urmă ne-am descurcat cu toții. La spectacolul final, ne-am invitat familiile, prietenii și cunoștințele, pentru a le demonstra de ce suntem capabili în urma participării la un proiect constructiv, din care am învățat foarte multe lucruri noi. Cei mai buni au fost premiați cu medalii și cadouri din partea organizatorilor.

Anul acesta, proiectul **ArtCamp** a avut parte de îmbunătățiri, adăugându-se noi ateliere, precum cinematografia, creațiile literare și designul vestimentar. Proiectul se va desfășura în perioada 25 aprilie-26 iunie, iar înscrierile se pot face până pe data de 12 aprilie.

Principalii parteneri sunt Asociația Culturală Moldavia Iași, Casa de Cultură a Studenților Iași, WINK Public Multimedia. De asemenea, Universitatea de Arte „George Enescu” și Asociația Artium au acordat un mare sprijin proiectului ArtCamp, motiv pentru care reprezentanții acestor instituții vor fi prezenți la workshop-uri drept trainerii.

Cristina Pleșescu, clasa a XI-a B

CĂUTÂND CUVINTE PENTRU A AVEA UN CUVÂNT DE SPUS

Unul dintre proiectele recente organizate în cadrul Colegiului Național este cel desfășurat la începutul acestui an în parteneriat cu Asociația „Salvați Copiii”, intitulat „PARTICIPARE ȘI TRANSPARENȚĂ PENTRU O MAI BUNĂ ASIGURARE A DREPTURILOR COPILULUI”. În perioada incipientă, s-au ales cinci școli din județul Iași, atât cu statut prestigios, cât și din mediul defavorizat. Așadar, unul dintre scopurile remarcabile a fost îmbinarea mai multor instituții de învățământ cu scopul de a implica elevii aparținând tuturor claselor sociale, generându-se un proces sustenabil atât prin caracterul interactiv, cât și prin cel didactic. Odată ce școala noastră a fost selectată pentru a participa în acest proiect, au început demersurile inerente activităților. Acest parteneriat a constat într-un proces de scriere de proiecte, urmând, după desemnarea câștigătorilor, aplicarea acestora.

Grupul țintă a fost alcătuit din elevii claselor VII-IX, astfel încât am încercat să evidențiem comunicarea și ideile generate de o componență diversă prin mentalitatea vârstelor. Pentru aceasta, am anunțat clasele vizate despre organizarea unei ședințe în Sala de Festivități pentru a stabili datele de bază. A trebuit să formăm 10 echipe, a câte patru oameni fiecare, împărțite pe două tematici diferite: cinci dintre ele pe buget și alte cinci pe multiculturalitate, urmând ca, după evaluare, să câștige două proiecte din secțiunile prezentate. Pentru acestea, în echipa de coordonare a activității din cadrul Colegiului Național, au fost aleși trei membri din Consiliul Școlar al Elevilor, doamna prof. consilier educativ Elena Calistru și doamna prof. psiholog Elena Bărbieru.

Am fost responsabilă în continuare, alături de ceilalți doi colegi ai mei, Smaranda Moroșanu și Ștefan Obadă, de îndrumarea echipelor în scrierea proiectelor. Ideile creative au evidențiat abilitatea celor înscriși de a concepe posibile evenimente care să catalizeze pulsul societății și nivelul de activitate al acesteia. După ce au fost scrise, au fost trimise către comisia de evaluare din spațiul Salvați Copiii, cu ajutorul colaboratorului cu care am lucrat, implicat în organizația menționată, domnul Rusu Paul Irinel.

La festivitatea de premiere au fost acordate diplome tuturor echipelor, coordonatorilor și, în mod firesc, celor două echipe câștigătoare. Acum ne aflăm în ultima fază, aplicarea. Așteptăm cu nerăbdare să luăm parte la evenimentele intitulate „Children Rights Hunt” și „Provocări la vârsta adolescenței: autocunoașterea, siguranța online și conflictele cu părinții”.

Ioana Necescu, clasa a IX-a A

WORKSHOP-UL CREATIVITĂȚII

Organizația *Upside Down* are ca scop reutilizarea materialelor ce par inutile în scopuri folositoare și îndrăznețe. În atelier se lucrează la crearea de genți, portofele și coperte de carte din deșeuri, precum ambalaje tetra-pak, bannere uzate, camere de cauciuc și resturi de materiale textile. Acest proiect este unul dintre câștigătorii concursului „Idei din Țara lui Andrei”, ceea ce a dat posibilitatea echipei să aibă un impact marcant asupra societății ieșene, participând la diferite evenimente importante.

Când am aflat de acest eveniment am fost fericită, deoarece ideile acestei organizații mi s-au părut întotdeauna interesante și inovatoare în special pentru spațiul românesc. Prin organizarea acestui workshop pentru liceeni, *Upside Down* și-a propus să adune o echipă de tineri curioși, creativi și dornici să învețe într-un mod non-formal despre *upcycling* și importanța acestui proces. Inițial am ezitat să mă înscriu, cu toate că doream să cunosc persoanele din spatele acestui proiect îndrăzneț, din cauza faptului că neavând un talent remarcabil la desen sau lucru manual aş putea să nu mă

integrez atât de ușor. Cu toate acestea, am aplicat și am fost aleasă alături de alți elevi dornici de a-și petrece timpul liber într-un mod diferit pentru a participa la acest workshop.

În prima zi am cunoscut echipa *Upside Down* și am aflat povestea acestei organizații. *Upside Down* a apărut după experiența unuia dintre inițiatori – Andreea Zaharescu, care a făcut voluntariat în India și s-a întors în țară cu o dorință puternică de a încuraja creativitatea oamenilor. Impresionată de proiectele din India care promovau reutilizarea creativă a deșeurilor s-a gândit să aducă și în țară toate lucrurile învățate în călătoria sa.

Încă din primele minute, am avut posibilitatea, prin jocuri și activități dinamice pentru team-building, să îmi cunosc viitoarea echipă și noii prieteni. Pe parcursul primei sesiuni, timp de trei ore am reușit să aflăm despre proiectele de *upcycling* din toată lumea. *Upcycle*, reutilizare, reciclare. Indiferent de denumire, aceste procese presupun transformarea deșeurilor sau lucrurilor

nefolositoare în produse sau materiale noi, de o mai mare utilitate.

A doua zi am fost martori la crearea unei genți dintr-un banner stradal, selectând cu grijă materialele și hotărând aspectul produsului final. Următoarea acțiune a fost cea care a reprezentat pentru mine o provocare, unde talentul și priceperea au fost cele mai importante. Am învățat să ne confecționăm un port-card din materiale care și-au pierdut utilitatea. Așa ne-am cusut noi drumul spre mulțumire, când după câteva încercări, ne-am admirat produsele confecționate. La scurt timp a venit vremea ultimei provocări. Fiecare echipă a primit o regiune a României, care, cu ajutorul materialelor puse la dispoziție și a inventivității participanților, a trebuit să fie pusă în valoare. Mi s-a părut un exercițiu frumos în care munca în echipă a avut un rol crucial. Echipa mea a primit Dobrogea, iar în doar 30 de minute am reușit să aducem acea regiune la viață datorită originalității ideilor

noastre prin folosirea unor materiale aparent nefolositoare, precum: resturi de material textil, ață, mărgelile colorate, carton și pozele produselor alimentare din revistele magazinelor.

În concluzie, consider că acest workshop ne-a dovedit ce multe se pot realiza doar prin dorința unei schimbări și ne-a oferit o nouă perspectivă asupra lumii. La finalul celor două zile am simțit că nu doresc ca experiența mea cu această organizație să fie în van așa că, împreună cu majoritatea participanților, m-am înscris ca voluntar pentru a-mi continua educația în acest domeniu într-un mod non-formal și antrenant. În final, am învățat lucruri interesante despre inițiativele și proiectele de upcycling din întreaga lume, importanța cooperării și a creativității. Aș sfătui pe oricine consideră că lumea are nevoie de cât mai multe proiecte ca acesta să se înscrie la viitoarele sesiuni ale workshop-urilor *Upside Down*, deoarece reprezintă o provocare a curajului, voinței și ingeniozității.

Monica Maria Mincea, clasa a X-a D

OPERA și TEATRUL – deschideri culturale

La Traviata

de Giuseppe Verdi

Regia: **Beatrice Rancea**

Distribuție: **Lăcrămioara-Maria Hrubaru-Roată, Hector Lopez, Adrian Mărcan**

Costume și decor: **Doina Levintza**

La Traviata este o operă în trei acte compusă de Giuseppe Verdi pe libretul în limba italiană al lui Francesco Maria Piave. Ideea de a pune în scenă această operă i-a venit compozitorului în urma viziunii „Damei cu camelii” la Theatre du Vaudeville din Paris, la scurtă vreme după premieră. Aceasta a constituit sursa de inspirație avută ulterior în procesul creator. Fiind impresionat de potențialul muzical al poveștii, o istorie a unei iubiri cu final tragic, a unei femei în stare să sacrifice totul pentru dragoste, acțiunea fiind plasată într-un cadru potrivit contextului social contemporan, Verdi a știut de la început că prin urmărirea atentă a firului acțiunii și schimbarea unor nume, pentru a conferi originalitate poveștii, spectacolul avea să devină un adevărat succes.

Ceea ce m-a impresionat cu adevărat în punerea în scenă de la Iași a fost modul în care regizoarea Beatrice Rancea a reușit să impună o viziune proprie atât asupra decorului fascinant, cât și a indicațiilor scenice care au fost urmate cu rigurozitate de către interpreți. Violetta Valery a fost interpretată impecabil de Lăcrămioara-Maria Hrubaru-Roată a cărei prestație a depășit orice așteptări, reușind încă din primele minute să capteze atenția întregului public. Prin forța vocii, expresivitatea mimicii și a gesturilor, soprana s-a transpus complet peste ipostaza protagonistei, făcându-ne să empatizăm cu aceasta, transmitând în mod revelator cele mai profunde sentimente de suferință, durere și teamă ale acesteia. Nici prestațiile lui Hector Lopez în rolul lui Alfredo Germont și a lui Adrian Mărcan în rolul lui Giorgio Germont nu s-au lăsat mai prejos, aceștia ridicându-se de asemenea la înălțimea așteptărilor publicului.

Scena turnată a fost constituită ca o spirală care asigură schimbarea continuă a cadrelor și contura un anumit paralelism între planurile prezentate. Totul debutează cu o scenă din casa Violettei Valery, care vorbind cu doctorul său îl asigură de faptul că se simțea mai bine și era pregătită să ia parte la petrecerea organizată chiar de ea. Faptul că viața Violettei era compusă dintr-un șir nesfârșit de petreceri era cunoscut de toată lumea, însă acest lucru nu părea să deranjeze pe nimeni atâta timp cât puteau lua parte la ele. În scena festivității își face apariția Alfredo Germont (Hector Lopez), care îi mărturisește femeii dragostea sa pentru ea și îi promite o viață îndestulată, de dragoste și fericire, dacă acceptă să fugă cu el departe de Paris. Violetta este captivată de vorbele lui Alfredo, însă când își reamintește de faptul că ea nu credea în sentimente precum iubirea eternă, decide să își continue viața de lux și petreceri. Toate aceste evenimente însumează cea dintâi scenă, până la lăsarea cortinei pentru a putea pregăti cel de-al doilea act. La ridicarea cortinei, întreaga perspectivă asupra operei se modifică, prezentându-i pe cei doi protagoniști într-o relație de trei luni, fericiți, retrași la o casă din provincie. Atunci când Alfredo află de faptul că Violetta și-a vândut o parte din bunuri pentru a-și acoperi problemele financiare, pleacă la Paris pentru a încerca să remedieze situația. În acest timp, își face apariția Giorgio Germont, tatăl lui Alfredo care îi cere Violettei să se despartă de fiul lui pentru a putea fi reabilitată imaginea familiei. Distrusă, Violetta se întoarce la Paris și, totodată, la viața ei de curtezană. Atunci când prietena ei, Flora Bervoix, organizează un bal, cei doi se reîntâlnesc, însă Alfredo își manifestă disprețul atât față de cea pe care cândva o iubise mai

mult decât orice, cât și față de baron, care o însoțise la bal. În actul al III-lea este prezentată scena morții Violettei, care își găsește sfârșitul saracă și răpusă de tuberculoză, cu nimeni alături de ea decât Alfredo și tatăl acestuia, care o iertase și regreta nespusele fapte sale. Dragostea reprezintă sentimentul suprem care ghidează personajele în această poveste cu final tragic. Pot spune că panta descendentă pe care se situează destinul acestora este elementul care m-a marcat în mod fundamental. Este reflectat faptul că de la fericire la suferință, de la dragoste la ură și implicit de la existență la moarte este un singur pas, pas reprezentat de viața pe care noi trebuie să alegem cum o trăim.

O scenă marcantă, care se constituie și ca element de noutate datorat viziunii originale a regizoarei este scena balului, în care își fac apariția toți protagoniștii, fiecare purtând costume diferite, fascinante prin croiala unică și amalgamul de culori ce se îmbinau în mod ideal. Dansul țigăncilor precum și cel al toreadorilor, fiecare reprezentând câte o poveste cu substrat mitic au fermecat publicul prin pasiunea și complexitatea coregrafică pe care le-au dovedit interpreții. De asemenea, momentul în care Violetta îl filma pe Alfredo, ca mai apoi în finalul operii, când aceasta se afla în pragul morții aceste scene să apară pe un ecran mare reprezintă o altă modificare adusă scenariului. Cu toate că acest element face o notă discordantă cu restul decorului, este deosebit de important pentru a ilustra contrastul frapant dintre ceea ce fusese la început și sfârșitul crunt cu care este nevoită să se resemneze protagonista.

Orchestra Operei Naționale Române Iași a fost dirijată de către Traian Ichim și a avut un rol esențial în conturarea atmosferei, făcând trecerea de la o scenă la alta și accentuând transmiterea celor mai profunde sentimente. Corul a fost dirijat de către Manuel Giugula, și s-a aflat într-o armonie deplină cu orchestra, amplificând adesea cele mai tensionante momente.

Un alt aspect ce oferă un caracter aparte întregului spectacol este costumația, semnată de Doina Levintza. Sute de rochii și costume au fost lucrate cu minuțiozitate, pentru fiecare interpret în parte. Materialele cusute și pictate manual, precum și bijuteriile unicat au contribuit la reușita unui spectacol inedit în România.

La Gala Premiilor Operelor Naționale, ediția a II-a, **La Traviata** a câștigat premiul pentru cel mai bun spectacol, Doina Levintza, a fost premiată pentru concepția costumelor, iar Beatrice Rancea a câștigat premiul pentru cel mai bun regizor al stagiunii 2013-2014. Acest lucru reflectă încă o dată profesionalismul, creativitatea și munca asiduă care au fost depuse pentru punerea în scenă a acestei capodopere muzicale, care reușește să impresioneze din toate punctele de vedere și pe care o recomand oricui să o vizioneze, ca posibilitate de cultivare a fondului cultural propriu.

Andra Irina Bulgaru Născu, clasa a XI-a B

O SCRISOARE PIERDUTĂ

de I.L. Caragiale

Regia: **Alexandru Dabija**
 Distribuție: **Marcel Iureș, Marius Florea**
Vizante, Mihaela Teleoacă, Dorina Chiriac

 scrisoare pierdută, de I.L. Caragiale, este o comedie de moravuri în patru acte, ce critică o societate degradată, vicioasă, dominantă de parvenitism, snobism și corupție, ilustrând totodată imposibilitatea de evoluție a acestei lumi, universul operei caragialiene fiind unul al cercului închis. Astfel, putem spune că este conturat și un anumit substrat tragic al comediei, care are rolul de a-l atenționa pe receptor să iasă din acest carnaval al societății. Acest lucru se întâmplă în secolul al XIX-lea, însă, din păcate, situația nu s-a schimbat foarte mult de atunci, comediiile lui Caragiale având deopotrivă și un caracter deosebit de actual.

Tocmai caracterul actual al situației prezentate în operă a vrut regizorul Alexandru Dabija să-l evidențieze în punerea în scenă a comediei **O scrisoare pierdută**. Încă de la ridicarea cortinei se poate observa viziunea proprie a regizorului asupra punerii în scenă a operei, el dorindu-și „*un altfel de Caragiale*”, tocmai pentru a depăși reinterpretările de până atunci, de altfel unele extrem de memorabile, precum cea în regia lui Liviu Ciulei care îi are ca protagoniști pe Dem Rădulescu, Octavian Cotescu, Ștefan Bănică, Victor Rebengiuc și Mariana Mișuț, care de altfel va rămâne și preferata mea. Trebuie să recunosc că nu m-aș fi așteptat la o astfel de punere în scenă din partea regizorului, gândindu-mă că acesta va încerca măcar puțin să se apropie de capodopera lui Ciulei. Cu toate acestea, Alexandru Dabija a ales să modifice aspecte esențiale ale comediei, plasând acțiunea într-un subsol, un decor destul de șocant așa putea spune, față de antecamera „bine mobilată” din casa lui Ștefan Tipătescu, prefectul județului. De asemenea, el a modificat destul de mult acțiunea, renunțând la

anumite replici cheie ce nu se potriveau cu viziunea sa regizorală, precum replica lui Tipătescu către Zoe, „*Zoe! Zoe! Fii bărbată*”. Astfel, spre deosebire de Caragiale, care alege să transforme singura prezență feminină a operei într-un personaj-cheie, în jurul căruia se învâрте de altfel toată derularea evenimentelor, nevasta lui Trahanache, interpretată de către Mihaela Teleoacă, controlând toate deciziile politice, având o fire voluntară, ambițioasă, în viziunea lui Alexandru Dabija, aceasta nu este decât o femeie lipsită de relevanță pentru conflict, care nu mai acordă aceeași importanță periclitării reputației sale în societate odată cu dezvăluirea relației extraconjugale cu Ștefan Tipătescu.

În ceea ce privește viziunea asupra personajelor, pe lângă faptul că regizorul modifică firea voluntară a Zoei, acesta mai aduce în scenă și alte noutăți, principala referindu-se, din punctul meu de vedere, cel puțin, la Cetățeanul Turmentat. Dacă în scrierea originală acesta apărea sporadic în operă, el întruchipând poporul confuz în fața tuturor acestor jocuri politice de culise, în viziunea regizorului, acesta, întruchipat cu haz de către Dorina Chiriac, apare foarte des în scenă, stabilind relații cu majoritatea personajelor. Personajul interpretează diverse piese muzicale ale Adei Milea, acesta fiind chiar elementul de noutate pe care regizorul a dorit să-l aducă scrierii lui Caragiale. O altă noutate este reprezentată de interpretarea lui Marius Florea Vizante în rolul lui Ștefan Tipătescu, care devine un personaj total dezinteresat de ceea ce se întâmplă în jurul său, poltronismul acestuia fiind ilustrat cel mai bine chiar în momentul ridicării cortinei, când prefectul județului este înfățișat dormind pe o bancă dintr-un subsol, un cadru chiar șocant pe lângă imaginea locuinței cochete din punerea în scenă a

lui Liviu Ciulei. Totodată, acum, Tipătescu nu mai este interpretat ca fiind un om cu un grad mai înalt de inteligență față de ceilalți, nu mai este capabil de a se detașa de acea mascaradă generală, așa cum este el înfățișat în opera lui Caragiale. Din contră, Tipătescu devine perfect mediocru, accentul fiind plasat de către regizor asupra impulsivității sale, el răbufnind de nenumărate ori pe tot parcursul piesei. Valentin Teodosiu, în rolul lui Zaharia Trahanche, prezidentul „Comitetului permanent, Comitetului electoral, Comitetului școlar, Comițiului agricol și al altor comitete și comiții”, dă viață unui personaj care nu este foarte interesat de activitatea celor din jur și care parcă duce la extrem utilizarea ticului verbal celebru, „Ai puținică răbdare!”. Este creată o antiteză comică între Tipătescu și Trahanache, aceasta fiind referitoare la înălțimea celor doi actori ce întruchipează personajele. Astfel, în timp ce Zaharia este un om de o statură impunătoare, prefectul județului este mic de statură. Este conturată oarecum aceeași atitudine pe care o regăsim și în opera lui Caragiale în ceea ce privește relația dintre Trahanache și Tipătescu. Soțul Zoei cunoaște deci situația, însă este conștient de faptul că ea nu îl va părăsi pentru prefectul care nu

reprezintă o amenințare pentru soliditatea căsniciei, fiind sugerată puterea lui Zaharia Trahanache. George Mihăiță, în rolul lui Agamemnon Dandanache, nu a fost deloc peltic și sâsâit, însă figura sa comică, ce a făcut istorie în cinematografia românească, a ținut loc de aceste defecte. Cu toate acestea, personajul interpretat de Mihăiță a fost ușor fad, lipsit de orice farmec, de orice strălucire, iar scenele în care este prezent acesta sunt lipsite de orice urmă de umor. Modul în care Dandanache este reprezentat, replicile sale, toate vor să contureze experiența sa în ceea ce privește escrocheriile politice.

Unul dintre cele mai așteptate momente ale serii a fost, desigur, intrarea în scenă a marelui actor Marcel Iureș care a întruchipat un Cașavencu versatil, de o ironie feroce, care însă ar face orice pentru a intra în grațiile Zoei, căzând uneori chiar în penibil. Personajul este îmbrăcat complet în negru, sugestie a vicleniei sale, a cameleonismului, aceste trăsături fiind conturate și prin intermediul mișcării scenice, a elementelor comunicării paraverbale. O altă surpriză a serii a fost reprezentată de cuplul Farfuridi-Brânzovenescu, interpretați de către Florin Dobrovici și Eugen Racoti. Putem spune deci că aberațiile lor, „Trădare să fie, dacă o cer interesele partidului, dar s-o știm si noi!”, stârnesc hohotele de râs ale spectatorilor.

O scrisoare pierdută, în regia lui Alexandru Dabija, și-a atins astfel scopul de a aduce în fața spectatorilor „un altfel de Caragiale”, prin anumite elemente inovatoare, dar și neașteptate, precum plasarea acțiunii într-un subsol întunecat, poate tocmai pentru a contura esența personajelor, nenumăratele lor defecte, modificarea firii unor personaje, precum Zoe, care nu mai este acum personajul central al operei, cea care dictează toate hotărârile personajelor masculine. Cu toate acestea, actorii au reușit să găsească chei noi de abordare ale protagoniștilor lui Caragiale, piesa fiind una ce merită văzută, tocmai pentru ca receptorul să privească și o altă perspectivă asupra comediei, asupra interpretării clasice cu care era obișnuit.

Elena Andreea Chirvișuțu, clasa a XI-a B

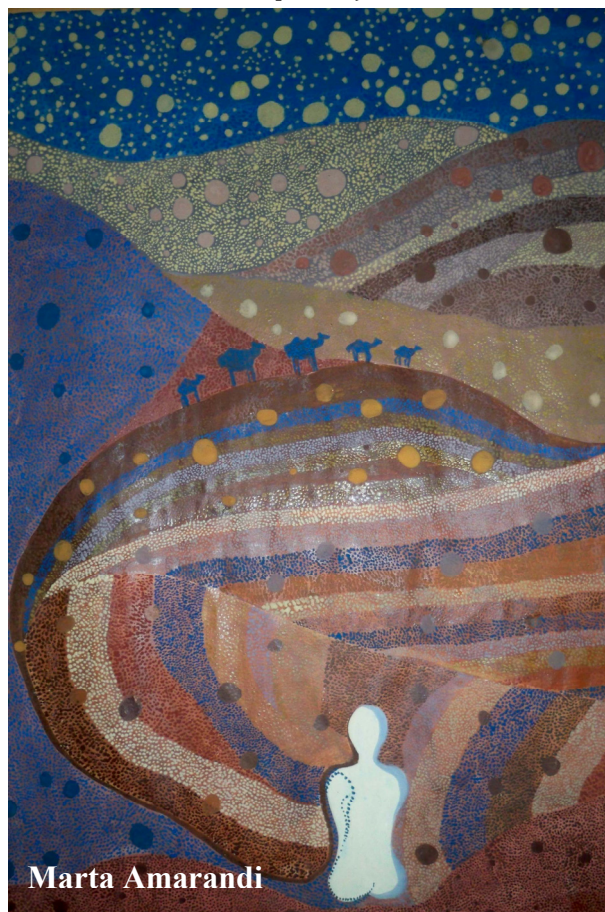
TEAMA – LIMITĂ SAU IMPULS?

În urma experienței limitate, dar perfectibile, pe care am acumulat-o până în aceste clipe pot identifica două tipologii de oameni ai realității cotidiene: pe de o parte cei care se preocupă constant, își pun întrebări cu privire la rostul existenței lor și caută, meditativi, posibile explicații, trăind în mister și în neputința cunoașterii și, pe de altă parte, entitățile umane care, mai puțin înzestrate spiritual, conviețuiesc într-o aparență derizorie, visători, fericiți și resimțind fiorul nemuririi, neconștientizând sau neproblematizând sfârșitul iminent. Această diferențiere este sugestiv conturată și în secvența extrasă din finalul poemului *Viața lumii*, de Miron Costin: „Viețuiți în ferice, carii mai puțin/ Griji purtați de-a lumii; voi lăcuiți bine”.

Aducând în discuție elemente ce țin mai mult sau mai puțin de sfera ocultată a existenței omenesti, dar care cu siguranță reprezintă concepte îndelung discutate, am decis să mă axez asupra temerilor umane, având ca premisă faptul că ele ne înconjoară, guvernează și deseori copleșesc. Frica este în mod evident o stare de neliniște, de angoasă, generată fie de șansa întâmplării unui eveniment nefericit, fie de o amenințare sau de către alți numeroși factori, ce transmit certitudinea că spaima este o coordonată fundamentală a umanului. Analizând debutul traseului evolutiv, putem remarca faptul că un copil se teme de întuneric, de ceea ce nu este palpabil, ci învaluit în mister sau de noutate, de intervențiile exterioare pe care le percepe cu reținere și interiorizare. Se nuanțează simultan și nevoia sa de a avea mereu părinții aproape și implicit de a beneficia de un sprijin sigur și constant în descoperirea lumii.

Definitiv pentru perioada adolescența este teama de eșec, frământarea creată de eventualitatea unei dezamăgiri, a unui insucces în plan școlar, personal sau psihic, care poate declanșa adevărate și dureroase traume dacă nu este gestionat cu înțelepciune. Acest inconfort limitează reacțiile spontane, intuitive, autentice în favoarea unei selecționări rigide a manifestărilor și a modului de exprimare, ce inevitabil generează o diminuare a elanului, o risipire a speranței și a motivației de a împlini un ideal. De aceea, tinerii ar trebui să încerce să creadă în capacitățile proprii,

să aibă forța de a lua decizii, să nu se lase copleșiți de frică și inevitabil să triumfe în lupta cu slăbiciunea propriei minți. În caz contrar, ei s-ar putea simți pierduți, neputincioși și captivi într-o stagnare, într-o lașitate care le va stârni cu siguranță regret și tristețe. Chiar dacă eșecul este uneori sfâșietor, se impune privirea lui dintr-o perspectivă pozitivă, constructivă, ca un stimulent pentru evoluții ulterioare, pentru progrese și pentru diminuarea greșelilor. Erosul reprezintă un alt mister pentru orice tânăr, un sentiment nobil ce include manifestări cu totul inedite, particulare, menite să înalțe simbolic spiritul. Poate din această cauză teama de a iubi este corelată cu o inevitabilă dezamăgire, durere sau chiar singurătate în urma punctului final al existenței, ce răpește din plenitudinea și exuberanța experienței în plan concret, dar care nu se va putea anula imperisabilitatea dragostei în timp. În acest context se manifestă poate și o confuzie la nivel

Marta Amarandi

afectiv, căci cu cât clipele petrecute sunt mai semnificative și neprețuite, cu atât mai vizibilă și cuprinzătoare este teama de a le pierde, teama de a vedea cum instantaneu ele devin nostalgice amintiri. Pe lângă solitudinea și pustietatea de care ființa umană tinde să se ferească, o altă groază existențială este uitarea, atât cu sensul de a uita, de a pierde tangența cu lumea palpabilă materială, cât și de a fi uitat, adică de a se prăbuși într-un neant al necunoscutului, al anonimatului odată cu moartea. De aceea, parcă în disperare umanul încearcă mai devreme sau mai târziu să trăiască intens, memorabil și să se particularizeze pentru a-i fi păstrată etern amintirea. Inutile vor fi însă aceste tentative de a se împotrivi destinului, de a se confrunța cu forța imuabilă a timpului, căci acesta din urmă va capta treptat din lumina sufletului și va prăbuși definitiv materia.

Smaranda Morosanu

În complementaritate cu ideea de uitare se remarcă și neliniștea thanatosului, a morții ca eternă și indescifrabilă enigmă, ca o transformare ce implică pătrunderea într-o dimensiune atemporală a spiritului, asupra căreia se poate numai intui sau imagina. Cert este că „Marea trecere”, așa cum remarcabilii poeți români au definit sfârșitul, este impredictibilă și înspăi-

mântătoare, limitând și încurajând în egală măsură evoluția, cunoașterea. Dacă ființa se lasă copleșită de ideea conștientizării morții, existența ei va fi una latentă, temătoare, comună, impunându-se o sfidare a limitelor, a barierelor și a propriei nimicnicii în raport cu universul.

Tot ca o sugestie a unei pendulări nedorite între condiții, adulții în general și poate și persoanele mai vârstnice sunt antrenați într-o anxietate generată de nou, de schimbările din viață față de care nu sunt mereu receptivi, căci se complac în ipostaza lor și nu aspiră la culmi mai înalte, la condiții superioare. Noutatea se află în strânsă concordanță cu necunoscutul, cu misterul, ce poate dezvălui sfere pozitive, benefice și stimulative ale evoluției, dar rezervă/implică în paralel ipoteza pierderii condiției actuale în favoarea uneia nesatisfăcătoare, inferioare, dezamăgitoare.

Așa cum am încercat să transmit în aceste rânduri, frica este un reper fundamental al condiției umane, o stare de neliniște crescândă ce estompează manifestările libere, spontane, emoționale și care poate cu ușurință să înlăture definitiv speranța pentru reușită și viață. Celebrul și inconfundabilul scriitor Feodor Dostoievski, pilon al evoluției literaturii universale afirma: „Frica e blestemul omului”, sintagmă ce conține teoria conform căreia ființa este damnată, supusă în fața lumii, dar relevă și faptul că această teamă este de fapt de ordin lăuntric, este o confruntare cu sinele și cu propriile vulnerabilități, dispută esențială și cea dintâi treaptă a procesului cognitiv de străpungere a absolutului la care umanul aspiră cu dorință și visare. Deși într-o oarecare măsură împiedică trăirea desăvârșită, angoasa poate avea un rol benefic, stimulator, fiind cel mai mare impuls al ființei, ce vizează fapte excepționale, irealizabile aparent, dar posibile prin prisma fricii, care dezvăluie un alter ego, o dimensiune nebănuită și superioară ipostazei obișnuite.

Așadar, rămâne de spus că temerile umane, asemenea fiecărui element universal, au ca fundament o ambivalență, o dualitate, un raport echilibrat dintre efectul constructiv, manifestat odată cu relevarea unor capacități deosebite, excepționale și cel de factură negativă, ilustrat prin copleșirea, confuzia și uneori rătăcirea dure-roasă într-o lume a misterului și a spaimei.

Stefan Ciupilan clasa a XI-a B

TEATRUL – o experiență modelatoare a personalității adolescente

Dorința mea, când eram mic, era să devin actor. Din păcate sau din fericire, pe atunci nu știam ce înseamnă acest lucru. Credeam că trebuie să spui doar niște replici pe care le-ai învățat pe de rost, pe scenă sau în fața unei camere de filmat. Poate de aceea am acceptat invitația doamnei profesor Lotus Hăvârneanu de a intra în trupa de teatru a Colegiului Național Iași, coordonată de către dumneaei, tocmai pentru a descoperi cum este să joci un alt rol decât cel pe care îl ai în viață.

Un mic grup de elevi entuziaști a pornit în toamnă de-a lungul unui drum greu, dar deosebit de frumos. La început s-a decis piesa pe care urma să o punem în scenă, iar aceasta a fost „Nevestele vesele din Windsor”, de William Shakespeare. Pasul următor a constat în alegerea rolurilor de comun acord, aceasta fiind o misiune grea și pentru noi, dar și pentru regizor. A repeta împreună pentru un spectacol de teatru reprezintă un act de solidarizare și negociere colectivă a rolurilor în echipă. Distribuindu-și aceste roluri, adolescenții conștientizează cât de important este aportul fiecăruia dintre ei și, raportându-ne la lumea în care trăim, putem spune că împreună putem schimba lucrurile care nu ne plac sau le putem face mai bine pe cele pe care deja le-am acceptat.

Credeam ca aceasta a fost cea mai grea parte a întregului proces, dar, nu după mult timp, mi-am dat seama că m-am înșelat teribil. Greul abia acum începea,

mai ales pentru Cătălin (cel) Mândru, curajosul regizor ce a făcut față celui mai gălăgios și agitat colectiv. Ideea de bază a acestuia, de la care a plecat totul, constă în transformarea unui text al literaturii clasice, o operă shakespeariană, „Nevestele vesele din Windsor”, într-o piesă de teatru modern, care îmbină elemente ale trecutului cu elemente ale prezentului.

În aceste condiții, am luat parte la un proces extrem de interesant, acela de plămădire a unui act artistic. Fiecare dintre noi era invitat să își exprime opinia și propria viziune asupra piesei, prin prisma personajului pe care va trebui să îl interpreteze, în încercarea de a obține un produs final cât mai autentic și valoros. Textul, adică replicile personajelor, este adaptat și presărat cu pasaje muzicale sugestive, ce amintesc de faimoase cântece românești, așa că, să nu vă mirați când veți auzi melodii foarte cunoscute din repertoriul unor artiști precum Maria Tănase, Grigore Leșe sau unele melodii ale grupului muzical Subcarpați, pornit ca un manifest cultural contemporan, ce promovează folclorul românesc.

Principalul lucru pe care l-am învățat în toată această perioadă este faptul că teatrul înseamnă emoție, fiecare mișcare, fiecare

gest, expresie sau chiar microexpresie a feței contează extraordinar de mult în ceea ce privește transmiterea unei stări sufletești sau a unui mesaj către cei care te urmăresc. În final, când publicul te aplaudă, ești pur și simplu fericit, pentru că te gândești că probabil ai schimbat ceva în acei oameni ce au venit să te vadă.

„Prin teatru pot simți emoțiile pe care le are un actor și pot simți bucuria momentului când la sfârșit oamenii te aplaudă și te gândești că ce ai făcut, ai făcut cu mâna ta, cu propriile forțe”, afirma Antonia Solomon, una dintre membrele trupei de teatru a școlii noastre. Pentru Ilinca Anton, „teatrul este un mod de a te exprima, un mod de a transmite trăirile tale de pe scenă celor din public, un mod de a te simți liber – teatrul nu are reguli. Pasiunea, emoția, spiritul, armonia, arta, cultura, toate acestea definesc un spectacol. Teatrul înseamnă libertate, viață, reflexia realității într-o oglindă deformată, spațiu de joc, legătură dintre oameni, realitatea de azi și viitorul de mâine”. O altă membră a trupei de teatru, Miruna Anton, ne împărtășește ideea că „teatrul este modalitatea de a vorbi prin intermediul emoțiilor, iar actorul reprezintă centrul său. Munca, frământarea, speranța, sensibilitatea, talentul sunt cele care alcătuiesc un întreg spectacol, prin care actorii se transfigurează și pătrund într-un alt univers, infinit și plin de mistere”. Antonia Bahrim consideră teatrul „o activitate, un hobby intelectual și interesant, întrucât ne ajută să ne îndepărtăm de normalul cotidian și să pătrundem în centrul unor diferite situații reale sau imaginare și să le descoperim. Astfel reușim să ne cunoaștem mai bine pe noi înșine și totodată să căpătăm mai multă încredere în sine”. Eu cred că educația creativă prin teatru ne dă posibilitatea, nouă adolescenților, să

explorăm creativitatea într-un cadru în care nu există restricții, reguli fixe, lucruri acceptate sau lucruri neacceptate. Suntem provocați prin teatru să ne folosim cât mai inventiv forța imaginației prin improvizatii, în care și experiențele personale pot fi transmise celor din jurul tău, într-un mod artistic. Într-o societate dominată de indecență și frivolitate, în care suntem bombardați cu informații fără valoare, teatrul constituie una dintre singurele modalități prin care putem evada din cotidian.

În concluzie, consider teatrul ca fiind indispensabil în viața adolescenților, punându-ne la dispoziție mijloace prin care putem explora lumea, dar mai important, el ne poate ajuta să ne conturăm o personalitate complexă, să fim propriii noștri stăpâni, în care comunicarea, fie verbală, fie non-verbală, într-o lume în care aceasta este necesară și vitală pentru evoluția societății, ne transformă în adulții pe deciziile cărora se va sprijini lumea de mâine.

Vlad Titor, clasa a XI-a B

AMINTIRI DIN CASA SUFLETULUI

Dacă trebuie să aleg, din tot muntele visat, doar zece pietre, le văd sub formă de trepte. Se pot urca în orice ritm, se poate reveni oricând pe una deja parcursă, se poate zăbovi pe oricare. Drumul e liber. Aceste cuvinte provin din opera epică a Ioanei Pârvulescu, Zece pietre dintr-un munte, în cadrul căreia naratoarea vede cărțile ca pe niște pietre, biblioteca fiind muntele. Dar, pentru mine, ele au o altă semnificație.

Eu văd o amintire ca pe o piatră, iar memoria ca pe un munte. Poate că ideea agățării mele de himerele trecutului pare puerilă, nedemnă. Poate că unii ar fi de părere că trebuie să mergem mereu privind drept înainte, fără a ne mai uita în urmă, la ceea ce a fost deja, la ceea ce s-a consumat. Pot spune cu toții orice, eu continui să țin la acele firave, dar incontestabile dovezi ale unor zâmbete apuse, pierdute în timp. Nu aș putea spune cu exactitate ce aș deveni dacă le-aș pierde; nu aș fi moartă, căci aș respira. Dar oare acesta să fie unicul meu scop, singura mea realizare? Nu, fără amintiri sunt cu puțin deasupra condiției de nălucă, dar sunt vie. Însă, vreau ceva mai presus de simpla existență

profană pe care mi-ar oferi-o un suflet gol, sfâșiat de durere și izolare și lipsit de trecut. Nu vreau ca lumea să-și amintească de mine ca de cineva care s-a născut, a trăit o viață mediocră și atât. Vreau să se știe că nu am fost încă un om într-un infinit de mulți alții, vreau ca faptele mele să dăinuie în inimile celor pe care i-am iubit.

Dintotdeauna am crezut că cel ce-și reneagă trecutul e o creatură cvasiumană, un hibrid; arată ca un om, dar nu simte și nu gândește ca atare, căci nu e destul de curajos încât să-și recunoască propria ființă a eternității. Dar nu spun că nu sunt momente în care aș vrea să culeg, una câte una, toate amintirile de care mi-e rușine, din sufletul meu și-așa întinat de secrete. Nu mă consider

Laura Moșneagu

lipsită de greșeli, ca și cum nu aș fi rănit pe nimeni niciodată. Aș vrea să adun toate petele ce-mi mistuie sufletul cu o plasă, iar în ea să se agațe doar unele imagini vechi, zvonuri, voci fără glas și, poate, presimțiri sumbre. Dar e imposibil. Trebuie să le mențin vii, ca să-mi amintească de momentele de agonie spirituală, să le retrăiesc pentru a nu se mai re-materializa; fiindcă ele nu sunt nimic altceva decât o cicatrice, o urmă a blestemului originar.

Probabil că adevăratele abisuri ale ființei se ascund în trecut, în experiențele înstrăinate ale avatarurilor ce ne-au purtat cândva numele; ale unui copil pe care, în imaginația mea, îl văd mereu stând foarte departe, dar nu atât încât să nu-i văd fața, un chip pe care nu mi-l va mai arăta niciodată oglinda, fie ea fermecată sau nu. Acel zâmbet e pierdut pe veci, dar imaginea lui nu, iar ea mă ambiționează mereu să continui, oricât de greu mi-ar fi. Nu vreau să pierd pe deplin acel copil din mine.

Tocmai din acest motiv, când găsesc o clipă neocupată, îmi aleg câteva amintiri și reintru cumva în ele, le retrăiesc pentru a nu se risipi. E un sentiment straniu, să mă văd atunci, dar gândind acum, e ca o cădere în gol, nu știi niciodată când se sfârșește. Și-mi dau seama de multe...

Văd cum plâng, cum cad, cum uneori nu văd mâna întinsă ce m-ar putea ridica din întuneric și mă rog să mă schimb, să nu mai rănesc pe nimeni, să nu mai greșesc... Dar apoi realizez că nu aș împlini această misiune nici într-un infinit de vieți, că ceea ce trebuie eu să fac nu e cum să fiu perfectă, ci cum să pun bandaje pe rănila timpului,

Antonia Muraru

să ignor toate vocile care mă determină să săvârșesc fapte pline de egoism și ipocrizie, să simt lucruri pe care nu le înțeleg; iar toate acestea se întâmplă involuntar, fără ca eu să-mi dau seama.

Totuși, mai sunt câteva amintiri în care mă observ zâmbind de parcă ar fi ultima oară, ajungând la reflecție în cele mai nepotrivite momente, râzând la glume demult uitate, prinzând soarele și visând lumina. Toate acestea par a fi sustrate din viața altui om, a celui mai fericit om din lume, totul pare prea frumos pentru a fi adevărat, sau, mai bine zis, pentru a fi fost adevărat. Cred că fiecare dintre noi are, în sufletul său, și obscuritate, și strălucire; depinde de fiecare dintre noi de partea cui suntem.

Dar pentru a-mi da seama care îmi este drumul, trebuie să încep să văd iarba ca pe un copil, să nu-mi fie teamă de necunoscut, să-mi deschid mintea și sufletul către o nouă lume, dar fără a-mi uita prietenii care m-au prins mereu când am căzut, care nu m-au judecat decât după cine sunt cu adevărat; tovarășii au stat întotdeauna lângă mine, susținându-mă până la capăt. Vorbesc acum despre acei oameni ce nu m-au uitat când am căzut în întuneric și în durere. Aceste persoane poate că nu sunt fără de cusur pentru lumea mare, așa cum nu sunt nici eu, de altfel, însă, în universul nostru, cu toții suntem perfecți.

Acum, după ce am descifrat tainele amintirilor, mă simt ca și cum m-aș fi trezit dintr-un somn adânc, dintr-o transă ce m-a menținut doar în viață până ce va fi sosit revelația sortită să-mi completeze existența ignorantă. Sunt convinsă că nu e ultima, dar voi fi răbdătoare. Există atâtea mistere încă neelucidate, dar acum știu că fiecare indiciu se află undeva în mine. Trebuie doar să-mi dau seama unde anume sălășluiește, dar acum măcar știu că pentru fiecare răspuns există câte o întrebare.

Diana Elena Postolache, clasa a VII-a F

O poveste în care cred

Muzica e artă, aş îndrăzni să o numesc regina artelor pentru că sunetul se află la originea Cosmosului, se percepe înainte de a lua formă.

Muzica e armonie, e ritmul divinului, vibrația sufletului, acordul vieții, aspirația către perfecțiune. Muzica e Orfeu, muzica e Mozart, muzica e timp, e poartă spirituală. Aceasta salvează, creează, destramă, este călăuză, definește timpul și îl stăpânește. Muzica este precum poezia, crește suflete, modelează personalități, este o cale de exprimare. Cel care o creează este ascuns, doar o trimite, o eliberează în univers pentru a zbura în inimile oamenilor. Cum se nasc notele, versurile? Sunt vibrații ale inimii care se manifestă doar auditiv. Vocea nu poate fi văzută. Dacă oamenii ar fi avut în fața lor sunetul definit în formă, atunci l-ar fi vândut, i-ar fi pătat forma pură, l-ar fi schimbat, l-ar fi modernizat. Creatorul știe de ce ne-a lăsat să uzăm unele lucruri și altele nu. Dar ce s-ar întâmpla dacă nu ar exista muzica, dacă nu am fi descoperit faptul că sunetele adunate precum fluturii închiși în borcan formează un pachet frumos auditiv numit notă? Sufletele ar fi murit...

Când am început să cânt nu știam aceste lucruri. Nu înțelegeam prea bine de ce trebuie să repet și nu să mă joc cu Maria, fiica domnului de muzică. Aveam cinci ani și

la scurt timp după ce a murit bunicul, mama a hotărât să mă înscrie la un curs de canto. Ea remarcase că am ureche muzicală. Auzeam diverse piese și rețineam repede linia melodică. Bunicul învățase singur în copilărie să cânte la instrumente de suflat. Nu a făcut o profesie din această pasiune pentru că părinții lui s-au opus. Când le-a scris că rămîne în armată să cânte la fanfara unității, tatăl l-a amenințat. S-a întors în sat și a rămas lângă părinți, dar a tânjit toată viața pentru că sufletul lui vibra de câte ori asculta muzică. Își îndemna copiii să cânte și era mândru pentru că ei nu manifestau prea mult interes. Credea, ca și mine, că oamenii care înțeleg și iubesc muzica sunt speciali, sensibili și ar fi vrut să dea timpul înapoi pentru a o lua de la capăt. Când bunicul a plecat dintre noi, mama a suferit mult și a vrut ca eu să-i urmez visul.

Am urcat pentru prima dată pe scenă în fața unui public la șase ani. Mă mutasem deja la Palatul Copiilor și doamna profesoară mă îndruma să merg la festivaluri. Mama avea emoții, se agita în jurul meu, îmi repeta să nu uit coregrafia, să am grijă de poziția corpului, de zâmbet, să nu alerg, să nu îmi desprind părul. Mă îndemna să fac vocalize și uneori, datorită stresului, urcam pe scena și mă încurcam. Obțineam doar mențiuni, ajungeam acasă, plângeam și începeam să repet pentru următorul

festival, unde prin efort, câștigam locul I. Eram precum o marionetă care făcea tot ceea ce i se spunea. Ascult uneori înregistrările cu piesele cântate la acea vârstă. Nu aveam volum în voce, dar aveam hotărâre. Nu prea știam ce sunt emoțiile. Mă bucuram de dulciurile, jucăriile, diplomele și cupele primite. Acum îmi amintesc de toate acestea cu foarte mult drag și mi-aș dori să am timpul necesar pentru a face la fel de multe repetiții ca atunci.

Când aveam opt ani, mi-am rupt mâna înaintea unui festival important, dar am hotărât să particip. O melodie ritmată, veselă numită „Nu mă țin de glume” mi-a adus locul I și o invitație la o emisiune radio.

Am adunat în palmares aproape o sută de premii, fiecare provenind de la câte un festival. Am amintiri frumoase și de la concursurile internaționale din Italia, Ucraina, Bulgaria, Republica Moldova. Anii au trecut și unele lucruri s-au schimbat. Muzica a devenit hobby-ul meu, pasiunea mea. Mama nu mă mai însoțește la repetiții, dar continuă să mă certe, nu pentru greșeli, ci pentru timpul îndelungat pe care-l petrec la Palat. Ea consideră școala mai importantă decât muzica și crede că șansele de a ajunge un cântăreț cunoscut sunt foarte mici. Știe că nu talentul decide în această privință, nu experiența din concursuri, ci puterea de a atrage publicul. Doamna profesoară recunoaște faptul că mass-media promovează alte valori și consideră că unii elevi sunt mult mai talentați decât artiștii ce apar la televizor.

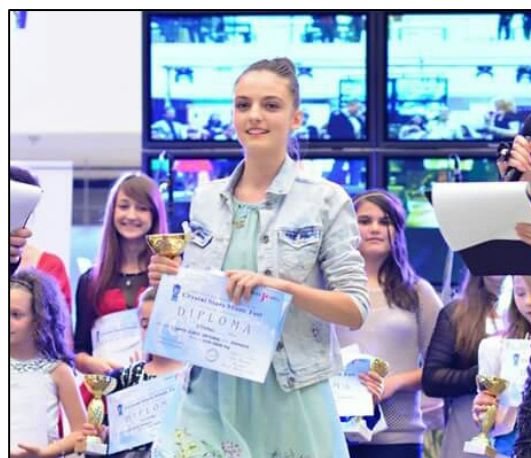
Vreau să cred că muzica în viața mea va însemna mai mult decât urmarea unor manifestări emoționale ale părinților într-un moment dificil al vieții sau de bucurie, când își văd copilul cântând la prima serbare din viața lui.

Uneori am sentimentul că nu pot împăca muzica și școala. Mă simt vinovată atunci când nu mă pregătesc cum trebuie la un obiect sau merg la repetiții fără să aprofundez melodia.

Pentru viitor, prioritate va avea examenul de la sfârșitul clasei a opta, școala, dar mi-aș dori să pot participa la un concurs televizat.

Indiferent de circumstanțe, îmi voi urma inima, nu voi lăsa pe nimeni să mă văduvească de visele mele. Sunt o adolescentă și am puterea de a crede cu tărie în idealul, în scopul meu. Totul este realizabil! Voi sfida limitele posibilului și voi reuși!

Daria Alexia Grigoras, clasa a VII-a F

DINCOLO DE COPILĂRIE

Există un moment de ruptură în viața fiecărui copil când, aproape pe nevăzute și negândite, ceva se întâmplă în universul său dominat de reguli simple și joc, lipsit de griji și probleme. Niște castele de nisip se năruie acolo undeva în sufletul și mintea sa... Ceva din interior, o forță impalpabilă și nedefinită, dar de nestăvilit, îi dictează parcă să privească în jur ca printr-un caleidoscop, făcându-l să descopere cu uimire nebănuite până atunci nuanțe și fațete ale lucrurilor.

Cu fire nevăzute, lumea fantastică a poveștilor îl leagă încă de copilărie, dar pentru prima dată tânărul descoperă că firele sunt elastice, nu îl țin captiv și poate oricând evada, ba chiar îl forțează să caute noi și noi răspunsuri dincolo de ea. Încă nu știe dacă să renunțe definitiv la această lume sau s-o păstreze bine ascunsă într-un colțisor al sufletului unde să se poată refugia în caz de restriște.

Lumea reală devine acum o veritabilă redută care așteaptă să fie descoperită și cucerită. Asemeni unor pârâiașe primăvăratice, care izvorăsc mai întâi timid și devin din ce în ce mai învolburate, întrebările existențiale prind contur și încep să își

sape făgașuri în încercarea de a afla răspunsuri, de a căuta rosturi și semnificații, de a explica legități și fenomene.

În noianul itelor încâlcite ale acestor mirări și descoperiri, copilul se caută pe sine, își caută sensul profund al existenței, calea sa unică, singularitatea sa. Simte instictiv incongruența cu starea anterioară, începe să-și formuleze noi reguli, de data aceasta proprii după care să se ghideze și al căror rost să îl priceapă.

Treptat, treptat adolescentul se desprinde de ocupațiile obișnuite pentru a experimenta lucruri noi, neînțelese adeseori de ceilalți, dar care îl ajută să se descopere pe el, cel din adâncuri, să găsească cheia care deschide ușa gigantică a sufletului său, să afle ce-i place la el și ce nu și să lupte pentru a deveni cineva de care să fie mulțumit.

Uneori totul pare confuz, încetșat și contradictoriu, în acest timp este posibil să se rătăcească, dar, pentru a găsi calea de ieșire din labirint trebuie să lupte pentru a se cunoaște pe sine însuși, pentru a putea stabili granițele dintre bine și rău, dintre cunoscut și necunoscut, dintre încredere și confuzie.

Matei Grosu, clasa a VII-a F

Laura Moșneagu

MY FAVOURITE THINGS

Teodora Sandu este elevă în clasa a XII-a B la Colegiul Național Iași și a interpretat rolul lui Lisl în spectacolul *Sunetul muzicii*, pus în scenă la Opera Națională Română Iași, după filmul muzical cu același titlu, în stagiunea 2013-2014.

Ștefan Ciupilan: Cum ai început colaborarea la Opera Națională Română Iași pentru spectacolul *Sunetul muzicii*?

Teodora Sandu: Colaborarea mea la Opera Națională a început acum 3 ani, când, împreună cu alți copii am participat la preselecția pentru acest musical. Avantajul meu a fost că eram deja de un an sau doi în corul Juniorii Operei. Avusesem deja o serie de concerte cu tot corul, dar acesta era primul proiect în care participa fiecare pentru un rol anume. Eram foarte emoționați toți. Îmi amintesc foarte bine că era o zi foarte friguroasă de iarnă și am venit pe jos la operă în niște pantaloni uriași de fâș pe care mă convinsese mama să îi port. Am fost singura care nu avea pregătite „haine speciale” pentru preselecție și când am ajuns acasă eram sigură ca nu mă vor alege, dar când m-au ales, am știut sigur că m-au ales bazat exclusiv pe calitățile de interpret.

Ștefan Ciupilan: Povestește-ne despre pregătirea spectacolului, despre atmosfera de la repetiții.

Teodora Sandu: Pregătirea spectacolului a durat extrem de mult, în jur de un an și jumătate. Până cand am ajuns să jucăm primul spectacol, mulți dintre copiii aleși inițial au crescut prea mult și nu se mai potriveau pe roluri, așa că premiera a fost jucată de fapt cu seria a doua de copii. În Operă au fost și repetiții tensionate și repetiții relaxante, dar cele mai frumoase au fost mereu repetițiile generale. Mereu veneam cu plăcere la generale știind că voi fi tratată ca o prințesă: mi se făcea părul, mi se aducea glucoză și apă, eram ajutată să mă schimb între scene. Mă simțeam atât de alintată.

Ștefan Ciupilan: Cu cine ai avut ocazia să stabilești relații deosebite pe parcurs?

Teodora Sandu: Relații speciale am stabilit cu mulți dintre oamenii implicați în spectacol. Lucrând atât de mult împreună, am început să mă simt în siguranță în prezența celorlalți din Operă. În primul rând, datorită imaturității mele inexplicabile pentru vârsta asta, m-am împrietenit foarte bine cu Juniorii, copii, din toate seriile cu care am jucat. Ne fugăream în pauze, ne împărțeam mâncarea, vorbeam despre desene animate și tot tacâmul. O altă persoană specială

de care m-a apropiat experiența musicalului este Raluca Zaharia, dirijoarea corului Juniorii Operei. Fără ea nu cred că aș fi reușit să duc până la capăt rolul, solourile; a fost ca un antrenor personal.

Ștefan Ciupilan: În ce măsură te-ai regăsit în personajul interpretat și cum l-ai abordat în spectacol, ce aspecte ale personalității acestuia ai accentuat?

Teodora Sandu: Când am primit rolul lui Lisl von Trapp pot spune că eram alter-ego-ul ei românesc. Pe atunci aveam 16 și mergeam pe 17, eram proaspăt îndrăgostită de un băiat (deși nu era poștaş) și îmi plăcea muzica la nebunie, ca și acum, de altfel. Asta mi-a permis să abordez cu ușurință personajul din perspectivă personală. Pe scenă îmi imaginam că sunt Liesl von Trapp, dar acționam ca și cum eram Teodora Sandu, cât se poate de eu, de natural. Mi se părea că falsitatea ar distruge personajul ei, o fată atât de pură, de onestă, care abia descoperă marile adevăruri ale vieții. Despre Lisl sunt atâtea de spus încât aș putea să scriu pagini întregi. Lisl este o fată care se află la granița dintre copilărie și maturitate, care simte pe umerii ei responsabilitatea de a fi sora cea mai mare, dar care nu e încă pregătită pentru viață. Ceea ce am admirat cel mai mult la personajul ei era oscilația dintre copil și adult, fiind când tânara responsabilă, când sora ghidușă care aleargă și se joacă prin casă cu frații ei. Iubirea ei pentru Rolf e de-a dreptul dezarmantă și sinceritatea și inocența ei. Lisl este un personaj cu adevărat extraordinar în care m-am regăsit ca într-o prietenă foarte bună.

Ștefan Ciupilan: Este un musical, deci trebuie să fii și actor și să cânti. Care dintre cele două forme de expresie artistică ți se pare mai dificilă și pe care o preferi?

Teodora Sandu: Presiunea cea mai mare pentru mine o reprezenta cântatul. Spectacolul a fost pus în scenă de Operă, deci era clar că mai toți soliștii excelau în plan muzical. Fiind doar amatoare, mi-a fost foarte

greu să mă ridic la nivelul lor și solo-urile mereu au fost o sursă enormă de stres pentru mine. Cu actoria mi-a fost mult mai ușor. Având și un rol care mi se potrivea ca o mânășă, pe scenă trebuia doar să fiu cât mai autentică, mai naturală și părțile de actorie deveneau o plăcere.

Ștefan Ciupilan: Ce rol consideri că a avut această experiență în evoluția ta și ce perspective ți-a deschis?

Teodora Sandu: Colaborarea cu Opera a fost pentru mine primul part-time job și mi-a arătat ce înseamnă cu adevărat munca și dedicarea. Iarăși, oportunitatea de a participa într-un spectacol m-a făcut să înțeleg ce înseamnă pentru mine arta, ce presupune viața de artist și astfel m-a ajutat să îmi aleg drumul ulterior în viață.

Ștefan Ciupilan: Se pare ca actoria este o reală pasiune în cazul tău. Faci parte dintr-o trupă?

Teodora Sandu: Da, actoria este una dintre artele care m-a atras cel mai tare, pe lângă muzică. Am participat în clasa a 10-a la un curs de actorie și am intrat ulterior în trupa de actorie a Școlii de teatru Professart, unde am întâlnit niște oameni extraordinari și avem în plan niște proiecte foarte ambițioase, puse la cale de doamna Luiza Cupceac. Vă invit să ne vedeți cândva.

Ștefan Ciupilan: Și muzica te atrage, ai mers în ultimii ani într-o tabără de profil, Școala de Muzică de vară. Despre ce este vorba acolo?

Teodora Sandu: Școala de vară de muzică este un proiect realizat chiar de mama mea, Crina Sandu, în colaborare cu niște profesori de muzică foarte talentați și dornici să împărtășească din cunoștințele lor și copiilor. În această tabără, timp de aproape două săptămâni studiem intensiv câte un instrument principal și unul secundar, formăm trupe, ne distrăm, iar totul culminează cu spectacolul absolvenților din ultima zi în care arătăm lumii cam ce am învățat noi în ultimele zile sub îndrumarea profesorilor.

Ștefan Ciupilan: Ești în ultimul an de liceu. Cum îți împarți timpul între pregătirea pentru bacalaureat și pasiunile tale?

Teodora Sandu: Împărțirea între pasiuni și învățat am făcut-o foarte ușor: săptămâna de lucru e pentru școala, weekend-ul e al meu. Lucrez, învăț, fac teme, eseuri, totul până vineri. Sâmbata și duminica abia dacă pun mâna pe un stilou, sunt zilele mele de teatru, de muzică, de prieteni și de filme.

Ștefan Ciupilan: Spre ce domeniu ai hotărât să te îndrepti pentru a-ți construi o carieră?

Teodora Sandu: În viitor aș vrea să fiu profesoară în învățământul superior sau cercetător. Am decis ca muzica și teatrul să rămână hobby-uri, pentru că odată ce începi să depinzi financiar de hobby-ul tău, acesta devine o corvoadă. În sensul ăsta am hotărât să urmez Facultatea de Farmacie, chimia fiind una dintre pasiunile mele de mult timp. Dacă pe parcursul facultății se va dovedi că plăcerea de a cânta și de a interpreta este mai mare decât dorința de a mă axa pe o carieră exclusiv intelectuală, voi schimba cursul vieții cu 180 de grade și mă voi duce unde îmi spune vocea interioară. Tot ce pot să fac momentan sunt planuri de scurtă durată bazate pe dorințele actuale. Cine poate ști?

Interviu realizat de

Ștefan Ciupilan

clasa a XI-a B

Dăruire, Eliberare, Suflet, Emoție, Nuanță

Probabil că, citind titlul, intuiți subiectul pe care am decis să îl abordez și care îmi stârnește anumite gânduri și sentimente. Ce semnifică aceste cuvinte puternice pentru mine? De ce sunt scrise cu majuscule?

Răspunsul se ascunde în spatele unui singur logos: DESEN. Acum, poate că ați înțeles că fiecare literă din acest cuvânt reprezintă un indiciu, cu ajutorul căruia puteți descifra ce îmi inspiră arta schițării unui univers imaginar. Îmi place să mă dedic lucrurilor care mă pasionează și care mă fac să mă distanțez de aglomerația cotidiană. Desenul este o activitate care îmi oferă liniște când agitația din jur mă copleșeste, echilibru când o supărare mă apasă, culoare când totul devine monoton și nu

în ultimul rând, libertate de exprimare. Orice pictor care dă viață unui tablou își rupe o parte din suflet, așternând-o pe pânză: „Căci un artist, mai înainte de a produce, contemplă; contemplă timp îndelungat, contemplă cu smerenie natura care-l înconjoară, viața care se agita în juru-i și din care el face parte cu tot sufletul și tot trupul ei” (Nicolae Tonitza). Așa au luat naștere grandioase opere de artă, pe care marii pictori de geniu le-au lăsat ca moștenire neperisabilă în timp, dorind să păstreze vie imaginea istoriei neamului românesc.

De la o vârstă fragedă, înclinația mea spre artă s-a manifestat prin mici acte de conturare a unor imagini născocite de închipuirea naivă. Îmi amintesc cu plăcere de prima pățanie „dulce”.

Teodora Nedelcu

Aveam numai trei ani când m-a captat ușurința cu care pensula tatălui meu aluneca pe pânza sensibilă de in a unei lucrări, ce avea să devină un măreț peisaj de munte. Paleta de lemn denota vitalitatea, căci albastrul de aramă și verdele de cobalt predominau. Privirea mea candidă ascundea o notă de curiozitate, întrucât acel instrument, pe care artistul îl mânua cu grijă era nou pentru mine, însă dorința de a cunoaște și admirația erau mai puternice. Din nevoia de a mă remarca, am pășit domol spre bucătărie și am luat napolitanele cu ciocolată, pe care le-am dezlipit și le-am așezat neîngrijit pe peretele din sufragerie. Bucuroasă de creația mea, l-am chemat pe tata, care a zâmbit și m-a mângâiat ușor, aranjându-mi bretonul. Am pășit înapoi și am privit cu un ochi închis spre tabloul lui și în paralel spre „opera” mea. Credeam că lucrarea mea va fi apreciată, însă mama nu a fost tocmai încântată de dezordinea creată.

Încă de atunci, îmi dezvoltam propriul stil și creativitatea în desen. În albumul de schițe al tatălui meu sunt păstrate cateva foi cu mâzgălituri și personaje disproporționate, care îmi provoacă acum amuzament, atesând evoluția mea artistică.

Acum, din biblioteca de lemn de cireș, cele mai dragi îmi sunt cărțile despre istoria artei, tehnica în pictură și colecțiile impozanților pictori români precum Adrian Podoleanu, Nicolae Tonitza, Corneliu Baba sau Sabin Bălașa. Albumul care m-a fascinat datorită portretelor cu chipuri de copii, a fost cel al pictorului impresionist Nicolae Tonitza. Identificat prin sintagma „Pictorul copiilor”, acesta „a văzut” ochii copiilor într-un manieră aparte, ignorând voit amănunte anatomice, în favoarea unor pete de culoare. Poate că Tonitza a vrut ca ochii să fie priviți ca porți misterioase spre suflet. Sau dacă el a dorit să illustreze tristețea abia mascată? Din citatul artistului din „Scrieri despre artă”: „Copiii ne apar cu fermecătoarea lor inexperiență, cu armonioasa lor dezordine, cu întraripatelor nedisciplină, cu spaima lor pentru tot ce le este impus prin tradiție și autoritate și cu pasiunea lor pentru ce este

lumina,[...] pentru tot ce este bucurie a vieții”, înțeleg că modul de a picta ochii, mizând mai mult pe culoare și mai puțin pe detalii, exprimă faptul că lumea celor mici este diferită, percepția lor asupra universului înconjurător este particulară, într-un mod misterios, incompatibil cu viziunea adultului.

Nicolae Tonitza reprezintă modelul artistului complet prin înalta conștiință a artei, manifestată în variate domenii: a colaborat ca grafician la multe din revistele vremii, iar activitatea sa jurnalistică a inclus editoriale, reportaje, cronici plastice, teatrale, note și informații. El a pictat copii, peisaje, natură statică, nuduri, lucrări ce dăinuie prin ingeniozitate și simplitatea construcției și cromaticii. Descoperind biografia acestuia, am fost uimită de tăria lui de caracter, personalitatea puternică și dorința lui de a progresa în domeniul artistic. Tonitza se caută pe sine ca artist încă de la școală, când încă nu era răbdător și constant în desene. Deși tânărul își conștientiza talentul, a decis să renunțe la școala din Iași, urmând să își continue studiile la München și Paris, unde s-a făcut remarcat: „Laudele primite erau cât pe ce să-mi sucească mintea”. Această sintagmă m-a făcut să meditez la faptul că echilibrul și urmarea idealului în viață, traiul după propriile principii sunt neprețuite. Găsesc un model pentru activitatea artistică în acest pictor și admir la el originalitatea, puterea și dorința de a crea o lume mai frumoasă prin artă.

Te-ai gândit vreodată cum ar fi existența noastră fără sunetul plăcut, ritmat al unui cântec, fără posibilitatea de a surprinde o amintire fericită printr-o fotografie, fără încântarea ce o oferă pașii lini ai dansului, dar fără poezie? Arta răsare sub orice înfățișare și ne desfată sufletul prin frumusețea și candoarea sa. Consider că fără culoarea, emoția și descătușarea pe care arta în sine ni le oferă, viața ar fi o simplă experiență, umbrită de golul provocat de anost.

Teodora Nedelcu, clasa aXI-aB

Marta Amarandi

Furtuna prietenilor

Nu îmi amintesc foarte mult din ziua despre care urmează să vă povestesc, dar știu că a fost una importantă, pentru că atunci am înțeles cum stau lucrurile în realitate.

Totul în jurul meu se schimbă. Persoanele veneau și plecau una câte una și astfel nu prea apucaai să ai niciun moment în care să te simți în siguranță.

Știu că era seară și tot ce îmi doream era să pot să știu că lucrurile vor rămâne la fel măcar o săptămână. Că nimic neașteptat nu se va mai întâmpla. Mă săturasem să vorbesc numai cu gândurile mele. Voiam să știu că nu sunt singura persoană care se săturase de schimbări. Voiam să spun cuiva, dar îmi era frică. Îmi era frică poate și să spun tot de gândeam cu voce tare, pentru că știam că alții vor considera stupid. Nu aveam nici măcar curajul să recunosc față de mine ceea ce simt și trăiesc.

Firul emoțiilor și al prietenilor este atât de imprevizibil, încât se putea schimba complet într-o singură zi. Unii o să vină doar pentru a-ți oferi amintiri, apoi o să dispară din viața ta. Alții o să își pună cât mai multe măști pe față doar pentru a nu fi judecați sau pentru a nu părea vulnerabili.

Totuși, indiferent de caracterul lor, toți vor primi un loc în mintea ta, pe care apoi îl vor umple cu trecut și vor pleca.

Uneori mă gândesc că trebuie să mă obișnuiesc cu aceste răsturnări de situație, pentru că poate ele ne oferă dinamica vieții. Poate că fără complicații viața ar fi plictisitoare. Când mă uitam în jur la oameni vedeam că zâmbeau, pentru că se bucurau de prezent, dar știam că regretă că puțin din trecut nu a rămas la fel.

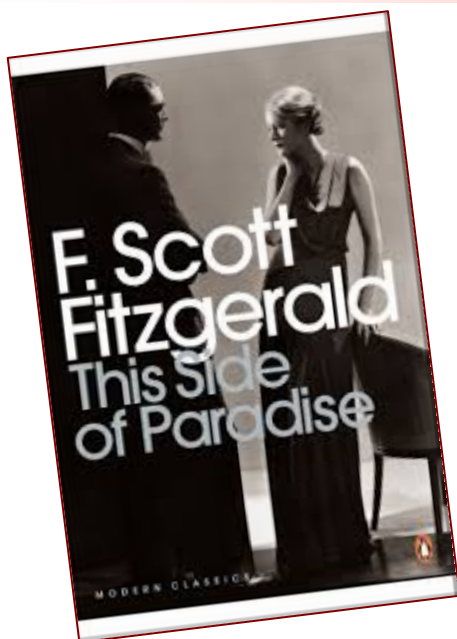
Îmi amintesc că a fost o zi obositoare. Am decis să mă plimb pentru a-mi limpezi gândurile. Speram că apusul o să fie o companie suficient de plăcută. Am ajuns să stau într-un parc din apropierea școlii. Era locul în care obișnuiam să vin acum un an alături de colegi în fiecare zi. Mă făcuse să simt o mulțime de sentimente contradictorii și confuze. Eram tristă pentru că parcul părea atât de pustiu și îmi aminteam că odată îl umpleam cu zgomot și veselie. Și totuși noi nu știam ce lucru prețios aveam: o prietenie. Nu îmi imaginam o zi în care să nu vorbesc cu una din persoanele care mă însoțeau atunci. Mă uitam în jur la cât de gri și părăsit părea totul. Razele apusului făceau ca firele de praf să pară pulbere de aur și cupru, pe care eu le transformam, în mintea mea, în fantome ale trecutului ce întruchipau râsetele noastre pline de bucurie și zâmbetul de pe fețele noastre când spuneam glume pe care doar noi le puteam înțelege.

Îubesc ce avem, deși atunci tot ce îmi doream era ca totul să se termine, pentru că îmi umpleam mintea cu lucruri neimportante. Acum aș da orice pentru câteva minute din acele zile, dar presupun că niciodată nu apreciezi suficient ceea ce ai până nu îl pierzi.

Începusem să tremur de frig și poate chiar și de emoție. Străzile erau pustii. Întunericul îi sperias pe toți, deși pentru mine era ca un prieten, pentru că era singurul care îmi știa toate ideile și secretele la care mă gândeam când nu puteam adormi.

Am decis: cel mai bine era să trăiesc prezentul și să păstrez trecutul ca pe o fotografie care va rămâne mereu în inima mea.

Justyna Cârsteu, clasa a VII-a F

DINCOACE DE PARADIS

de F. Scott Fitzgerald

Dincoace de paradis a fost romanul de debut al lui Fitzgerald și singurul ce a avut succes odată cu lansarea. Acesta este inspirat din anii petrecuți la universitate ai autorului, majoritatea personajelor fiind inspirate de persoane din viața sa, inclusiv viitoarea sa soție, Zelda Sayre, în carte purtând numele de Rosalind Connage.

Chiar și personajul principal, Amory Blaine, este bazat pe însuși autorul operei, acesta fiind un tânăr ambițios, convins de talentul său, ce speră la un viitor scriitor în literatură, însă, deseori, pasiunea sa pentru carte este întrecută de dorința sa de a fi admirat de public și de a-și impune punctul de vedere asupra celorlalți. Pe scurt, acesta își dorește popularitate, luând multe decizii în această privință, în principal încercând să intre în echipa de fotbal a universității sau liceului, sperând să impresioneze publicul, inclusiv cel feminin.

Romanul este structurat în trei părți sugestive, *Egotistul Romantic*, *Interludiu* și *Egotistul devine personaj*. În prima parte se dorește cunoașterea protagonistului de către cititor, iar accentul cade atât pe dorința sa de a fi recunoscut, cât și pe aprecierea sa față de literatură, fiind prezentați anii de studiu și prima sa relație cu tânăra Isabelle Borge, o prietenă din copilărie, însă, după doar câteva zile, Amory nu se arată satisfăcut în legătură cu relația și revine la *Princeton*. Interludiu menționează plecarea sa la război, inspirată tot din viața lui Fitzgerald. Experiențele personajului din această perioadă, însă, nu sunt menționate, fiind accentuate, pe tot parcursul romanului, sentimentele de dragoste și ipocrizia specifică vremii, nu patriotismul aproape inexistent. A treia parte prezintă o a doua poveste de dragoste, cu o însemnătate mai mare decât prima, între Amory și Rosalind, ce se petrece după întoarcerea de la război. În ciuda relației aparent reușite, aceasta se sfârșește tragic, ea alegând un bărbat înstărit cu care să se căsătorească în locul protagonistului. Tot în această parte, Amory află că un prieten de-al său, Monsignor Darcy a murit. Acesta este devastat, romanul terminându-se cu strigătul său către cer *Mă cunosc pe mine însumi, dar asta e tot*. Această clipă este, probabil, cea în care Amory sesizează că toată lectura ce credea că îl va transforma într-un adevărat filozof și efor-

turile sale de a fi cunoscut nu au o prea mare însemnătate fără experiența de viață, și că modul său de a clasifica oameni după anumite tipuri nu îl va duce nicăieri.

Romanul este scris în mai multe stiluri, fiind prezente și anumite scrieri ale lui Amory, însă în cea mai mare parte este scris ca o ficțiune. La o a doua privire se poate observa alternarea persoanelor a treia și a doua, demonstrând caracterul său semiautobiografic. Inspirația din viața autorului conferă întregii opere autenticitate, prin fapte și personaje credibile, fiind, poate, și motivul pentru care a avut succes odată cu apariția. Dar acest succes datorat posibilității cititorului de a se vedea pe sine într-o anumită măsură în personaje nu s-a stins, acestea rămânând tot umane, schimbându-se doar circumstanțele. Personal, acesta a fost factorul ce m-a atras la roman și la întreaga operă a autorului.

Așadar, *Dincoace de paradis* de F. Scott Fitzgerald prezintă o lume aparte a unui timp apus, cu personaje credibile cu ajutorul cărora cititorul poate înțelege mai bine natura umană, mai ales dorința afirmării în fața unui public critic, atent la fiecare mișcare.

Și n-ar fi putut spune ce sens mai avea să lupti, de ce luase hotărârea de a se distruge, de a irosi tot ceea ce promise de la cei pe care-i cunoscuse...

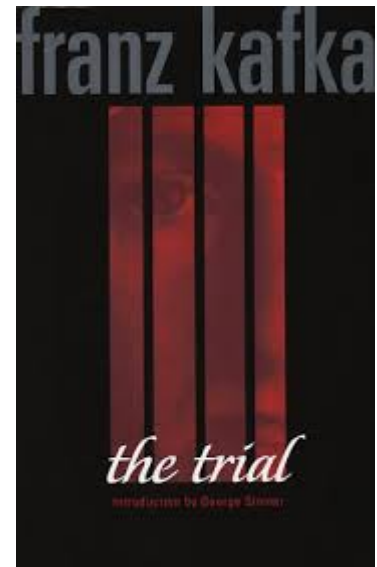
Ruxandra Mărgineanu, Clasa a IX-a E

PROCESUL

de Franz Kafka

Franz Kafka a fost un scriitor evreu de limbă germană, originar din Praga. Este considerat un reprezentant remarcabil al prozei moderne, care a influențat ulterior literatura postbelică. Operele sale pot fi încadrate în expresionism, dar și în suprarealism, datorită viziunii sale grotești și tragicomice asupra realității, specifică acestor curente.

Romanul a fost realizat între anii 1914-1915, însă a fost publicat pentru prima dată abia în 1925, după moartea scriitorului de către prietenul său, Max Brod. Ca și alte romane ale lui Kafka, „Procesul” nu a fost finalizat, deși opera conține un capitol în care este prezentat deznodământul acțiunii. În ediția din 1990, publicată de Malcolm Pasley, opera este împărțită în două secțiuni: „Capitole” și „Fragmente”. Astfel, prima secțiune cuprinde, în cea mai mare parte, textul stabilit de Max Brod, iar cea de-a doua conține o serie de texte, dintre care doar o parte pot fi integrate în desfășurarea acțiunii, din cauza lipsei unor coordonate temporale precise.

Protagonistul din acest roman este Josef K., un bărbat de 30 de ani, funcționar la o bancă. Vârsta acestuia este una sugestivă prefigurându-se soarta tragică la care este supus personajul, dar și supunerea ființei umane în fața unui sistem birocratic absurd și complet illogic, deși teoretic acesta ar trebui să fie total opus. Faptul că Josef lucrează la bancă este un amănunt relevant, deoarece mecanismul bancar prezintă unele similitudini cu cel al legii. La bancă omul nu mai este o persoană, ci un creditor sau debitor, la fel cum omul în fața legii poate fi vinovat sau nevinovat, identitatea acestuia fiind insignifiantă.

Acțiunea, destul de simplă în raport cu semnificațiile experienței trăite de personajul principal, debutează cu arestarea de către doi agenți a protagonistului, Josef K., chiar în dimineața zilei sale de naștere dintr-un motiv pe care aceștia refuză să îl dezvăluie. Din acest moment, viața lui K. se transformă într-o farsă controlată de o instanță superioară. Altfel spus, Josef K. este deposedat de propria sa viață – deposedare anunțată încă de la bun început prin invadarea spațiului privat, dormitorul, de către agenți – personajul lui Kafka devenind o marioneta în mâinile unui păpușar necunoscut. Incipitul, și implicit procesul personajului, stă sub semnul incertitudinii și al misterului, atmosferă ce

se amplifică de la un capitol la altul până în final, unica soluție de evadare fiind moartea. Personajul încearcă pe parcursul operei să descopere motivul demarării propriului proces, însă acesta rămâne necunoscut chiar și la finalul operei. Inițial, K. se amuză de condiția în care se află, considerând că totul este o glumă, o farsă realizată de colegii săi de serviciu cu ocazia zilei sale de naștere. El ia totul în derâdere și nu este preocupat de demonstrarea nevinovăției în fața judecătorilor, motiv pentru care întârzie la prima înfățișare la tribunal. Abia după venirea unchiului său, Albert K., acceptă ajutorul unui avocat, Huld, un vechi prieten al lui Albert. Acesta îi spune protagonistului că singura modalitate de a fi declarat nevinovat este intervenția la judecătoria superioară. În următoarele întâlniri avocatul îi explică lui K. situația dificilă în care se afla, însă acesta nu reușește să îl ajute concret. De asemenea, protagonistul profită de aceste vizite pentru a o vedea pe Leni, asistenta avocatului, cu care are o relație. În tot acest timp, Franz devine din ce în ce mai preocupat de procesul său din cauză că nimic nu se schimbese de când Huld îi preluase cazul, astfel încât decide să renunțe la serviciile acestuia. De asemenea, sentimentul de anxietate și de alienare sporește treptat ajungând chiar să îl sufocă: *Avea impresia că se află pe un vapor, în mijlocul unei mări agitate, că apa*

năvălește cu furie izbind pereții de lemn, că din adâncul gangului aude crescând un vuiet ca al unui val care, curând, o să-i treacă peste cap.

Într-una din zile, în biroul său apare un industriaș, care știa de procesul lui Josef, și îl sfătuiește să se ducă la pictorul Titorelli, deoarece el îl va putea ajuta în legătură cu procesul său, datorită faptului că acesta cunoștea mulți judecători. Acesta îi spune că există trei opțiuni pentru inculpat: achitarea reală, însă niciodată nici un învinuit nu fusese declarat nevinovat, achitarea aparentă și tărăgănarea la infinit. După câteva zile, el este nevoit să îi arate orașul unui cetățean italian. Însă acesta nu se prezintă la locul întâlnirii, astfel încât protagonistul decide să intre în catedrală, care era goală cu excepția unei femei. Aici el se întâlnește cu preotul închisorii, care îi povestește o parabolă cu un fermier ce dorea să treacă de porțile Legii, însă este nevoit să aștepte mai mulți ani în fața acesteia; îi oferă chiar și mită paznicului, dar nu reușește să intre. În pragul morții, țăranul îl întreabă pe portar de ce nu au mai venit și alți oameni să treacă de poartă. Acesta din urmă îi răspunde că drumul îi era destinat numai lui și nu altei persoane.

La un an de la arestarea lui Josef, doi oameni vin acasă la el și îl conduc lângă o carieră de piatră din afara orașului, moment în care el este omorât cu cruzime prin înjunghiere în inimă de 2 ori, acest act reprezentând sentința definitivă în procesul său.

Textul poate avea două interpretări, având în vedere dublul conflict al textului, interior și exterior. Astfel, o primă modalitate de interpretare pune în prim-plan conflictul exterior al protagonistului cu o sistem social, juridic și administrativ absurd, el devenind doar o cifră neglijabilă, un dosar purtat prin labirintul birocratic în care deciziile instanțelor întârzie la infinit. Din acest punct de vedere, cartea reprezintă, în esență, o metaforă a societății din perioada Imperiului Austro-Ungar și a omului condamnat la o existență limitată. Astfel, Josef, prin împotrivirea sa, încearcă de fapt să lupte împotriva unui sistem juridic corupt, dar, mai ales, cu propria condiție, să iasă din tiparele societății, ai căror membri se conformează să își accepte soarta. Însă Josef, prin nesupunerea sa, încalcă legea ce guvernează lumea. Dar, indiferent de acțiunile sale, el nu poate schimba nimic, deoarece destinul sau a fost deja scris în urma săvârșirii actului de hybris. Sistemul juridic defectuos este

reprezentat de un judecător suprem, deloc imparțial, și de relații. Astfel, doar cei care au relațiile potrivite cu oamenii potriviți pot să câștige procesul.

Pe de altă parte, romanul poate fi privit, la un nivel simbolic, ca o alegorie a conflictului interior dintre conștiința protagonistului și latura conformistă a acestuia. De fapt, în incipit, K. este arestat în urma săvârșirii unui delict la nivelul conștiinței. Astfel, perioada procesului ar fi trebuit să reprezinte pentru protagonist momentul în care el să recunoască toate greșelile comise. (duminica este aleasă zi a interogatoriilor, pentru că, în acel moment, protagonistul este mai distanțat de monotonia cotidianului). Însă, el consideră totul o farsă, fără a-și asuma vina, motiv pentru care este aspru pedepsit în final.

În concluzie, romanul prezintă schimbările produse la nivelul conștiinței protagonistului de experiențele de viață trăite, care, deși la început se revoltă în fața deciziei de arestare, în final își acceptă destinul și condiția *Ca un câine! spuse el și era ca și cum rușinea ar fi trebuit să-l supraviețuiască.* Textul poate avea două interpretări, având în vedere dublul conflict al textului, interior și exterior.

Marta Constantiu, Clasa a XI-a B

NARCIS ȘI GURĂ-DE-AUR

de Hermann Hesse

Hermann Hesse este un scriitor german, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură și autor al unor romane concepute pe parcursul vieții sale, majoritatea fiind ficțiune dar surprinzând și aspecte filosofice asupra anumitor detalii ale vieții. Cele mai cunoscute scrieri ale sale sunt *Lupul de stepă*, *Jocul cu mărgelile de sticlă*, *Siddhartha* și *Narcis și Gură-de-Aur*. Ultima carte menționată a apărut în anul 1957 și este de fapt o culegere de antiteze remarcabile, surprinse chiar și între cele două personaje eponime.

Narcis și Gură-de-Aur este o scriere remarcabilă a cărei acțiune se derulează într-un ritm alert, povestea fiind realizată cu foarte mult tact. Romanul debutează cu venirea lui Gură-de-Aur la o mănăstire din Germania Evului Mediu pentru a-și „dedica viața celor sfinte”. Totuși, adevăratul scop al acestei sosiri este legat de faptul că tatăl protagonistului consideră că fiul său este nevoit să răscumpere păcatele pe care le-a făcut mama sa, o femeie cu un trecut tulburător, iar de-a lungul timpului, tatăl a încercat mereu să înlăture amintirea mamei din conștiința copilului. După ce Gură-de-aur rămâne singur la mănăstire, acesta se întâlnește cu Narcis, un elev care avea încă din copilărie darul de a vedea sufletele oamenilor, fiind capabil chiar să intuiască ceea ce îi frământă pe aceștia. Astfel, el descoperă drama prietenului său, iar în acest mod, încearcă să-l ajute să-și găsească adevărata chemare în viață, deoarece el nu era menit să fie un abate, ci părea a fi încă din acele timpuri un spirit liber care căuta imaginea maternă și care totodată, se căuta chiar pe sine.

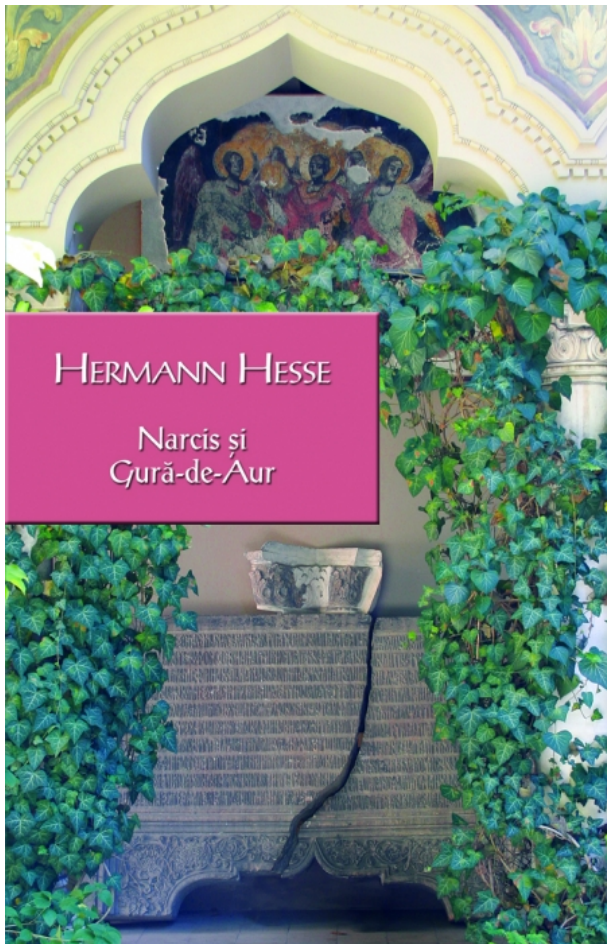
Neavând nicio chemare față de Dumnezeu, Gură-de-Aur începe să încalce regulile mănăstirii, fugind într-o noapte din acel loc împreună cu câțiva prieteni. În acest timp, el se îndrăgostește de o copilă și astfel descoperă pentru prima dată ce este de fapt libertatea sufletului și ieșirea din

ceea ce este lumesc. În următoarea zi, se întâlnește în mod neașteptat, cu misterioasa fată iar după orele petrecute împreună, personajul masculin hotărăște să plece de la mănăstire, deoarece conștientizează că nu este menit vieții monahale și, de asemenea, dorește să-și găsească sinele. Pe drumul său, se oprește mai întâi la casa unui conte pentru a cere găzduire, deoarece iarna se apropie; și acest episod este unul semnificativ deoarece Gură-de-Aur descoperă din nou iubirea, îndrăgostindu-se de una dintre fetele contelui, deși acest lucru era total interzis. Cu timpul, acest secret se află, iar protagonistul, din această cauză, este alungat din casă.

Hoinărind prin lume, Gură-de-Aur ajunge într-un oraș unde cu ajutorul primit din partea unui meșter, reușește să găsească adăpost în casa unui vânzător de pește. Destinul face ca în mănăstirea de unde plecase protagonistul, să fie o icoană a Maicii Domnului, făurită de meșteșugarul respectiv, și care mereu i-a atras atenția lui Gură-de-Aur prin măiestria cu care fusese lucrată. Astfel, în sufletul protagonistului se naște o dorință foarte puternică de a fi un ucenic al meșterului Niklaus, pe care reușește să-l convingă să-l lase să își demonstreze talentul prin efectuarea unui desen. Aici, Gură-de-Aur își descoperă firea de artist, ceea ce de fapt îl definește pe el ca fiindă. Niklaus rămâne impresionat de talentul pe

care îl are protagonistul și astfel îl acceptă ca ucenic. Totuși, acesta din urmă nu a putut sta timp îndelungat în casa meșterului, fiind nevoit să plece din orașul respectiv, din diverse motive – astfel începe din nou îndelungata pribegie prin lume și prin... propria sa viață.

În timpul acestei călătorii, Germania Evului Mediu este cuprinsă în mare parte de ciumă, iar personajul masculin este nevoit să vadă o mulțime de oameni decedați, însă în ciuda acestui cadru dezolant, Gură-de-Aur reușește să își găsească și un tovarăș de drum și chiar se și îndrăgostește (ambele secvențe arată faptul că deși în lume poate exista moarte, boală, pesimism, totuși firea de artist a omului poate găsi mereu speranța). Cei trei se stabilesc într-o căsuță undeva într-o pădure cu scopul de a fi izolați de orice sat de unde ar putea contacta ciuma și par a-și construi o viață fericită, lipsită de griji. Atmosfera calmă din acest episod este însă perturbată, în primul rând, de moartea iubitei pasagere a personajului principal și de faptul că prietenul protagonistului fuge

departe de Gură-de-Aur, deoarece îl suspectează ca fiind bolnav. Fiind cuprins de tristețe profundă și dezamăgire, acesta își continuă drumul de hoinar și conștientizează faptul că timpul lui a trecut și că și-a petrecut întreaga viață încercând să descopere de fapt cine este el cu adevărat. După mult timp, se reîntoarce la mănăstirea de unde plecase și îl regăsește pe Narcis care acum este dedicat celor sfinte și căruia îi povestește toate experiențele prin care a trecut.

Finalul romanului este emoționant, deoarece Gură-de-Aur își exprimă dorința în fața prietenului său de a-și cunoaște mama, de a ști cine este ea cu adevărat. Îmbolnăvindu-se grav, protagonistul își privește moartea ca fiind de fapt o întâlnire cu persoana care i-a dat viață („în locul morții cu coasa, va veni mama mea, care mă va lua din nou la dânsa și mă va conduce înapoi în neființă și în nevinovăție”). Tot în finalul cărții se precizează faptul că cea care-l determinase pe Gură-de-Aur să plece în acea călătorie fusese chiar mama lui („- Mai știi? întrebă el într-una din zile. Cândva o uitasem pe mama, dar tu mi-ai amintit-o. Și atunci m-a durut grozav [...] Dar mama încă de pe atunci m-a strigat și a trebuit să o urmez. Ea e pretutindeni. A fost țiganka Lise, a fost frumoasa Madonă a meșterului Niklaus, a fost viața, dragostea, voluptatea, a fost și frica, foamea, instinctul. Acum e moartea și își înfige degetele în pieptul meu.”). Astfel, ne dăm seama de faptul că protagonistul plecase în lume atât pentru a se regăsi pe sine, dar și pentru a-și găsi figura maternă.

Romanul „Narcis și Gură-de-Aur”, scris de Hermann Hesse, este o carte ce merită citită deoarece surprinde dorința omului de a-și descoperi propria persoană, fiind totodată ghidat, în mod inconștient, de ceva ce este mai presus de ceea ce poate percepe el. Totodată, se evidențiază și ideea că pe parcursul vieții ființei umane, imaginea și gândul care vor rămâne mereu neschimbate sunt legate de MAMĂ.

Anfonia Muraru, clasa a IX-a E

Enigma Otiliei

de G. Călinescu

Impresionantă elaborare literar-artistică, evocare a vieții familiale burgheze din Bucureștii de dinaintea Primului Război Mondial, *Enigma Otiliei* reprezintă o capodoperă a creației în proză a lui G. Călinescu.

Inițial, intitulat *Părinții Otiliei* – dată fiind tema centrală, dezvoltată în jurul paternității și a moștenirii, a destinului tânărului orfan –, romanul a fost publicat în anul 1938, la distanță de cinci ani față de ceea ce însuși autorul, în a sa monumentală *Istorie a literaturii române*, a numit a fi „un exercițiu minor”, ca o primă configurare de gen: *Cartea nunții*. Încă de la apariție, *Enigma Otiliei* a beneficiat de aprecieri elogioase, cu totul îndreptățite, G. Călinescu fiind recunoscut (și) ca „un excepțional creator epic”. Remarca aparține lui Pompiliu Constantinescu, în cronică dedicată cărții (în „Vremea”, an. XI, aprilie 1938, nr. 534); scrie acesta: „De o construcție sigură, cu o intuiție socială și psihologică de solid realism, de un adevăr sufletească adânc și de nuanțe sufletești revelatoare, *Enigma Otiliei* se clasează printre operele de întâia mână ale epocii noastre urbane”.

Într-o complexă arhitectonică, de amploare, pe întinderea a 20 de capitole pline de dinamism, sub semnul puterii de fină observație și de fantezie a romancierului, este realizată atmosfera citadină cu un parfum aparte a vieții unor personaje diverse, prin care autorul portretizează tipuri psihologice, caractere umane. Evoluția lor este urmărită în legătură cu mirajul banului, prin întreteserea de interese, pasiuni, intrigi, conflicte, dând la iveală degradarea umană la care se poate ajunge. Avariție, lăcomie, parvenitism, demagogie, meschinărie, invidie, cinism, prefăcătorie sentimentală, vanitate, dar și inocență, noblețe sufletească, dragoste, prietenie, generozitate, protecție capătă contur, într-o frescă ce îmbină psihologic și pitoresc, dramatic și umoristic, tragic și comic. G. Călinescu reconstituie, cu instrumentele scriitoricești, un timp și un spațiu, în care se mișcă o lume în mare măsură indiferentă la moralitate.

Așa cum îndeobște critica literară consemnează, *Enigma Otiliei* este un roman de factură realist-balzaciană și citadină. Pe lângă teme, motive, tipologii reprezentative, moravuri și caractere, procedee narrative în stilul *Comediei umane* a lui Honoré de Balzac, apar elemente romantice și moderne. Noi tipologii – alături de, spre exemplu, cea clasică universală a avarului – sunt creionate, precum aceea a intelectualului. Unele personaje se profilează prin valorificarea de către scriitor a caricaturalului și grotescului. Epicul înregistrează și momente de lirism, în desfășurarea pe mai multe planuri narrative, în care realitate și ficțiune se completează. Prezentarea întâmplărilor, a mediului, a fizionomiilor, gesturilor, replicilor, gândurilor, a vestimentației etc. antrenează o remarcabilă împletire a dialogului și descrierii, făcând loc *vieții*: „*Enigma Otiliei* e viață pur și simplu. Nu e felie de viață, ... ci un recipient în care viața a curs năvalnic ca un șipot până a ajuns marginile”, subliniază Ovidiu Papadima (*Enigma Otiliei*, în „Gândirea”, an. XVII, septembrie 1938, nr.7).

Lectura este cuceritoare de la primele pagini: absolventul de liceu Felix Sima vine, la începutul lui iulie 1909, din provincie, în capitală, pentru a urma studiile universitare de medicină. El sosește în locuința de pe strada Antim, a unchiului său Costache Giurgiuveanu, unde o întâlnește pe Otilia Mărculescu, verișoară prin alianță, de vârstă apropiată lui, față de care va nutri o dragoste romanțată. Descrierea casei dezvăluie viziunea de estetică a lui G. Călinescu, și deopotrivă tonul ironic, prin contrastul dintre construcția pretențioasă a meșterilor italieni – „amestec de frontoane gre-

cești și chiar ogive”, „totul în cel mai antic stil” – și starea dezolantă, de învechit și mizer, a zidăriei „crăpată și scorjită”, cu un „grilaj înalt și greoi de fier, ruginit și căzut puțin pe spate”. Interiorul se arată, de asemenea, în imagini contrastante, între grandios și grosolan, anticamera având „un aer de ruină și răceală”. Întâmpinat de bătrânul Giurgiuveanu cu năucitoarea șoaptă: „nu-nu stă *nimeni* aici”, Felix pătrunde într-un micro-univers social. În scena jocului de table, el face cunoștință cu cei cu care va trebui să conviețuiască, ajungând în timp să știe că sunt în stare „de cele mai mari mârșăvii, ... pentru bani”.

Autorul recurge la precizarea caracteristicilor cu miză pe impresia vizuală, mergând până la detaliu în înfățișarea unui mediu în care se individualizează protagoniștii, membri a două familii înrudite: pe de o parte, moș Costache, alături de care apar cei doi tineri – al căror tutore el este – Felix și Otilia, precum și prietenul de familie Leonida Pascalopol; pe de altă parte, Aglae Tulea – sora lui moș Costache –, împreună cu soțul senil Simion și cei trei copii ciudați Aurica, Titi, Olimpia, și ginerele Stănică Rațiu, avocat fără procese, de o vitalitate neîngrădită în atingerea țelului său de îmbogățire.

Gravitând în jurul istoriei moștenirii lui Costache Giurgiuveanu, firul epic derulează mai multe planuri interferente socio-psiho-moral, într-o bogăție de fapte și situații. Ca reprezentare a motivului orfanului, Felix și Otilia trebuie să suporte răutățile, ostilitatea, infamia Aglaei și a celor din clanul Tulea.

G. Călinescu se dovedește un maestru în a construi destine umane, deseori prin personaje reliefate în antiteză: Felix, intelectualul în formare și afirmare, cu inteligența, sfiata adolescentină, cu ambiția realizării profesionale și a dobândirii independenței financiare. El o iubește pe Otilia cu un soi de devotament și visează la căsătoria cu ea, iubirea sa platonică fiind atinsă de accente de gelozie față de relația tinerei cu Pascalopol; Otilia, cu frumusețea, farmecul, delicatețea, candoarea, reveria, dar și cu luciditatea și maturitatea în înțelegerea stării ei precare, nedispunând de averea pe care moș Costache ar fi trebuit să i-o treacă, prin adopție. Otilia este copilăroasă, dar trădează și „o stăpânire desăvârșită de femeie”. Decesul lui Giurgiuveanu o va determina să plece cu Pascalopol, cu care se căsătorește, pentru o vreme; Pascalopol, aristocratul în etate, elegant, rafinat, generos, care o iubește pe Otilia în felul său, neputând deosebi „ce e patern și ce e viril” în

această dragoste, deopotrivă bărbatul amoretat și ocrotitor. La celălalt pol, se evidențiază Titi, debil mintal, apatic în genere, însă îndrăzneț în a se lansa în exerciții de artă și în căsătorie, finalizând în inevitabil eșec; Aurica, dizgrațioasă, marcată de urătenie, de răutate și invidie; Costache Giurgiuveanu, lacom și avar, veșnic temător pentru averea sa, motiv pentru care, deși o îndrăgește pe Otilia, amână să facă actele pentru ea. Avariția sa este dusă până la ridicol inclusiv în momentele de boală și chiar – așa cum zugrăvește romancierul situația – în cele în care își găsește sfârșitul, fiind jefuit de Stănică: „Bătrânul holbă ochii, căscă gura mare spre a spune ceva, se dădu jos printr-o sfortare supraomenească, pe marginea patului și urlă gutural, plângător: – Banii, ba-banii, pu-pungașule! Apoi deodată se prăbuși la pământ.”

Tipul avarului, în acest roman, își găsește și ipostaza feminină în Aglae Tulea, „baba absolută, fără cusur în rău”, după cum o caracterizează Weissmann, coleg de facultate al lui Felix. Ea este excesiv de autoritară în relația cu proprii copii, de care este nemulțumită: „N-am avut noroc cu copiii și pace!”; de unde, și invidia sporită și răutatea fără margini față de Otilia, împreună cu agresivitatea, meschinăria și rapacitatea ce o definesc. Își mobilizează familia pentru a lua în stăpânire casa lui moș Costache, spre a nu se înstrăina ceva din avere; însă, este învinsă de șiretenia și lipsa de scrupule a lui Stănică Rațiu, care fură banii bătrânului, grăbindu-i moartea. Stănică, în chip magistral realizat de G. Călinescu, este tipul arivistului demagog, volubil, intrigant, profitor, mereu în vervă, interesat de bani indiferent de modul în care îi poate obține. În roman, apar și alte figuri, precum curtezana Georgeta, cu care Felix are o relație de intimitate, și care va deveni soția lui Stănică, după ce acesta divorțează de placida Olimpia și se îmbogățește.

Punerea în act a comunicării directe, talentul autorului de a înlănțui povestiri, descrieri, dialoguri, interogații ori exclamații, conexând observație critică și analiză psihologică în balansul real-imaginar, contribuie la o imagine de ansamblu ce depășește banalul și care fascinează. Caracterele umane transpar și din modul în care sunt percepute de către ceilalți. Astfel, Otilia este „fe-fetița” iubitoare pentru moș Costache, fata „admirabilă” pentru Felix, femeia capricioasă cu „temperament de artistă” pentru Pascalopol, „o dezvățată” pentru Aglae, „o fată deșteaptă” pentru Stănică.

În jurul personajului eponim al romanului persistă misterul feminității. Cu felul ei imprezibil de a fi, derutând prin comportamentul care mixează inocență și cochetărie, onestitate și oarecare frivolitate, exuberanță juvenilă și meditație până la închidere în sine, sensibilitate candidă și adâncă gravitate, Otilia stăruie în zona ambiguității, a complexității și contrarietății feminității profunde. Pentru Felix, imagine a eternului feminin, ea rămâne o enigmă; ca, de altfel, și pentru Pascalopol, așa cum se exprimă acesta, într-o întâlnire după zece ani cu Felix, ajuns profesor universitar: „A fost o fată delicioasă, dar ciudată. Pentru mine e o enigmă.” În fotografia pe care îmbătrânitul Pascalopol i-o arată, Felix nu mai poate recunoaște „fata nebunatică” pe care o iubise în adolescență.

Enigma Otiliei prezintă o circularitate epică, o anume simetrie: finalul readuce decorul de la început, de pe strada Antim, în care se întoarce

Felix, rememorând cuvintele lui moș Costache: „Aici nu stă *nimeni!*” – tulburătoare rezonanță a mediului și caracterului omenesc.

Cititorul dă ultima filă, păstrând vie imaginea eroinei. Despre aceasta, G. Călinescu a lăsat semnificativă mărturie: „Otilia este «eroina mea lirică», ... e fondul meu de ingenuitate și copilărie. Eroina este tipizarea mea fundamentală, în ipoteza feminină.” (G.Călinescu, *Esența realismului*, în „Contemporanul”, 29 ianuarie 1960, nr.5 / 694).

Titlul romanului este (și) o provocare la reflecție asupra meandrelor vieții, în acord cu sugestiva constatare, spre încheiere, a lui Felix: „Nu numai Otilia era o enigmă, ci și destinul însuși.”

Bogdan Olariu, clasa a XI-a B

JURNALUL ANNEI FRANK

Jurnalul Annei Frank este conceput de către o tânără adolescentă evreică, nevoită să-și petreacă cei mai frumoși ani închisă între pereții ascunzătoare pe care familia o alege pentru a scăpa de persecuțiile care îi urmăresc în noua lor țară, Olanda. Locuitorii refugiului sunt nevoiți a-și ascunde cât mai bine urmele existenței lor în acea clădire, străduindu-se să nu producă zgomot, ceea ce pentru extrovertita Anne reprezintă o corvoadă insuportabilă. Timp de doi ani, Anne se ascunde împreună cu alte șapte persoane în așa numita anexă a sediului firmei patronate de tatăl său, în Amsterdamul

ocupat de germani. Între anii 1942-1944, tânăra își consemnează trăirile într-un jurnal primit de ziua ei, cu timpul devenind conștientă de importanța pe care o poate căpăta acest document odată cu încheierea războiului.

Jurnalul nu face referire decât în mică măsură la atrocitățile războiului, la durerea și suferințele inimaginabile prin care trec oamenii obișnuiți. Există, desigur, relatări succinte despre situația Olandei, acțiunile armatelor germane, ruse și britanice, referiri la discuțiile contradictorii purtate de către adulți pe tema mării conflagrații. Cu toate acestea, jurnalul Annei păstrează

inocența specifică vârstei, constituindu-se într-o relatare plină de sensibilitate a trăirilor, bucuriilor și suferințelor unei adolescente ce fluctuează cu naturalețe de la o stare la alta.

Cei opt locuitori ai anexei, cu toții evrei, se ascund în speranța regăsirii într-o existență luminoasă, eliberată din chingile împovărătoare ale trecutului. Anne își descarcă sufletul în paginile jurnalului, relatează întâmplările semnificative ale existenței sale și ale celorlalți parteneri de suferință. Cu toții trec prin momente dificile, delicate, ce țin până la urmă de condiția umană și de aspirația de nestăvilat a fiecărui individ spre libertate și afirmarea lipsită de constrângeri a propriei identități.

Una dintre cele mai neplăcute situații prin care trebuie să treacă zilnic și pe care exuberanta Anne o resimte dureros o reprezintă liniștea absolută care o învăluie cu vădită neplăcere între anumite ore, până când lucrătorii părăsesc fabrica. Tot atât de greu este să țină vara ferestrele închise pentru a nu-și dezvălui prezența. Nu poate fi ușor pentru nimeni să se închidă cu bună știință între pereții sfâșietori ai temniței consimțite, dar e cu atât mai greu pentru Anne, o tânără plină de viață, înflăcărată de trăiri puternice, solare, să rămână prizonieră într-un spațiu ostil propriilor năzuințe și dorințe nestrămutate.

Opreliștile pe care Anne și le autoimpune pentru a putea supraviețui nu înseamnă, totuși, obstacole greu de depășit prin comparație cu zăgăzuirea potopului de sentimente și trăiri adolescentine pe care le încearcă. Anne, pur și simplu, nu poate râde când simte nevoia, nu poate evada în mijlocul naturii ce izbucnește, se revarsă, nu se poate ascunde de supărările și nemulțumirile ce o încearcă în relațiile cu ceilalți locuitori ai anexei.

Adolescenta este fascinată de libertatea pe care i-o oferă scrisul, petrecându-și o bună parte din perioada reclusiunii împărtășindu-și gândurile, propriile viziuni asupra realității trăite. Tânăra fată visează să ajungă o jurnalistă de renume și o scriitoare celebră, fiind înzestrată cu o deosebită maturitate în gândire, în ciuda vârstei fragede. Deși este capabilă să înțeleagă realitățile lumii în care viețuiește, ea alege adesea, în cel mai firesc mod cu putință, să-și trăiască vârsta, fiind atrasă de preocupările și manifestările ce frământă mintea oricărui tânăr.

Matură și copilăroasă în același timp, Anne evaluează și descrie experiențele existențiale cu o sinceritate și claritate remarcabile. Cu alte cuvinte, își pune sufletul pe tavă, așternând cuvintele cu plăcerea cu care se adresează unui adevărat prieten, în lipsa unui interlocutor apropiat, pe care nu-l identifică nici în sora ei, nici în Peter, fiul familiei Van Daan. Tânăra scriitoare e mult prea zgomotoasă și energică pentru cei doi, care, prin opoziție, vădesc prea multă înclinație spre liniște și interiorizare. De fiecare dată când are ceva pe suflet, își împărtășește trăirile și sentimentele lui Kitty, nimeni altcineva decât jurnalul și interlocutorul ei drag.

Un loc important în relatările fetei îl ocupă relația cu mama sa. Anne își exprimă adesea nemulțumirile față de propria mamă, de care are impresia că nu este înțeleasă și iubită potrivit propriilor așteptări. Totuși, când își recitește jurnalul, la un an distanță, adolescenta ne oferă o perspectivă mai realistă și obiectivă a atitudinii pe care o manifestă în raport cu mama sa, căindu-se de necuviința de care a dat dovadă. Cu toate acestea, se poate afirma că, în acel moment al existenței, tânăra străbate un moment critic al relației cu ființa care i-a dat viață.

Din nefericire, jurnalul se întrerupe brusc, odată cu descoperirea locatarilor anexei și deportarea acestora. Singurul supraviețuitor al lagărelor naziste din întregul grup, tatăl Annei, cinstește memoria fetei grație demersului finalizat al publicării jurnalului, ce reprezintă până astăzi o emoționantă mărturisire a trăirilor unei adolescente prinsă în plasa necruțătoare a unui univers delirant, ce și-a pierdut atributele umanității.

Jurnalul Annei Frank se definește drept o carte care transmite lumii mesajul tinereții dintotdeauna, situată în afara timpului istoric și anume că viața merită iubită și trăită până la ultima bătaie a inimii și licărire a gândului.

Andrei Mircea Lupuleasa,

clasa a VII-a F

MICUȚA BIJOU – MICUȚA TRECUTULUI

de **Patrick Modiano**

(laureat al premiului Nobel în 2014)

Micuța Bijou este un roman pus sub semnul trecutului și al iremediabilului. Este un roman despre consecințe și dileme existențiale, despre traume sufletești și abandon. Este povestea unui copil pierdut.

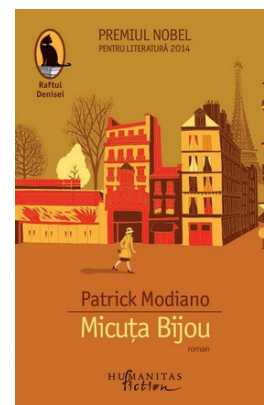
Firul narativ se dezvoltă pe două planuri temporale: cel al prezentului și cel al trecutului. Micuța Bijou rămâne ancorată în trecut, în timp ce își trăiește prezentul. În urma unui eveniment care acționează ca detonator, trezind amintirile și traumele sufletești – vederea unei femei care seamănă cu mama sa, în condițiile în care se știa că ea murise cu ani în urmă în Maroc – protagonista, o tânără de 19 ani, se lasă purtată de amintiri în trecut. Pe tot parcursul romanului, ea rememorează și reinterpretează trecutul, încercând să-și clarifice motivele pentru care a fost părăsită. Pornește pe urmele acestei femei în mantou galben, dorind să afle cât mai multe despre ea, dar nu reușește decât să-și amplifice incertitudinile și starea de neliniște. Nu are niciodată curajul să o abordeze și să o întrebe dacă ea este mama ei. Tânăra dezvoltă scenarii peste scenarii, autoiluzionându-se permanent, până la sfârșit, nereușind totuși să descopere ceva relevant. Căutarea mamei, nevoia recuperării ei este de fapt nevoia eliberării de povara trecutului, a misterului „Mi s-a făcut frică. Eram ca o criminală care sfârșeste prin a-și uita crima, a cărei dovadă însă rămâne. Trăiește sub altă identitate și și-a schimbat atât de bine înfățișarea încât nimeni nu o mai poate recunoaște. Dacă m-ar fi întrebat cineva: „Pe vremuri, nu erai Micuța Bijou?” aș fi răspuns că nu și n-aș fi avut impresia că mint”.

Atmosfera romanului este una enigmatică, incertitudinile intensificând aspectul sumbru, măcinând prezentul protagonistei și diluându-i contururile. Impresia generală este cea a unui miraj: la fel ca trecutul, prezentul este unul fantomatic. Tânăra, la rândul ei, pare a fi o năluca ce bântuie Parisul și care este bântuită de obsesiile trecutului. Din punct de vedere al decorului, orașul cu străzile sale întortocheate, rezonază cu starea interioară a Theresei: este permanent confuză și neliniștită. Este pierdută și dezorientată în acest spațiu perceput tentacular și sufocant. Chiar și celelalte personaje, în

raport cu tânăra, par închipuiri, doar niște unelte, pretexte pentru a putea reconstitui trecutul. Moreau-Badmaev sau farmacistul, în convorbirile cu Therese, sunt doar niște declanșatori ai memorării: ca drept dovadă, se pot observa mai multe tentative ale tinerei de a le împărtăși celor doi ceea ce simte, viața sa, problemele sale dar se lasă prinsă perpetuu în plasa trecutului. Ea nu este capabilă să uite, să se detașeze chiar dacă vrea „Trebuie să mă sui într-un tren, imediat, și s-o RUP CU TRECUTUL. Aceste cuvinte îmi intraseră brusc în cap și nu mai puteam să mă eliberez de ele” – trebuia dar nu putea. De asemenea, familia care o angajează pentru un timp este un alt fel de pretext: copilăria fetiței celor doi soți este de fapt o oglindire a propriei copilării: una a abandonului, a deznădejdii și a dezamăgirii. Părinții sunt niște personaje apoape absente: ei nu există decât ca niște imagini. Sunt două personaje ciudate, al căror nume e fals și a căror înfățișare este una absolut comună.

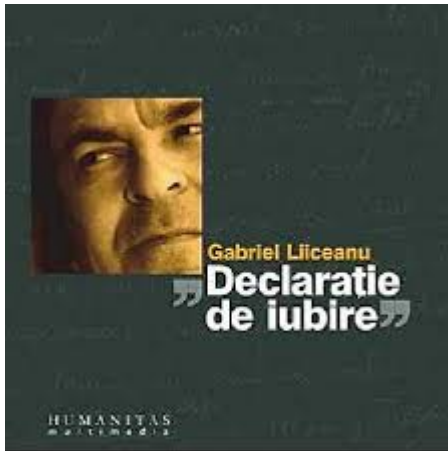
Întregul roman este caracterizat de un sentiment al vidului, care odată cu rederularea obsesivă a anumitor amintiri ia amploare, acaparând întreaga poveste. Se poate spune că, în sine, această scriere este doar un miraj: traumele sufletești și dilemele nu sunt puternic evidențiate decât în subsidiar. Aparent, romanul are o acțiune simplă. Doar gestul din final valorifică profunzimea cu care trecutul afectează protagonistul. De fapt, finalul deschis, este cel care schimbă totul: el face ca întregul roman să pară a fi un pretext; sfârșitul pare a fi începutul.

Se poate spune astfel că Micuța Bijou este de fapt „Micuța” trecutului, iar că romanul este un puzzle al prezentului și trecutului, dar care nu este și nu va fi finalizat niciodată; vorbim despre piese care nu se potrivesc, care lipsesc și despre o imagine care nu are sens sau mai degrabă... care nu există.

Renca Murariu, clasa a XI-a D

Simboluri

Fragment din "Declarație de iubire"

de Gabriel Liiceanu

Gabriel Liiceanu, discipol al lui Constantin Noica, este, alături de Andrei Pleșu, unul dintre cei mai mari scriitori contemporani de filosofie, jurnalism și literatură simbolistă și modernă din România.

În fragmentul din *Declarație de iubire*, intenția autorului este tocmai aceea de a prezenta cartea dintr-o perspectivă inedită. Astfel, erosul este privit din unghiul unei viziuni moderne, unde acesta nu mai reprezintă reconstituirea simbolică a ființei primordiale, a androgenului, depășind prototipul platonician. În acest fel, iubirea devine un act de dragoste în care cei implicați sunt cartea, obiect cultural ce este de fapt o metaforă a iubitei, și cititorul, care este inițiat în misterul universal, taina iubirii față de valori, adică față de frumusețea estetică a literaturii.

În viziunea lui Gabriel Liiceanu, se identifică etapele de conducere și introducere a ființei umane în hermeneutică. Intimitatea minții reprezintă constituirea esențială, primă a actului creator. Aceasta continuă cu acea regiune a lumii pe care noi nu o cunoaștem și se referă la perpetua luptă simbolică a extremităților primordiale, ce sunt de fapt niște spații ale căror înțelesuri nu le putem pătrunde. Reuniunea contrariilor este concentrată în acest caz prin simbolismul oximoronic al cripticului împreună cu fanicul, compus în misterul universal, sub egida cenzurii transcendente dominate de prezența ontică supremă. Această căutare, încercare inalienabilă a ființei eclesiastice pe pământ, este evocată repetitiv, devenind leitmotiv în text, tocmai pentru a sublinia chintesența ideii de mister nepătruns, metaforizând cartea într-o iluzie a atingerii idealului, a absolutului.

De asemenea, sintagma „a începe să fie” deține valențe esențiale în cheia de interpretare a fragmentului și trimite în primul rând la ideea de primordialitate. Astfel, verbul la modul conjunctiv „să fie” reprezintă porunca biblică rostită de

Marele Anonim, (Să fie lumină!), referitoare la primele etape ale creării lumii. Aici simbolul luminii capătă înțelesul de viață nouă, început, la fel ca în creațiile lui Mircea Eliade. De exemplu, în *La țigănci*, părăsirea casei țigăncilor este asociată inițierii în cunoaștere, ca risipire a misticului și apariție a revelatului.

Transcenderea limitelor spațiale și temporale sunt urmări psihice la nivelul subconștientului, intervenite prin mijlocul afectului asupra cititorului. De asemenea, în secvența în care fragmentul din „*Război și pace*” de Lev Tolstoi devine metaforă pentru literatură, Natașa, exponentul ficțional al timidității umane este un simbol al misterului ascuns într-o personalitate complexă, apoi ea este regăsită sub forma hermeneuticii și în carte. Toate acestea sunt aspecte descoperite de Print, metaforă a cititorului.

Sincretismul artelor, respectiv dintre literatură și dans, se identifică în formele de inițiere în mister, reprezentând echilibrul universal, muzica sferelor, armonia tuturor domeniilor artistice. Din metafora cărții ca și „corp spiritual existent pe lume”, reiese sensul de desprindere, propulsare, expansiune a cărții și delimitare de stereotipia obiectului fanic, al copertilor ce încadrează file, în sensul în care obiectul cultural necesită viziunea profundă, de esență, a semnificațiilor sale. Existența antitezei dintre corp și spirit este menită să sublinieze interferența dintre spațiile opuse, „coincidentia oppositorium”, coexistența contrariilor în literatură, de exemplu a realității cu ficțiunea.

În continuare, cartea este privită ca o necesitate de ordin afectiv. La fel cum omul este dependent de nevoile fizice pentru a supraviețui,

În același mod lectura trebuie să devină un instinct subconștient, o trebuință a sufletului deosebit de necesară, poate obligatorie, chiar dacă, în ultimă instanță, „se poate și fără ea”. Ca etapă în revelare, se identifică de asemenea și o oscilație simbolică din partea cititorului cu referire la dezvăluirea misterelor ontice, a pătrunderii sensurilor de profunzime. Este reiterată legătura logos-eros-carte, încrederea în nou, necunoscut; astfel creația devine descoperirea experienței prime. Este depășit parțial, prin intermediul cărții, cultul corporalității, al materialismului, simbolurile profane acaparând astfel concepția colectivă a societății asupra modului optim de trăi, a valorilor de care depinde acesta. Depășirea este posibilă prin inducerea ideii de spiritualitate, Adevăr, Bine și Frumos ca unice și fundamentale valori, încă din Antichitate, în concepția filosofului Platon. Astfel, corpul nu

exista, ci doar eposul, logosul dețin supremația și au puterea de a anula (principiul dez-depărtării) limitele spațiale dintre om și ceea ce îi este superior, transcendent.

În concluzie, cartea, în viziunea lui Gabriel Liiceanu, este metafora iubitei, deci a inițierii metafizice, în care cititorul cunoaște, este propulsat la nivelul epikosului într-un catharsis ontologic, în care eternizarea erosului este posibilă, prin crearea unui cuplu simbolic, cititor și carte.

Ioana Tătarușanu, clasa a VII-a F

NEVER LET ME GO

de Kazuo Ishiguro

Kazuo Ishiguro este unul dintre cei mai renumiți autori contemporani de ficțiune din lumea anglofonă, fiind nominalizat de patru ori pentru premiul *Man Booker Prize*, pe care l-a și câștigat în anul 1989. În 2008, *The Times* l-a clasat pe Ishiguro pe locul 32 în lista „Cei mai mari 50 de scriitori britanici de după 1945”. În cel de-al șaselea și cel mai neobișnuit roman al său, *Never Let Me Go*, publicat în 2005, narațiunea autorului se distinge printr-o genialitate dată de simplitatea discursului epic care conturează o distopie.

Never Let Me Go începe surprinzând viața unui grup de copii care trăiesc într-un internat numit Hailsham. Aceștia se tem de pădurile dimprejurul casei, căci, conform unei legende care circulă printre cei mai mari, pe vremea când gardienii lor erau mult mai stricți, a fost găsit trupul unui băiat ale cărui mâini și picioare au fost tăiate. Această frică indusă în subconștientul lor are scopul de a-i face să se teamă de lumea din afara zidurilor și, astfel, opțiunea de a fugi din acel loc devine o aberație.

Aparent, viața lor este una obișnuită, lipsită de griji. Școala pune un accent considerabil pe libera exprimarea prin artă și, în special, pe un stil de viață sănătos. Au verificări medicale frecvente și obositoare, iar fumatul este considerat o crimă pentru

dauna pe care o aduce corpului uman. Creațiile lor, fie desene, poezii sau obiecte realizate prin lucru manual, sunt colectate regulat de către o femeie pe care copiii o numesc Madame și puse în „Galerie”. Cu toată grija de care dau dovadă gardienii, lumea acestui grup dă impresia unei vieți la mâna a doua.

Din cauza tensiunii resimțite încă din primele rânduri, cititorul își dă seama că acești tineri au ceva aparte, ceva special, care îi distinge. Ei nu au părinți sau nume de familie, nu merg niciodată în vacanțe, nu vor avea niciodată propriii lor urmași. Au fost creați genetic, în mod exclusiv pentru a deveni „donatori”. Sensul denotativ al acestui cuvânt sinistru nu este clar până când unul dintre gardieni le spune subit adevărul: „Niciunul dintre voi nu va merge în America. Niciunul dintre voi nu va fi star de cinema...Viețile voastre sunt deja stabilite. O să deveniți adulți, apoi...veți începe să vă donați organele voastre vitale. Asta este ceea ce fiecare dintre voi a fost creat să facă”. Deși sugerat în mod subtil

până în acel punct, aflarea adevărului despre acești copii are un impact puternic asupra cititorului. Nenumăratele salturi în timp, din trecut în viitor, îl țin pe acesta în suspans referitor la ce s-a întâmplat anterior și la ce urmează să se întâmple.

Never Let Me Go este, de fapt, povestea lui Kathy, Tommy și Ruth și a triumfului amoros început la Hailsham. Kathy îl iubește pe Tommy, care o iubește la rândul lui, însă Ruth și Tommy vor fi un cuplu pentru o perioadă îndelungată. Legăturile de loialitate și camaderie dintre ei dau titlul acestui roman, deși, aparent, acesta provine de la titlul unui cântec de pe caseta lui Kathy, pe care aceasta a găsit-o la târgul anual de vechituri ținut la Hailsham, care aparține unei cântărețe ficționale. Protagonista este surprinsă de multe ori de-a lungul șederii în acel oraș fredonând refrenul: „Baby, never let me go”.

Ruth este liderul micului grup, Tommy este cel care are probleme de temperament: amândoi speră că iubirea îi va salva de la soarta de a fi donatori. Ei au auzit de la alții mai mari că iubirea – sau arta, sau amândouă – le poate obține o amânare a procesului prin care devin donatori. După un timp, cadrul se mută de la internat într-un loc doar parțial deschis către lume. Copiii derutați devin tineri cuprinși de o confuzie generală. Kathy ajunge să fie îngrijitoare - o clonă ce are grijă de alți donatori- continuă să țină legătura cu Tommy și Ruth, și călătorește între diversele „centre de recuperare”, unde îi ajută pe donatori să își ducă la capăt misiunea sinucigașă. Donatorii nu „mor”, ci „se termină”. Sunt liberi să călătorească. Odată plecați de la Hailsham, ei continuă să scrie eseuri, să deseneze, învață

să conducă pentru a călători prin Anglia și a-și găsi „posibili” – persoane adevărate, după care au fost clonați.

Lipsa lor de înțelegere în ceea ce privește lumea reală este emoționantă și, în același timp, de o absurditate hilară. Clonele privesc societatea care i-a creat, nereușind să-i înțeleagă cele mai simple structuri sociale și economice. Interesul față de originile lor este stârnit de o întâlnire neprevăzută cu o femeie după care pare să fi fost clonată Ruth, însă această curiozitate este de scurtă durată pentru protagoniști. Tommy declara că oamenii de știință au ales pleava societății pentru acest experiment.

Inevitabil, fiind încadrat într-un univers paralel în Anglia anilor '90, acest roman este categorizat science fiction. Dar prezența științei nu este simțită deloc pe parcursul poveștii, ceea ce îl determină pe cititor să își pună multe întrebări. Cum sunt ținute în viață clonele odată ce au început donațiile? Cine își poate permite astfel de transplantate într-o lume pe care naratorul o descrie ca fiind poate chiar mai săracă decât cea în care trăim? Refuzul lui Ishiguro de a considera aceste întrebări constrânge cartea sa într-un spațiu al retoricului. Dacă s-au tratat maladiile precum cancerul, de ce este continuată exploatarea acestor clone?

Există oare vreo diferență între clone și persoanele adevărate? Înspre finalul romanului, cei trei află de căderea internatului în care au petrecut atâția ani din viață. Adunați la cererea lui Ruth înainte de a doua și ultima sa donație, aceasta își exprimă regretul față de ce a fost insinuat de-a lungul operei, faptul că ea i-a manipulat în mod deliberat pe Kathy și pe Tommy pentru a nu fi împreună, deși știa că cei doi se iubesc. Încercând să-și răscumpere greșeala, Ruth le dă un bilet cu adresa lui Madame. Amintindu-și de zvonurile aflate cu mulți ani în urmă despre cum iubirea sau arta le poate amâna soarta de donatori, Tommy și Kathy pornesc spre a o găsi pe Madame. Cei doi descoperă un adevăr neașteptat despre Hailsham și despre Galerie. Hailsham nu a fost decât un experiment pentru a le oferi clonelor o

viață pe cât de posibil umană, gardienii asigurându-se că măcar prima parte din viața lor scurtă va fi fericită. Galeria avea drept scop demonstrarea umanității clonelor, căci o ființă lipsită de suflet – ceea ce îl diferențiază pe om de restul – ar fi incapabilă de a iubi sau a crea artă.

Subiectul acesta înspăimântător – pe care până și Kathy îl numește la un moment dat „chestiuni de film horror” – este

îmbrăcat într-un limbaj banal. Din când în când, cititorul este introdus ex abrupto în poveste de secvențe precum „Nu știu cum era unde erai tu...”. Narațiunea este cu atât mai captivantă datorită faptului că nici macar pentru o clipă aceste clone damnate nu se luptă împotriva sorții lor. Oare au fost educate într-un mod manipulator astfel încât să nu le pese? Revelația grotescă în legătură cu ceea ce îi așteaptă pe protagoniști îi încarcă pe cititori de o energie a cărei origine nu o înțeleg. *Never Let Me Go* te face să vrei să alergi, să țipi, să faci orice, să te convingi că ești mai plin de viață, mai determinat, mai conștient decât oricare dintre personajele existente.

Acest extraordinar și, într-un sfârșit, înfiorător roman nu este deloc despre clonare sau despre a fi o clonă. Scriitorul folosește elemente de science-fiction ca pur instrument în conturarea ficțiunii, având drept scop final înțelegerea vieții, a sufletului, a sexualității, iubirii, creativității și a inocenței copilărești. Efectul creat, însă, este unul devastator, ce sugerează în mod subtil faptul că toți suntem, într-o anumită măsură, clone, imitații și copii, ce dobândesc manierisme atât din media, cât și de la cei mai în vârstă. Și, chiar mai înspăimântător, faptul că toți suntem pioni în jocul altcuiva, care ne stabilește viețile în locul nostru.

Alexandra Istrati, clasa a XI-a B

Mendebilul – o cheie de introspecție

Cred că e puțin exagerat să mă numesc *adolescent*, dar și *copil*. Presupun că nu sunt pe deplin nici una, nici alta. Mă aflu undeva între aceste două stări fundamentale ale existenței, încercând să descopăr lumea, să o iubesc, să-mi creez una nouă, doar a mea. Mă înfioară gândul maturizării precoce, dar e un fior ce trezește curiozitate, dorință – nu spaimă, e un freamăt ce evocă beatitudinea originară a demiurgului în sufletul meu. Cu alte cuvinte, mă situez la limita ce desparte jocurile, zâmbetele copilăriei de lacrimile și secretele adolescenței. Iar ceea ce m-a ajutat să înțeleg că pot păstra și un strop de infantilitate în mine, chiar dacă mă îndepărtez de oglinda copilăriei pe vecie a fost povestirea lui Mircea Cărtărescu, *Mendebilul*.

aceasta este o încercare de reconstrucție a ființei în univers, opera cărtăresciană definind un nou mod de raportare a eului auctorial față de lume și față de text, față de existență și literatură. El oglindește lumea întreagă, recompune realul și suprealul, construiește simboluri, motive și structuri discursive complexe, capabile să transpună realitatea în ficțiunea artistică. Scriitorul apelează frecvent la procedee ironice, care trădează o destindere a spiritului creator, din perspectiva unei restructurări a discursului literar, convins parcă de faptul că ironia este o *armă a inteligenței*, cum aprecia Ion Bogdan Lefter, și *a te declara veninos împotriva ei înseamnă – alegând o eufemistică vocabulă a zăpușelii caragialiene – să te recunoști stupid*. Prin ironie, autorul plasează totul sub semnul arbitrarului, sugerând că lumea ficțiunii este un joc, iar ființa umană este irevocabil decăzută. De aceea, el, auctorele, își asumă o poziție de superioritate,

sfidează regulile de construcție consacrate și creează iluzia concretului, manevrându-și personajele prin intermediul limbajului. Acesta prezintă metamorfozele resimțite de ființa aflată într-un labirint, în centrul căruia se află propriile temeri, pe care va trebui să le înfrunte pentru a deveni cu adevărat inițiat.

Michael Houellebecq spunea cândva că *adolescența nu e doar o perioadă importantă a vieții, ci și singura când se poate vorbi despre viață în adevăratul sens al cuvântului*. Consider acest lucru important deoarece sprijină cumva mesajul acestui text, acela că perioada instruirii ființei nu o determină doar să accepte schimbările, ci să devină una dintre ele. Și chiar acest lucru îi învață Mendebilul pe băieți, să cunoască lumea pe care o vor lua curând în stăpânire, mai precis atunci când vor deveni adolescenți. Experiențele acelor copii care, la început, aveau o atitudine violentă și sfidătoare sunt ca o introducere subtilă într-o nouă

lume, ce stă să se reverse din adâncurile neexplorate ale propriilor inimi neinstruite încă. Nou-venitul, pe care la început îl priveau cu reticență și bravare, îi impulsionează pe viitorii adolescenți să renunțe la jocurile inutile și puerile, sub semnul cărora stătea fericirea lor, și să înceapă să perceapă lumea cu mai multă înțelepciune.

Faptul că Mendebilul se împrietenește cu băiatul infirm are ca substrat încercarea acestuia de a-și învăța tovarășii o lecție de viață, aceea că fiecare om este important, fiecare are un scop anume, indiferent cine este sau de unde provine. De asemenea, tot prin intermediul acestei legături, neinițiatul își dă seama că adevărata față a fiecărei persoane nu se află în felul în care aceasta arată pe dinafară, ci pe dinăuntru, sufletul e cel ce determină destinul, nu trupul. Iar întovărășirea sa cu Iolanda, față de care prietenii lui nutreau o antipatie mărturisită, evocă o idee de la începutul povestirii, aceea a visului naratorului într-un borcan, simțindu-se ca într-un dedal al existenței.

Simbol al duratei interioare, labirintul traduce complexitatea ființei lăuntrice, reflectând subiectivismul și modalitatea în care conștiința umană

interiorizează labirintul exterior, spațial și temporal, percepându-l ca pe un veritabil labirint personal, în care rătăcește neconținut în căutarea unui centru sau, mai bine zis, a eului originar. Pe de altă parte, trebuie avută în vedere și tendința centrifugă a labirintului, ce presupune dorința de evadare a eului lăuntric, captiv fără voie în închisoarea trupului.

Labirintul visului reprezintă artefactul ficțional în care cititorul intră și se poate identifica cu personajele, poate interacționa cu ele sau visa, oferindu-i posibilitatea de a experimenta sentimente și senzații noi. Pentru că labirintul fascinează, propunând căutare, descifrare, călătorie și aventură, opțiunea autorului pentru unul al viselor ce invită lectorul să descopere o nouă lume este perfect viabilă. Lumea visului din opera lui Mircea Cărtărescu poate fi privită ca un labirint, ce presupune un traseu inițiativ al maturului spre centrul ființei umane – copilăria, din care pare a-și extrage seva creatoare. Atingerea centrului presupune totodată și confruntarea cu deziluzia, nesiguranța, frustrarea, suferința și sentimentul acut de tristețe, care determină maturizarea personajului și înțelegerea de către cititor a substanței intertextuale a prozei cărtăresciene.

Funcția primordială a visului este sinteza personalității, pentru că visul are puterea de a sustrage individul din realitatea imediată, de a-l determina să călătorească într-un *illo tempore* în care pare a se unifica prezentul cu trecutul și poate chiar cu viitorul: *Visul reprezintă, cu ajutorul unor fabulații simbolice, faptele trăite în timpul trezirii de către subiect*, spunea Ion Biberi. Deși reprezintă o structură mentală, prin care se exprimă personalitatea onirică și mai ales componenta afectivă, visul înseamnă imagini și scheme, ca și în gândirea de veghe, pe care le utilizează invers proporțional decât aceasta din urmă și creionează o realitate secundă, paralelă cu realitatea pe care ființa umană o percepe în mod conștient: *Fiind o transpunere, deci o ilustrare, cu un alt conținut de imagini, al unei scheme, visul va avea în general un caracter simbolic*, mai afirma Ion Biberi. Gândirea onirică creează sinteza între individ și lume, astfel încât orice fragment de vis prezintă o semnificație certă și îl împacă pe om cu el însuși.

Sensul aceluși vis, la baza căruia stă acțiunea nuvelei, poate fi deslușit prin analiză, căci la prima vedere nu indică o împlinire a unei dorințe, mai degrabă contrariul. Cuvântul „închis” trimite la senzația de clausturare resimțită de Eu, în relație cu lumea exterioară sieși: atât în cadrul familiei, cât și în cadrul societății. Cele două spații, familia și

societatea, se regăsesc în simbolul borcanului. Transparența acestui simbol creează pe de o parte sugestia dublei ipostaze experimentate de subiect: privitor și privit sau spectator și actor pe scena limitată a vieții, iar pe de altă parte se asociază cu simbolul cristalului, care, prin transparența sa, e un exemplu al reunitii contrariilor, intermediar între vizibil și invizibil. Aici se află deci dorințele refulate, în partea invizibilă, dar devenite vizibile prin intermediul visului. Cristalul are menirea de a ne trimite la vârsta copilăriei, în care suntem fascinați de universul basmelor, unde se găsesc palate de cristal, munți de cristal, întocmai ca-n vis. Cum bine se știe, în orice palat locuiește o zână, și-n vis apare fetița, așadar feminitatea care la început îi transmite un sentiment de liniște prin semnificația cuplului, alungarea singurătății, dar, când persoana de sex opus reușește să spargă lacătul de la ușă, acel sentiment de pace se spulberă. Diamant necioplit, cristalul poate semnifica sufletul masculin aflat în așteptarea iubirii care să-i înobileze sentimentele. Însă cunoașterea iubirii echivalează cu despărțirea de vârsta inocenței, despărțire ce capătă proporții uriașe în ființa Eului analizat, determinând un sentiment exacerbat de frică. De aceea, spargerea lacătului înseamnă posibilitatea pătrunderii pe tărâmul sentimentelor.

Erosul se metamorfozează în pasăre în planul visului, căci iubirea îți dă aripi să te înalți spre cerurile interzise. Interpretând simbolurile extrase din povestea visului, borcanul ne oferă acum o altă viziune: un spațiu protector al individului, din care ieși când descoperi dragostea. Pierderea inocenței ghidează lectorul-interpret spre alte conotații ale visului. Prin intermediul acestuia, autorul fructifică tehnica *mise-en-abyme* pentru a plasa de la început câteva motive anticipative, dezvoltate ulterior pe parcursul diegezei. Ideea sexualității devine explicită în finalul nuvelei *Mendebilul*, când copiii surprind scena din camera fochistului dintre cei doi prieteni ai lor, moment în care se năruie o lume; sfâșierea sufletească se manifestă exterior prin acte de violență, sugerând răzvrătirea Eului împotriva devenirii, refuzul de a pătrunde într-o lume străină și rea, murdară de sânge.

Pentru că visul însuși are caracteristica unei inițieri majore, opera lui Mircea Cărtărescu propune deopotrivă personajelor și lectorului un traseu

labirintic, inițiatic, al devenirii, camuflând cu luciditate și finețe regretul părăsirii unui timp și spațiu privilegiat. Visul poate fi privit și ca simbol al timpului interior. Fiecare personaj trăiește cu intensitate clipa despărțirii de inocență. Dincolo de aparenta demitizare a lumii magice a copilăriei, prin descifrarea visului în manieră freudiană, lectorul are surpriza de a descoperi tehnica autorului de a se reinventa prin trimiteri intertextuale la conceptele psihanalitice, valorificate în discursul narativ cu detașare ironică. Prin limbaj, autorul creează iluzia unui alt univers, poziționat dincolo, căruia cititorul, manipulat astfel, încearcă să-i descifreze sensurile aparente și ascunse. Chiar dacă interpretarea pare artificială, substratul de adâncime dezvăluie nostalgia vârstei magice, o lume demult apusă, dar păstrată vie și de spiritul postmodern. Despărțirea de vârsta de aur trebuie înțeleasă ca ruptură existențială, ca un al doilea traumatism al nașterii, aș putea spune în termenii lui Sigmund Freud. Interpretarea visului pare a se derula potrivit următorului scenariu: *confidența* – constând în mărturisirea făcută de personaj (o mască a autorului); *transferul* – realizat între interpretul-lector și naratorul/ personaj în cursul confesiunii; *educarea sau autoeducarea* – conștientizarea propriei interiorități, descoperite prin terapia scriiturii; *metamorfoza* – transformarea personalității prin acceptarea conștientă a lumii abisale. Am constatat că simbolurile care apar în vis (de exemplu ușă, sânge, lacăt, borcan, munte) au filiație psihanalitică și pot fi descifrate în urma unui demers freudian sau jungian, care evidențiază dialectica a două lumi – externă și internă, conștientă și inconștientă.

Adolescența se dovedește a fi un timp magic al autocunoașterii, al înțelegerii universului, al conflictului, atât exterior, cât și interior, dar și al percepției condiției efemere a omului. Tot acum, ființa devine avidă de cunoaștere, de descifrare a trecutului; lucru care, din perspectiva mitică a lui Heraclitus, îl va determina pe om să se maturizeze. Prin intermediul acestei povestiri, am învățat să mă regăsesc în cărți, în stele, în fapte mitologice; să-mi interpretez visele, pentru a-mi lumina drumul, cu toate că interpretarea sub semnul oniricului poate fi înșelătoare uneori...

Diana Elena Postolache, clasa a VII-a F

Alexis Zorba

(Zorba Grecul – 1964)

O capodoperă clasică a cinematografului mondial în care se pune accent pe optimismul și dorința de a trăi este *Zorba Grecul*, în regia lui Michael Cacoyannis și cu interpretarea de excepție a lui Anthony Quinn, alături de Alan Bates.

„Zorba grecul este un film despre oameni cu sânge fierbinte și oase solide, despre sălbăticiune și inadaptare umană, despre semnificațiile vieții. Totul în acest film, inclusiv muzica lui nostalgică și incredibil de frumoasă, se prezintă la scara mare. Singurul lucru care îi lipsește este culoarea.” – George Angeli – 1965 (Films and Filming). Deși este primul film alb-negru pe care l-am văzut, așteptările mele au fost doborâte atât de profesionalismul actorilor, de atmosfera satului insulei grecești, cât și de muzica lui Mikis Theodorakis, prea bine cunoscută, toate fiind redată după romanul lui Nikos Kazantzakis. Pe scurt, un tânăr intelectual britanic îl întâlnește pe Alexis Zorba în drumul său spre Creta, unde dorea să pună în funcțiune o mină părăsită. Între cei doi se leagă o adevărată prietenie, grecul destăinuind reale filozofii despre aventurile sale și transmitându-i pofta sa de viață nemaîntâlnită.

Zorba este un personaj complex, trecut prin viață și care face față oricărei situații, plin de tinerețe sufletească, dinamismul și puterea de a vedea doar jumătatea plină a paharului formând un om impunător și demn de apreciat. Ceea ce m-a atras la el a fost capacitatea de a transmite celorlalți veselia sa și dansul cunoscut de civilizația elenă, pe care îl face la finalizarea oricărui moment din viață, eșec sau realizare. Personajele feminine, Bouboulina (Lila Kedrova) și văduva (Irene Papas) reprezintă un tragism contrastant cu vitalitatea lui Zorba, lucru care se denotă și din cel trei premii Oscar câștigate. Ceea ce te face să meditezi asupra filmului este semnificația vorbelor lui Zorba deoarece dialogurile sale debordează de sinceritate, limpezime și vlagă.

* „Când un om e plin, ce poate face? Dă pe dinafară. Când băiețelul meu Dimitri a murit și toți

plângeau, eu m-am ridicat și am dansat. Au spus «Zorba e nebun». Dar dansul a fost singurul care mi-a oprit durerea. (...) Când sunt bucuros e același lucru”.

* „Știi, se spune că vârsta omoară focul din interiorul omului. (...) Astea sunt niște minciuni sfruntate. Am destul foc în mine să devorez toată lumea”.

* „Șefule, tu ai totul cu excepția unui singur lucru: nebunia. Un bărbat are nevoie de puțină nebunie altfel nu îndrăznește niciodată să rupă lanțul care-l leagă și să fie liber”.

Nu sunt o persoană pasionată de filmele vechi, dar acesta a însemnat o lecție de viață și o deschidere către tainele grecești, astfel încât vă invit să-l vizionați și să trăiți alături de Alexis Zorba.

Ioana Vartolomei, clasa a IX-a E

JURNALUL STRĂZII – FREEDOM WRITERS –

Jurnalul străzii este un film ce a apărut în industria cinematografică în anul 2007, fiind o ecranizare după cartea intitulată *The Freedom Writers Diary* ce surprinde de fapt o poveste reală a unor adolescenți. Filmul debutează cu întâmplarea dramatică a unei fete, Eva, pe când încă era la o vârstă fragedă: ea vede cum un prieten apropiat de-al său este împușcat în fața sa, iar peste câteva zile, este supusă să asiste la răpirea tatălui său din propria lui locuință. Aceste două evenimente o marchează pentru o perioadă îndelungată de timp pe Eva, și ele sunt cauzate de fapt de izbucnirea în anul 1992 a războaielor interrasiale în Los Angeles și care se extind în întreaga țară, inclusiv în Long Beach, California, unde se petrec de fapt toate evenimentele.

Acțiunea propriu-zisă a filmului începe în momentul în care o profesoară de limba engleză, Erin Gruwell, obține un post la un liceu din orașul Long Beach, însă aceasta nu știe încă faptul că acolo sunt înscriși doar studenți care nu sunt preocupați de școală, ci care caută de fapt doar modalități de a supraviețui atacurilor zilnice neașteptate împotriva rasei lor. Deși este anunțată de această situație înainte de a-și începe cursurile, ea totuși este încrezătoare și consideră că este capabilă să le stârneasă tinerilor dorința de a merge la școală. Entuziasmul lui Erin totuși scade considerabil atunci când conștientizează cu ce tip de copii are de a face: ei sunt disprețuitori între dâșii, se urăsc și chiar sunt pe cale de a începe un conflict în sala de curs. Profesoara încearcă în repetate rânduri să le atragă atenția și să se impună în fața lor, dar fără succes. Cu toate că ajunge acasă fiind total demoralizată și deznădăjduită în legătură cu profesia și liceul pe care l-a ales, totuși Erin continuă să speră că ceva se va schimba la un moment dat.

În următoarele zile la școală, tânăra profesoară începe să le predea elevilor săi despre literatură și despre autorii consacrați în istorie, însă tinerii se arată total dezinteresați și chiar la un moment dat, Eva, care îi este elevă acum, îi spune faptul că o urăște din cauză faptului că ea este albă și implicit are mult mai multe drepturi decât toți ceilalți și nu este persecutată, iar după aceste afirmații, și restul clasei spune același lucru. În ciuda acestor vorbe dureroase, Erin nu încetează să încerce să schimbe ceva la acești

tineri, deoarece ea este conștientă ca în toți se află ceva bun, indiferent de ras lor.

Într-o zi, profesoara le propune un joc elevilor săi, pentru a-i cunoaște mai bine, iar după câteva întrebări, ea conștientizează faptul că toți dintre ei au suferit diverse drame din cauza acestui război și vrea să îi ajute să depășească problemele care îi frământă. Din acest motiv, profesoara cumpără din banii proprii un set de caiete pentru copii care vor servi drept jurnale; principiul pe care se baza Erin este bazat pe faptul că prin notarea zilnică în acel maculator, elevii se vor descărca de ceea ce îi macină și ce i-a marcat de-a lungul timpului. De asemenea, ea le propune elevilor, dacă doresc acest lucru, să o lase să le citească acele jurnale, lucru ce se și întâmplă, iar în acest mod, adolescenții își dau seama că au cui să se confeseze dacă simt nevoia, că au cineva pe care se pot baza atunci când le e greu.

Faptul că Erin sesizează o oarecare schimbare în comportamentul copiilor, o determină să organizeze o excursie cu aceștia, cu scopul de a-i scoate pentru câteva ore din acel mediu în care războiul este peste tot, unde ura domnește mereu, dar și cu scopul de a-i învăța lucruri noi. Astfel, elevii sunt duși într-un muzeu unde au șansa de a învăța ce este Holocaustul, iar unii dintre ei sunt chiar sensibilizați de povestea acelor persoane care au fost omorâte fără a fi vinovate – de fapt, ei și-au dat seama și de faptul că acest război nedrept nu îi vizează pe ei în mod special, ci au mai fost momente în istorie de acest tip. De asemenea, Erin organizează o întâlnire a copiilor

cu o parte din supraviețuitorii Holocaustului, ceea ce le demonstrează adolescenților că doamna Gruwell le dorește binele și nu încearcă în niciun fel să îi diferențieze după anumite criterii.

Deși profesoara nu primește fonduri din partea școlii pentru a avea mai multe materiale didactice cu scopul de a-i învăța mai multe pe copii, Erin nu își pierde entuziasmul și face diverse sacrificii pentru a le cumpăra elevilor cărți noi pe care să le citească. Adolescenții sesizează acest lucru și încep să o îndrăgească și mai mult pe doamna Gruwell. În timp, copiii ajung să citească *Jurnalul Annei Frank*, unde se prezintă experiența autoarei din timpul Holocaustului. Elevii rămân total impresionați de această carte și doresc să o cunoască pe cea care a salvat-o pe Anne Frank, iar când se întâlnesc cu aceasta, ea le supune că ei sunt eroii proprii lor vieți, ceea ce îi motivează și mai mult, iar ei doresc să își continue studiile la liceu și chiar să ajungă la colegiu.

După acest eveniment, copiii doresc să o aibă pe doamna Gruwell profesoară până la sfârșitul liceului, însă acest lucru nu era posibil din cauza faptului că Erin nu avea decât un an de predare în școala respectivă, iar profesorii și direcțiunea s-au impus categoric acestei propuneri. Totuși, un cadru didactic cu o funcție mai puternică în

învățământ este impresionat de performanțele pe care le-a făcut tânăra profesoară cu acești elevi pe care i-a adus la un nivel înalt de învățatură și pe care i-a și schimbat din punct de vedere moral (unii se întorc la familiile lor, încep să spună adevărul legat de anumite subiecte, indiferent de cine este implicat în situația respectivă, încep să nu mai urască persoanele de rase diferite), și astfel, Erin obține aprobarea de a continua colaborarea cu această clasă pentru următorii doi ani.

Jurnalul străzii este un film impresionant ce surprinde evoluția unor elevi care păreau să aibă un destin pus deja sub semnul eșecului din cauza conflictelor continue în care erau implicați și din cauza unor prejudecăți nefondate, însă ei reușesc să-și depășească propriile limite. De asemenea, se mai surprinde și voința unei tinere profesoare care deși este descurajată de la prim început atât cu referire la elevii cu care va avea de-a face, de către direcțiune, cât și de atitudinea copiilor, totuși este dispusă să încerce să schimbe destinele acestor tineri, prin diverse sacrificii.

Antonia Muraru, clasa a IX-a E

BLUE JASMINE

Am văzut recent un film care m-a provocat să mă gândesc dacă într-adevăr banii sunt cei pe care trebuie să îi cauți cu atâta ardoare în timpul vieții, sau dacă există fericire și împlinire cu o situație materială medie. În orice caz, acest film m-a ajutat să renunț la prejudecata că banii aduc fericirea, făcându-mă să îmi aleg drumul în viață raportându-mă doar la pasiunile mele.

Blue Jasmine, căci despre el era vorba, este un film deosebit, apărut în vara anului 2013, avându-i în distribuție pe Cate Blanchett, careia în urma performanței ei spectaculoase intrând în rolul personajului principal, i se acorda premiul Oscar pentru cea mai bună actriță, pe Alec Baldwin, Sally Hawkins și Peter Sarsgaard, care de asemenea își joacă ireproșabil partiturile scenice.

După ce totul se prăbușește în jurul ei, inclusiv mariajul cu afaceristul bogat Hal, eleganta Jasmine –

membră a înaltei societăți din New York – se mută cu sora ei de care nu era foarte apropiată, Ginger, în modestul apartament al acesteia din San Francisco, pentru a încerca să-și pună viața în ordine. Deși ea răsplătește regește pe taximetristul care a transportat-o de la aeroport, unde a zburat la clasa I, și deși toate valizele ei erau Louis Vuitton, comportamentul protagonistei vădește o stare mentală labilă. De-a lungul

întregului film, viața ei este prezentată prin intruziunea secvențelor de flashback, astfel încât povestea dramatică a ei și a soțului ei Hal, care a fost arestat și s-a spânzurat în închisoare, este dezvoltată treptat spectatorului, în ordinea cronologică a evenimentelor.

Tânăra și frumoasa Jeanette, care mai avea un an și își termina studiile în domeniul antropologiei, îl cunoaște pe Hal, un bărbat bogat și șarmant, cu 9 ani mai mare, și care a cucerit-o la o petrecere pe melodia *Blue Moon*, luând-o de soție imediat, fără ca aceasta să își poată lua diploma. Ea devine o tânără rafinată, mondenă și cosmopolită, de aceea își schimbă numele în Jasmine, pentru a se potrivi noului statut social. Viața ei a fost una de vis, singura grijă fiind să își mențină frumusețea, să își programeze orele de pilates și yoga și să își cumpere ultimele colecții de lux de la marile case de modă. Jasmine călătorea împreună cu soțul ei în cele mai exotice și frumoase locuri, fiindcă acesta se dovedea un afacerist de succes, care pe lângă asta era și filantrop, donând o parte din bani în scopuri caritabile. Cele mai grandioase petreceri se țineau în locuința lor de lux și totul părea să le meargă bine, Jasmine semnând tot felul de documente pe care i le dădea Hal, fără ca măcar să le citească.

La polul opus, Ginger, o femeie simplă, care muncea din greu ca asistentă, apoi ca vânzătoare, pentru a-și crește cei doi copii pe care îi avea cu Augie, un bărbat cu maniere și vocabular proletar, o vizitează pe sora ei la New York, cu uimitoarea veste că a câștigat la loterie o sumă însemnată de bani pe care dorea să îi transforme în propria firmă. Jasmine și Hal sunt foarte stânjeniți de apariția cuplului din San Francisco, considerându-i o povară, și încearcă să îi țină cât mai departe de angajamentele lor mondene. Hal se arată subit interesat de recentul câștig la loterie al lui Augie, care, la sugestia lui Jasmine și la insistențele lui Ginger, consimte să încredințeze banii lui Hal, pentru a fi investiți de acesta după cum crede de cuviință. Din întâmplare, Ginger îl surprinde pe Hal sărutând în plină stradă o femeie tânără și frumoasă, pe care o vede apoi la recepția soților din aceeași seară. Ea face aluzii lui Jasmine în legătură cu cei doi, însă aceasta crede în iubirea puternică a soțului ei și dă impresia că nu o interesează zvonurile despre aventurile extraconjugale ale lui Hal, pe care oricum nu le considera adevărate.

Jasmine ajunge la San Francisco într-o stare psihică fragilă, cu mintea tulburată de cocktailul zilnic de

antidepresive. Deși își poate păstra, încă, aparența aristocratică, Jasmine e un dezastru emoțional, lipsindu-i, în plus, capacitatea de a-și asigura singură traiul. Ea se angajează ca secretară la un dentist pentru a-și asigura o parte din bani, în paralel învățând pentru cursul de calculator, deoarece dorea să devină designer de interior și era un antitalent în ceea ce privește informatica. Deranjată de relația dintre Chilly, un mecanic auto needucat, și Ginger, care divorțase de Augie în mare parte din cauza lui Jasmine și a faptului că soțul ei le-a ruinat viața și i-a făcut faliti, ea o duce pe sora ei la o petrecere unde amândouă cunosc bărbați care le fac să sperie la o condiție socială superioară. Jasmine începe să creadă că și pentru ea există o speranță când îl întâlnește pe Dwight Westlake, un membru al corpului diplomatic, atașat la ambasada din Viena și în concediu la San Francisco, orașul lui natal. Dwight aspiră la un fotoliu de deputat în parlamentul californian. Cum Jasmine i se prezentase ca văduva unui chirurg decedat în urma unui atac de cord, specialistă în decorații interioare, Dwight o conduce la vila pe care tocmai o cumpărase, relația dintre ei evoluând, aflându-se pe punctul de a cumpara un inel de logodnă.

Însă în acel moment lumea iluzorie i se destramă din nou prin apariția întâmplătoare a lui Augie care demasca, într-un acces de furie, toate minciunile pe care i le-a spus lui Dwight. Astfel, cei doi se despart fără explicații, într-o criză de nervi a lui Jasmine care îl confundă pe acesta cu răposatul ei soț, Hal, acuzându-l că o înșală cu bona franțuzoaică a prietenilor lor și cere să fie lăsată să coboare din mașină.

În ultimul flashback new-yorkez spectatorului i se revelează motivul comportamentului bizar al protagonistei. După ce aceasta este informată de o cunoștință, cu nume și date, de aventurile soțului ei, acesta i se prezintă într-o bună zi și admite cu nonșalanță că a avut mai multe aventuri

extraconjugale, dar legătura în care era implicat la momentul respectiv este serioasă și că dorește să divorțeze. După ce acesta părăsește domiciliul conjugal, Jasmine îl denunță autorităților și în cursul anchetei declanșate de arestarea lui Hal (și sinuciderea lui în închisoare) ei pierd toată averea și bunurile. Astfel, un act perfect justificat din punct de vedere legal și moral are consecințe dezastruoase din punct de vedere al statutului ei social. Danny, fiul din căsătoria anterioară a lui Hal, care la momentul arestării era student la universitatea Harvard, pe care o abandonează de rușine că părintele lui e un escroc, nu o iartă nici el pentru denunț, de care a aflat ulterior.

Finalul o surprinde pe protagonistă când se întoarce la Ginger și îi spune că se mărită cu Dwight, și că va pleca imediat din apartamentul ei. Apoi ea se așază pe o bancă în parc, tremurând și vorbind singură, disperată, într-o situație din care nu vede nici o posibilitate de ieșire, într-o notă tragică și dezolantă.

Cate Blanchett prinde în interpretare toate nuanțele prăbușirii interioare: depresia, anxietatea, lupta păstrării aparențelor, precum și recurentul cocktail de medicamente. Am ajuns să empatizez cu această eroină, cu personajul ei demn de milă, deși Jasmine a refuzat programatic să vadă adevărul și se prețuiește pe sine numai în raport cu felul în care o văd ceilalți. Consider că în adâncul ei sentimentul autentic de iubire este cel care i-a lipsit fiind orbită de superficialitatea spirituală și

intelectuală pe care o perpetua zilnic.

Mi s-a părut un film foarte bun, care atinge subiecte delicate și profunde despre degradarea umană surprinsă printr-un joc fabulos de marea actriță Cate Blanchett, care ilustrează o sumedenie de stări psihice de la depresie, psihoză până la anxietate și atacuri de panică, într-un mod foarte realist. Un posibil mesaj al peliculei ar putea fi că în final fiecare primește ceea ce merită și până la urmă se dovedește că tu ești propriul tău dușman și cel mai aprig. Astfel, contrastul dintre cele două lumi polarizate, cea al lui Jasmine și a surorii ei, antagonism care pornește chiar de la numele celor două, de la locul de trai și de la aspectul fizic, dezvăluie că toate aceste însușiri exterioare sunt irelevante în obținerea fericirii, armoniei lăuntrice și a împlinirii.

Ioana Popa, clasa a XI-a B

Magic in the Moonlight – MAGIA MINCIUNII

Magic In The Moonlight

Magie în lumina lunii (în original *Magic in the Moonlight*) este un film regizat de Woody Allen și lansat în anul 2014. În esență o comedie, lung-metrajul urmărește povestea unui magician sceptic și exagerat de realist, care trece prin trei etape: siguranța că lumea materială este singura posibilă, deziluzia unei lumi spirituale („the unseen world” – cum este numită) și în final conștientizarea realității și întoarcerea aproximativă la crezul inițial. În rolul principal, Colin Firth reușește să atribuie filmului acel caracter sarcastic și neîncrezător față de elementele neînțelese ale lumii, în timp ce Emma Stone întruchipează vitalismul și minciuna necesară pe care ființa și-o spune pentru a se consola într-un univers considerat a fi plat. Asemenea altor filme produse de Woody Allen conflictul este unul superficial, dar ascunde în esență lupta omului cu sinele, într-o societate superficială, în care popularitatea și banii reprezintă scopul final și unicul mod de a trăi.

Din punctul de vedere al construcției personajului se poate vorbi de ironie, protagonistul, Stanley, fiind o persoană antipatică și care refuză ideea supranaturalului, producând bani din spectacole fabuloase de magie. După una dintre reprezentațiile sale, vechiul său prieten Howard Burkan îi cere ajutorul în demascarea unei tinere care se dădea drept medium, spunându-i că el nu a reușit. Ajuns pe Riviera Franceza, Stanley se substituie unui om de afaceri și este sigur că va reuși să dezvăluie minciuna la care sunt expuși cei din înstărita familie Catledge, însă carismatica Sophie îl citește foarte repede pe nou-venit și își dă seama de adevărata identitate a acestuia. Brice Catledge, moștenitorul afacerilor familiei, este îndrăgostit de fată și plănuiește să se căsătorească cu aceasta, în timp ce mama tânărului este încântată de calitățile paranormale ale lui Sophie, consolându-se după moartea soțului prin sesiunile de spiritism în care este “contactat” răposatul. Stanley o duce la mătușa sa pe Sophie, iar aceasta dezvăluie o relație romantică pe care doamna o avusese în

tinerețe și care nu era cunoscută decât de nepot și de Howard. Astfel, protagonistul începe să creadă în puterile tinerei și dă o declarație în fața presei în cadrul căreia atestă autenticitatea abilităților fetei. După o petrecere la vila familiei Catledge, mătușa lui Stanley, Vanessa, are un accident și este operată. În timp ce așteaptă vești de la doctori, Stanley începe să se roage la Dumnezeu (pentru prima dată), însă în mijlocul dialogului se oprește și își dă seama de ridicolul situației și de faptul că Sophie a reușit cumva să îl păcălească. Întors pe proprietatea familiei Catledge îi asigură pe toți de starea bună a mătușii Vanessa și pleacă. Sophie și Howard, singurii rămași în cameră, poartă o discuție care dezvăluie faptul că toate ședințele de spiritism au fost o minciună, însă în acel moment Stanley apare de după un scaun, un număr de magie apărut în primele minute ale filmului. Tânăra îi spune că Howard a demascat-o foarte ușor, dar că a ținut secretul pentru a-l putea păcăli pe prietenul său, pe care era gelos din cauza faimei sale. Stanley pleacă, iar la scurt timp el o duce acasă pe mătușa Vanessa de la spital. În

cadrul unei conversații între cei doi, protagonistul analizează situația și își dă seama că în ciuda tuturor întâmplărilor s-a îndrăgostit de Sophie. Stanley rupe logodna cu cea pe care o considera la început perechea sa („*a match made in heaven*”), și se împacă cu Howard, care își cere iertare pentru comportamentul său. Stanley se duce la Sophie și îi propune să se căsătorească, însă tânăra este logodită cu Brice, iar atitudinea dezaprobatoare a bărbatului față de acțiunile întreprinse în trecut de fată, o determină pe aceasta să plece furioasă. Întors la casa mătușii sale, Stanley îi spune acesteia că Sophie l-a refuzat. Răzgândindu-se însă, tânăra vine după el și îi răspunde afirmativ de această dată la întrebarea pusă anterior.

Povestea, petrecută în jurul anilor 1920 în spațiul boem francez, are un caracter romantic și atinge într-un mod abstract probleme de conștiință, pe care ființa încearcă să le rezolve prin diferite modalități: refuzarea totală a metafizicului, încrederea naivă în orice aduce alinare și un pic de fericire. Însă oricât de tare ar încerca omul să elimine orice parte irațională a vieții și să își ghideze conduita numai după principii logice, acesta este construit astfel încât să însumeze atât rațiunea cât și misterul. Sentimentul de iubire al persoanei antipatice, sceptice și realiste este o mărturie a acestor afirmații. Găsirea unui echilibru și a împlinirii trebuie să devină scopuri, nu visuri uitate și îngropate într-o mulțime de circumstanțe materiale. Deseori, ființa preferă să se mintă, spunându-și că există mai mult în această lume decât ceea ce se vede și că lucrurile nu sunt atât de simple, plictisitoare și triste precum se prezintă. Poate fi real, sau doar fabulație, dar suntem dispuși să ne asumăm acest risc pentru a căpăta puțină liniște și pentru a ne continua viețile, cu speranța că viitorul va fi mai luminos și că vom putea vedea lucrurile cu mai mult optimism.

Ca primă impresie, acest film nu prezintă aspecte filozofice, fiind o serie de evenimente puse sub semnul unei slabe dizarmonii, rezolvată repede și fără incidente majore. Lumea imaginației lui Woody Allen este însă una

controversată și complexă, acesta reușind să îmbrace problemele fundamentale și realitățile neplăcute într-o formă ușor de înțeles, adesea comică, ce lasă însă un gust amar.

Filmul *Magie sub lumina lunii* poate fi analizat din mai multe perspective; fiecare individ va înțelege altfel universul creat, însă impactul asupra conștiinței va fi același: lumea este un loc ciudat, în care extremele nu sunt bine-venite, natura umană cuprinzând prin constituția sa un amestec omogen și echilibrat, format din numeroase elemente contradictorii. În final, suntem prinși într-un joc din care nu putem să ne sustragem, oricât de realiști și detașați de probleme am fi, având numai posibilitatea de a găsi momente și persoane care să ne izoleze parțial de un adevăr neplăcut și deseori negat.

Antonia Puștilie, clasa a XI-a B

EDDIE REDMAYNE FELICITY JONES

The THEORY of EVERYTHING

THE EXTRAORDINARY STORY OF JANE AND STEPHEN HAWKING

"There should be no boundaries to human endeavor. We are all different. However bad life may seem, there is always something you can do, and succeed at. While there's life, there is hope."

The Theory Of Everything (2014) este o operă cinematografică emoționantă, adaptată după memoriile scrise de Jane Wilde Hawking intitulate *Travelling to Infinity: My Life with Stephen*. Pelicula se concentrează în jurul tumultuoasei vieți a fizicianului Stephen Hawking, recunoscut pe plan mondial pentru teoriile sale despre originea universului.

Ceea ce conferă filmului un caracter aparte este modul în care elementele ce țin de sfera științei se armonizează cu cele romantice reușind să ilustreze geniul protagonistului precum și povestea de dragoste dintre Stephen și Jane.

Prima parte a ecranizării conturează perioada petrecută de către Hawking studiind astrofizica în incinta renumitei facultăți Cambridge, prilej cu care o va întâlni pe cea care îi va sta alături în cele mai zbuciumate momente ale vieții.

Prin prisma unui seminar la care participă împreună cu profesorul său, Dennis Sciama, protagonistul decide subiectul pe care îl va aborda în teza de doctorat, și anume, o teorie a totului care va fi valabilă pentru toate fenomenele care se petrec în univers. Cu timpul, el observă o slăbiciune și un dezechilibru în coordonare pe care decide să le ignore până în momentul inevitabil în care acesta ajunge la spital din cauza unei accidentări provocată de starea sa în continuă agravare. Viața lui va fi puternic marcată de momentul în care este diagnosticat cu sindromul neuronului motor, boală progresivă considerată fatală. Însă, deși condiția lui Stephen Hawking prefigurează un destin tragic, acesta nu

renunță la studiile sale, reușind să realizeze o teză brillantă.

"I believe things cannot make themselves impossible."

De asemenea, boala nu afectează sentimentele profunde dintre protagonist și Jane, care deși era conștientă de condiția incurabilă a acestuia precum și de perioada de timp limitată pe care o mai puteau petrece împreună, decide să îi fie alături în ultimii anii de viață ce i-au fost estimați.

Modul în care filmul abordează evenimentele se dorește a fi cât mai aproape de sfera realității și a celor relatate în memoriul scris de Jane Hawking.

Odată cu trecerea anilor, se relevă dificultățile apărute din cauza intensificării bolii. Protagonistul devine incapabil de a se exprima sau a merge, iar în ciuda faptului că recunoașterea sa în plan

mondial era în continuă ascensiune, relația sa cu Jane se deteriorează treptat, aceasta fiind copleșită de efortul depus pentru a-l ajuta.

Sunt introduse pe parcurs noi personaje al căror rol va fi crucial în evoluția celor doi, primul fiind Jonathan Jones de care Jane se va îndrăgosti, cei doi păstrând o relație platonică pentru a menține armonia în spațiul familial. Al doilea personaj este Elaine Mason, infirmiera care îl va ajuta pe Stephen în momentul în care acesta își va pierde definitiv vocea, fiind de asemenea și cea de care se va atașa.

Cea mai valoroasă operă a fizicianului este *A Brief History Of Time*, scrisă în momentul în care lui Hawking îi este oferită posibilitatea de a comunica prin intermediul unui computer conceput special.

Finalul peliculei ilustrează într-un mod inedit rearmonizarea lăuntrică a protagonistului ce are loc într-un cadru paradisiac. Se prezintă de asemenea acceptarea condiției fragile precum și aprecierea a tot ce i-a fost dăruit.

“Without imperfection, neither you nor I would exist.”

Deși doar doi ani i-au fost prefigurați, Stephen Hawking a reușit să devină un renumit teoretician al originii universului și unul dintre cei mai mari cosmologi contemporani.

“Life would be tragic if it weren't funny.”

Delta Ciobanu, clasa a XI-a B

WHIPLASH

“There are no two words in the English language more harmful than: good job!”

Protagonistul filmului *Whiplash* este Andrew Neyman (interpretat de Miles Teller), un băiat de 19 ani al cărui vis de a deveni un toboșar faimos l-a determinat să își continue studiile la Shaffer Conservatory, una dintre cele mai bune școli de muzică din America. Încă din primul an este selectat de către Terence Fletcher (interpretat de J. K. Simmons), cel mai bun profesor de la Shaffer, ca baterist de rezervă în trupa lui. Terorizat și umilit în fiecare moment al existenței sale ca toboșar în noul ansamblu, Andrew primește zilnic cele mai dure lecții despre succes, perfecțiune, îndrăzneală și educarea voinței.

Fraza lui Fletcher „nu e chiar ritmul meu” evoluează de la un simplu avertisment la o adevărată amenințare. Ceea ce urmează este o luptă continuă a caracterelor între studentul

silitor și profesorul exigent. Fletcher îl împinge constant pe Andrew dincolo de limitele normalului, umilindu-l și terorizându-l, așteptând să vadă dacă se adaptează ritmului impus sau cedează nervos.

Whiplash analizează drumul unui artist către succes, prezentând, câteodată la extrem,

sacrificiile pe care acesta trebuie să le facă. Probabil cu toții am avut profesori severi care ne-au făcut viața de elevi un iad pe pământ. Totuși, nu ne-am gândit niciodată că în spatele măștii de sobrietate și superioritate se ascund propriile lor ambiții în privința dezvoltării noastre academice. Am fost captivată de faptul că, în circumstanțe complet diferite, fiecare dintre noi poate deveni Andrew Neyman. Cu toții am fost sau vom fi forțați în a ne depăși limitele de-a lungul vieții noastre, important este însă modul în care reacționăm. Putem deveni victime sau putem lăsa experiența neplăcută să ne învețe ceva și să ne motiveze.

Unul din elementele care fac filmul atât de antrenant este performanța lui J. K. Simmons. În câteva secunde, poate trece de la o expresie calmă la una aproape monstruoasă, pe măsura terorii ce o inspiră membrilor trupei. Astfel, acțiunile lui Fletcher nu sunt niciodată previzibile, continuând să șocheze în fiecare moment al filmului. Zâmbind cald, încurajator, țipând în secunda următoare, amenințând, pentru ca din nou tonul să scadă, adresând replici suave, dar pline de sarcasm, Simmons este desăvârșit în naturalitatea cu care trece de la o stare la alta, în versatilitatea cu care reușește să fie înspăimântător, imprevizibil, acid și

încurajator în același timp. Fiecare gest sau justificare aduce cu ea veridicitate, încredere, credința că este cea mai bună abordare pentru obținerea perfecțiunii.

Acțiunea se desfășoară în principal într-o singură cameră, plină de muzicieni, cu prim-plan pe Andrew și tobele sale, pe transpirația și sângele ce joacă pe talere. Scenele sunt însă atât de impresionante vizual și sonor încât nu se simte lipsa diversității. Astfel, cu ajutorul mai ales al expresivității actorilor, *Whiplash* devine o adevărată dramă psihologică. Pauzele muzicale au rolul de a accentua suspansul, filmul păstrând în mod constant un ritm alert.

Whiplash este un film ce clar nu trebuie să lipsească de pe lista niciunui cinefil, dar, de asemenea, trebuie văzut măcar o dată de orice adolescent, indiferent dacă simte sau nu presiune din partea profesorilor, a familiei sau a oricărei alte entități din viața sa.

Monica Maria Mișea, clasa a X-a D

Cărțile cu care se creează oameni

Privind la cuvintele ce le-a așternut înainte, scrie în continuare. Nu se poate opri, blestemul creatorului, și scrie în continuare pe mii de pagini, vieți diferite fără să se oprească. Scrie, dar nu i se vede nici mâna, nici pana, iar dacă ar mai exista cineva în afară de el ar vedea doar cuvintele așternute în fiecare clipă pe mii de pagini, cu diferite culori și în diferite stiluri. Cărțile stau întinse în fața lui, iar el le scrie propriile vieți. Odată ce o carte se apropie de sfârșit, cuvintele se înroșesc și, în final, moare. Moare și cartea, și viața. Tot ce rămâne este doar amintirea ei, mult distorsionată, scrisă în câteva pagini din alte cărți.

El nu mai ține minte când a început. Singur fiind, dar nevăzându-se, rățăcea prin pustiu vidului negru, cel pe care tot el îl crease. Singur fiind, înconjurat de nimic, pe care tot el îl crease. Astfel crease și cartea, prima, acum câteva miliarde de ani, pentru a-și putea înșira gândurile despre lucrurile care nu existau. Odată cu rândurile, spațiul a început să se definească, odată cu informația s-a născut și materia.

Prima carte încă există, însă printre paginile ei nu se zăresc decât frânturi de informații, deoarece uitarea s-a așternut asupra celorlalte, ca o pătură de praf. Și din această primă carte s-au născut și celelalte, fiecare dintre ele povestind vieți diferite, care se întretaiau, însă niciodată nu povesteau același lucru. La fel și personajele, care se credeau reale, pioni și extensii ale lui, vedeau același lucru și îl interpretau diferit și nici măcar el nu poate să spună cine are dreptate. Până la urmă, nimeni nu are dreptate, pentru că tot el a definit-o în prima carte, și astfel și-a făcut apariția. Când uitarea va ajunge și se va așterne și asupra ei, dreptatea se va șterge și va coborî în neantul din care a venit.

Pentru a încetini uitarea, care îl stânjenea și îi zădărnicea munca, el inventă scrierea și în interiorul cărților, pentru a păstra în memoria personajelor istoria pe care el nu o putea reține.

La început era o pasiune să scrie; la început în prima, apoi și în alte cărți, în același timp, o sută, o mie, zece mii, un milion. Când se terminau, dispăreau. Unele dintre ele însă rămăneau scrise în istorie. Dar și istoria era scrisă diferit, de la carte la carte, fiecare dintre ele consemnând diferit evenimente. Astfel, majoritatea cărților care se ocupau cu notarea istoriei, mai mult o făceau ei înșiși decât o consemnau. Însă el nu își dădea seama. Cum să își dea seama, când nu mai avea originalele, ca să le compare, sau cum să vadă aceasta, când nu era sigur dacă o carte e cum o scrie el sau cum este scris despre ea în alta?

Tecură ani mulți, epoci, ere. În acest timp, cărțile se înmulțiseră și multe dintre ele erau conștiente de existența lui, cu toate ca îl vedeau din perspective diferite și observau doar mici părți din el. Multe serii de cărți susțineau că sunt alese, alese de el. Nu mai ținea minte cui îi promisese că îl va alege, însă această idee se răspândise printre toate cărțile, fiecare considerându-se sacre, superioare. Se înmulțise și numărul lor, al cărților, și el începu să dea primele semne de oboseală. Aceasta a dus la apariția proorocilor, care preziceau sfârșitul, însă acest lucru a devenit de neconceput, chiar și pentru el. Formase o lume reală, guvernată de legi reale, cu un început semi-definit, o lume care se putea explica prin ea însăși, în timp ce el nu putea. Cum putea o lume care există să nu existe? Însă această lume, în încercarea de a se explica, nu îl inclusea și pe el între elementele genezei.

Acum sunt șapte miliarde, fiecare carte fiind unică, cu propriile credințe și idealuri, cu propriile rânduri și paragrafe, care se completau în fiecare clipă. În fiecare zi se sfârșesc și încep cărți noi. Sfârșitul se apropie însă vertiginos, aceste semne fiind date de Pământ. Și este foarte ușor să se termine, să nu mai înceapă cărți noi, să le stingă pe cele vechi. Până și prima carte poate fi închisă și poate dispărea, iar odată cu ea tot Universul, căci

nici n-a existat vreodată. Nici el, nici legile, nici energia și nici spiritul.

Dar el există, fără a se explica prin el însuși, cărțile fiind una din încercările lui de a lăsa altora să facă ceea ce el nu a reușit. După închiderea primei cărți, urmează a șaptea și ultima zi, de odihnă, iar apoi și timpul se va disipa. Și poate va crea alt timp, și nu va mai scrie cărți, ci va regiza filme. Și le va face astfel încât să nu se mai piardă, să poată fi derulate la nesfârșit, pentru a nu mai

uita nici unul dintre lucrurile pe care le creează. Sau poate nu va face nimic, deoarece nu se poate plictisi, pentru că plictiseala nu există. Nu poate simți nici apăsarea timpului, deoarece nici timpul nu există. Nu mai exista nici cuvintele, doar el și uitarea.

George Ștefăniță clasa a IX-a E

Felinar

Este întuneric și umezeală, atât de întuneric încât nu vezi mâna pe care o ridici în fața ochilor. Nu ai de unde ști, dar simți că, în lumina zilei, acum ar fi ceață, o ceață densă și înecăcioasă, o ceață care ar alunga orice element vital din împrejurimi: de la oameni prea ocupați și prea obosiți, prea *întunecați* ca să te mai observe, până la cel mai insignifiant șoricel ascuns temător într-o pivniță abandonată. Nu e nicio oglindă în jur

Sânziana Perju

în care să te privești și să te recunoști, ești doar tu și întunericul. El te schimbă, te modelează, parcă te scoate din tine și totuși nici măcar atât nu ai de unde să știi, pentru că pare ireal și de neconceput în lumea pe care tu o trăiești și în care te complaci. Simți cum ești învăluit de o schimbare, însă ce poate însemna acest lucru? Ești tot tu în oraș, pe o stradă pe care adesea mergi sau cel puțin așa crezi. În esență totul pare la fel, dar tu vezi diferit acum, tu vezi întunericul.

Certitudinea pe care o ai este singurătatea. Tu poate simți mai mult de atât, dar nu știi dacă ești terifiat de ce se va întâmpla sau ești nerăbdător. Credeai că nu îți plac schimbările, dar acum nu mai ești atât de sigur. Credeai că necunoscutul nu îți face bine și că devii agitat dacă nu știi ce va urma. Și totuși, începi să crezi că ești liniștit, începi să te simți oarecum bine în pustietatea lumii pe care nu o mai recunoști, ca și cum totul ar fi echilibrat și la locul lui. Singurul care nu e la locul lui ești tu, pentru că ești în întuneric. Însă faptul că nu cunoști nimic te înșeninează, te cuprinde o pace lăuntrică.

Te împaci cu ceea ce tu consideri mister, însă o faci prea devreme. Undeva departe apare brusc un element luminos, dar ceața pe care ai intuit-o îl face indescifrabil. Abia acum începi să simți neliniște, iar ea este provocată de acest mic punct lipsit de armonie care produce o discordanță copleșitoare în perfecțiunea anterioară. Ești îndurerat, te obișnuiești și îți plăcea.

Îți dorești să se stingă, însă nu o face. Începi să te apropii neîncrezător la început, simți o căldură în interiorul tău care îți reamintește pericolul și totuși continui să pășești în față cu mare grijă. Atunci

conștientizezi ce vezi, este un felinar. Toate felinarele ar trebui să fie aprinse atât de târziu în noapte, însă tu vezi unul singur. Este adevărat, nu te-ai uitat în spate, dar nu ai de gând să o faci.

Treptat spaima se transformă, pentru că te simți iritat și nervos, dar toate emoțiile sunt eclipsate de ceva mult mai puternic, o dorință provenind din suflet și din minte care îți cuprinde simțurile și care nu te lasă să te oprești: curiozitatea. Ești interesat să cunoști acel element tulburător, chiar dacă inițial el pare un simplu felinar. Ceva îl deosebește de celelalte, altfel de ce numai pe el îl vezi aprins? Fără să vrei grăbești mai mult pașii, întunericul nu te mai preocupă, iar cele pe lângă care treci în fugă sunt irelevante complet, deoarece există un singur centru de interes. Ca o insectă naivă atrasă orbește de lumină, te vezi alergând și consumându-ți orice putere fizică pentru a te apropia cât mai repede de sursa perturbatoare. Ca orice aspect ce are un sfârșit, traseul tău s-a terminat și ai ajuns în fața felinarului. Luminează totul în cale și

abia acum ești sigur că te afli pe acea stradă bine cunoscută, în fața nenumăratelor case pe care le ignori zi de zi. Tot singur ești însă nu în întuneric, întrucât el a fost lăsat undeva în urmă, acolo unde nu îndrăznești să te uiți. Anxietatea revine și nu mai știi cum să acționezi. Până acum totul era relativ simplu, exista un singur drum pe care să îl urmezi. Dar acum? Acum nu mai știi dacă să depășești felinarul și să mergi mai departe sau să rămâi în lumină. Dacă ai continua poate ai redescoperi ceea ce ai pierdut, dar acum nu ți se mai înfățișează atât de ademenitor și fascinant. Nu, ceea ce îți dorești cu adevărat este să rămâi la felinar, pentru că numai asta îți poate oferi liniște și siguranță, posibilitatea de a vedea. Stai în penumbră și te-ai regăsit, simți acea armonie dispărută odată cu apariția felinarului. Te afli încă la câțiva pași depărtare de el, dar nu este suficient, vrei mai mult și vrei să te simți mai aproape.

Înaintezi nesigur, dar ceva neașteptat se întâmplă. Felinarul se stinge și lumina dispare complet, te afli din nou în noaptea pătrunzătoare până în măduva oaselor, iar ea îți provoacă fiori. Groaza te cuprinde și nu mai recunoști nimic în jur, ceața și umezeala predomină. Ai impresia că vezi o nouă lumină în depărtare, dar nu poți face diferența: un nou felinar sau amintirea celui trecut. Trebuia să rămâi în penumbră.

Andra Ioana Berigazi, clasa a XI-a B

Metamorfoza

Si dacă într-o zi mă voi trezi și nu voi mai fi eu? Ziua de mâine nu-mi promite nimic, nici măcar viață, așa că de unde știu dacă dimineața voi fi același individ schingiut de viață? Aș fi cu o fărâșă mai fericită oare? Aș avea puterea să mă ridic din pat să mă lupt cu realitatea așa cum obișnuiam odată? Căci în ultimul timp sunt sleită de orice strop de voință, și să deschid ochii a devenit tot mai greu.

Și dacă ziua de mâine îmi va oferi șansa de a prelua trupul unui imbecil? Va trebui să-mi redirectionez aspirațiile și interesele spre prozaic. Dar eu nu cunosc banalitatea, așa că va trebui să adopt noi principii, noi

idei și să citesc toate cărțile de la capăt. Dar poate imbecilii nu au nevoie de așa ceva. Îmi voi trăi viața pentru satisfacerea trupului și atât. Religia mea va fi hedonismul. Plăcerea va fi scopul meu meschin și oamenii vor fi niște mijloace; mă voi folosi de ei așa cum știu că și ei s-au folosit de mine până acum. Poate voi fi destul de agitat și nebun și mă voi implica în politică. Îmi voi putea exercita puterea și voi împărtăși ignoranța cu toți cetățenii, iar ei vor juca după strigătele mele. Ei se vor plânge că nu le place teatrul,

dar nu vor renunța niciodată la scenă. Își vor învinovăți regizorul, deși ei singuri și-au ales scenariile.

Aș căuta să supraviețuiesc și asta ar fi de ajuns. M-aș mulțumi cu puțin, și m-aș minți că am realizat lucruri importante, când de fapt am trecut prin viață fără să-mi dau încă seama care este rolul meu în ea. Mi-aș cultiva egotismul, mi-aș iubi indiferența și tupeul. Și toate lucrurile care îmi provoacă repulsie acum, le-aș admira atunci. Cred că în trupul unui imbecil mi-aș găsi fericirea.

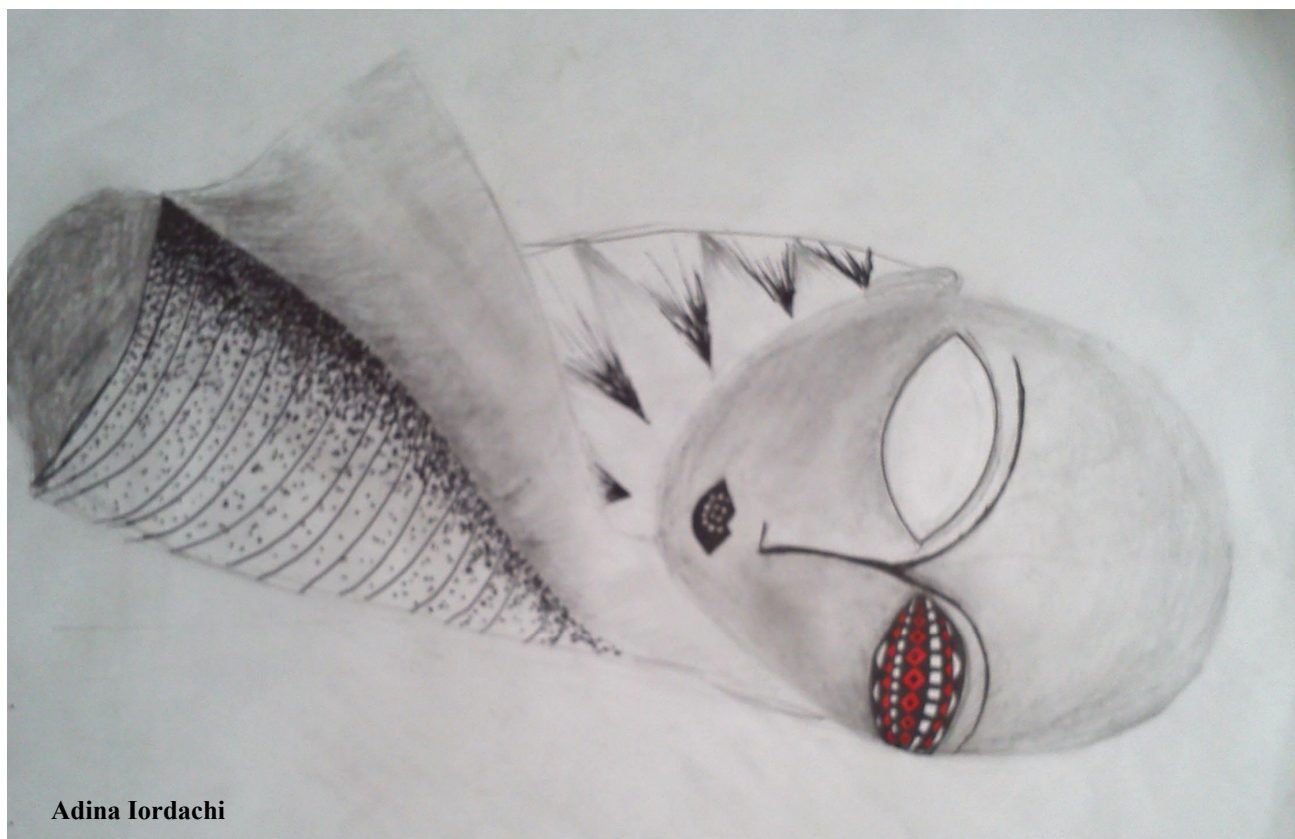
Dar dacă m-aș trezi în trupul unui înțelept? Ce tragedie ar fi. Să fiu profund conștient de micimea oamenilor, de măreția misiunii lor pe care toți o ocolesc, de vicisitudinile aproape inutile ale vieții, de barbarismul și ipocrizia persoanelor. Să știu de toate, și să nu știu nimic. Să-mi petrec întreaga viață luptând pentru dreptate, și să plec neplătit, pierzând procesul. Să încerc să demasc adevărul și lumea să-mi râdă în față, respingându-l, și etichetându-mă ca fiind alienată. Să nu fiu sigură de cunoștințele mele, să nu simt succesul. Mi-aș căuta toată viața înțelepciunea, fără să fiu sigură că o

voi găsi vreodată. În corpul unui înțelept aș fi sigur doar de amărăciunea mea.

Și dacă într-o dimineață ți se va oferi șansa să-ți dai sufletul la schimb, ai face-o? Ai renunța la lupta ta cu viața? Ai fi capabil să dai uitării toate înfrângerile tale, dar și toate victoriile? Să pleci de lângă toți oamenii care te-au înălțat sau coborât, pentru propriul bine, pentru ușurătate?

De luni mă tot gândesc la posibilitatea infimă, dar atât de luminoasă, atât de promițătoare, că poate mâine mă voi trezi, și amintirea ta nu îmi va mai perfora inima. Poate mâine mă voi trezi, și te voi iubi mai puțin. Sau poate, poate nu mă voi mai trezi deloc.

Teodora Tiron, clasa a XI-a E

Adina Iordachi

Confesiuni...

Dragă jurnalule,

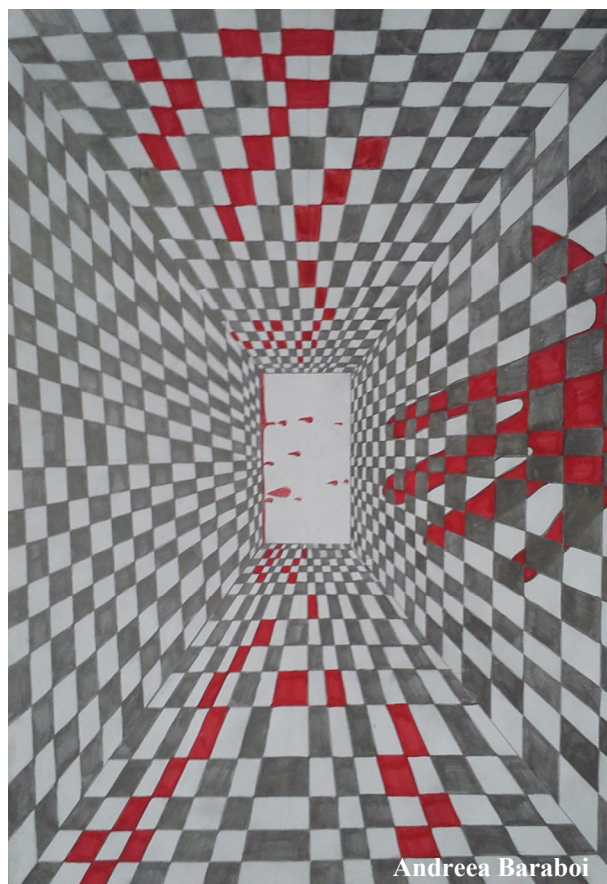
Nu am idee pentru cine e această consemnare sau ce caută aici. Ar fi putut să îți fie dedicată ție, jurnalule, dar după ce eu nu voi mai fi, cine vei fi tu? Sau mai exact, ce vei fi? O adunătură de pagini albe, pentru că nu ți-am scris niciodată. Până acum.

o boală incurabilă are trei etape: mai întâi, nu îți vine să crezi că e vorba despre tine, că ți se întâmplă ție; apoi, începi să sperii, să crezi în mica șansă care ți s-a dat; pe urmă, înțelegi sfârșitul, că e inevitabil și încremenești când vezi cum mâinile reci ale morții se apropie de chipul tău și te împing, te forțează să dai înapoi, până când, în spatele tău ajunge peretele rece al sfârșitului, iar în față, stă moartea. Pentru mine, care am concurat ca un adevărat experimentat în jocul perfid al morții, și am trecut în a treia etapă, o boală incurabilă înseamnă sfârșit. Sfârșitul există și e aproape. Îl simt. La fiecare pas: mă cuprinde lent și dureros.

Nu îmi e frică de nimic acum; nu mă tem de întuneric sau de astfel de lucruri, nu mă tem nici chiar de moarte. Dar nu pot fi împăcată atâta timp cât știu că las atâtea inimi frânte în urmă, pe care chiar dacă le implor, nu mă vor uita niciodată- vor simți că nu mai sunt. Mă vor căuta oare? Cum își vor aminti de mine? Îmi dau seama că am greșit totuși. Mă tem de ceva: mi-e frică să plec și de ce voi lăsa în urma mea. Nu vreau să mă gândesc la suferința acelor care mă cunosc și care nu mă vor uita. Mă simt vinovată pentru tot, pentru toată durerea ce va rămâne în urma mea, după ce eu nu voi mai fi.

Nu vreau să mă mai gândesc la nimic acum. Nu vreau să cred sfârșitul. Poate e o greșeală, poate nu pe mine mă caută. Dar e mult prea real ca să fie o eroare. Mă așteptam și îl așteptam. Cred că abia acum m-a găsit sau poate m-am ascuns de prea multe ori după speranțe false și m-am jucat prea mult cu el. Oricum, oricât de previzibil ar fi,

Andreea Baraboi

tot te ia prin surprindere. Acum, toate lacrimile mele nu mai sunt pentru mine, ci pentru ei, pentru toți cei pe care îi voi lăsa în urmă, pentru toți cei cărora nu am avut timp să le mulțumesc și să îi răsplătesc pentru toate lucrurile minunate din viața mea, pentru cei care vor suferi pentru mine. Depind de ei. Ei sunt totul, și îi văd lângă mine, vorbind cu mine – stau cu noduri și plânsul în gât, ca să nu îmi arate cât de rău am ajuns, cât de „fără speranță” sunt. Ei vor să mă întărească, dar eu știu deja...

De ce am avut timp să le vorbesc? De ce mă vor ține minte? Suferă atât de mult doar când se

uită la mine și se vede ori de câte ori mă uit în ochii lor cum li se frânge inima. Nu vreau să îi pierd, și nu vreau să fiu o victimă a bolii mele. Am avut un timp frumos pe pământ, dar este deja mult prea târziu pentru asta. Zarurile au fost aruncate. Nu mi-a mai rămas decât o fărâma din viața pe care nu am avut timp să o trăiesc.

Poate că așa trebuie să fie – fiecare om are un drum, un destin, o soartă: a unora este mai simplă, a altora este mai grea. A mea face parte din acelea simple. Eu nu trebuie decât să mor, dar ei... ei trebuie să își amintească toată viața de mine triști, îngândurați și să regrete clipele în care nu au fost cei mai buni oameni din lume... dar eu nici nu îi voiam perfecți...

Poate că până acum pentru asta s-au pregătit, văzând cum mă pierd lent și fără speranță sau cale de întoarcere. Doar întoarcerea mea către sfârșit, împinsă de mână rece a morții. Căci, orice sfârșit e un început, deci acolo unde am început voi și sfârși. De aceea a fost așa treptat- eliberarea de un șoc care ar fi rănit mai mult.

Încep să mă întreb cum e să mori, să te desparți de singura lume pe care o știi, dar nici măcar nu o cunoști, să pierzi toate lucrurile de care ai avut nevoie. Acum, totul e nimic, nici un lucru nu mai are relevanță. Clipele trec pe lângă mine și nu știu unde să merg, nu pot face nimic, la acest lucru mă gândesc mereu. Totul înaintează, doar eu stau și mă pregătesc să cad. Însă eu vreau doar să pot pleca fără să las nimic în urmă.

Sunt doar un copil și de aceea mereu când vorbesc cu cei ce se uită la mine și se prefac că mă înțeleg, zâmbesc: ei se gândesc că sunt atât de naivă în fața unui fapt atât de serios, că privesc totul cu niște ochi inocenți, dintr-o perspectivă atât de banală. Însă nu le spun nimic, încerc să nu îi las să știe ce cred, ce simt. Așa că îți scriu ție, jurnal al nimănui: atât mi-a rămas, măcar atât să mai fac pentru ei: să îi protejez de suferință, să îi protejez de mine, oh... dar nu pot. Nu! De ce trebuie ca eu să fiu conștientă că toți ceilalți din jur înțeleg ce se petrece ?!

Cât despre tine... de tine nu se va alege nimic. Tu nu ești, ești doar o iluzie a împărtășirii sentimentelor mele, ești un vis trecător, amăgitor, iubit, dulce și totuși amar, copilăresc. Tu, jurnalule, nu ești decât un mare gol pe care nu mai am timp să îl umplu. Existența mea, pentru tine, se va limita doar la paginile acestea. Tu nu mă vei cunoaște decât așa cum sunt acum: dependentă, neajutorată. Tu ești doar un ideal, o aspirație, o vedenie, ce va rămâne pe noptieră și atunci când nimeni nu va mai avea motive să intre aici, tu vei rămâne, vei trăi mereu, așa cum eu nu mai am cum. Deci îți las ție tot ceea ce crezi că îmi aparține. Tocmai mi-am dat seama că tu vei fi mereu aici, vei dăinui peste timp, vei avea timpul la care eu nici nu pot visa, atât de mult și impalpabil..

Nu voi scrie nicio încheiere.

Nu că nu ar fi cu drag, dar te cunosc de atât de puțin timp și totuși... nu vreau să mă ții minte.

Andrada Stugaru, clasa a VII-a F

Cântecul călătorului în toamnă

Era frig, atât știu. Țin bine minte că nu era cald, ci era în aer o gheață mută, parcă de cristal și vedeam un copac cu frunze ca foile unei cărți învechite, miresme uscate, urlete de ciocârlii moarte, suflete plânse, pline de credințe și patimi, de ploi, de treceri, de câteva toamne.

Banca aceea pe care adormisem nu reflecta nimic din mine, nu plângea, nu murea la vederea morții, nu se înfricoșa și nu avea puterea să fugă dacă i se făcea frică de vreo rândunică înfrigurată, uitată printre frunzele vreunei tufe înnegrite de pânzele ploilor sau de foșnirea metalică și mecanică, izbirea crâncenă a pietrelor de pașii omului grăbit. Banca aceea nu avea nimic uman, deși poate ar fi trebuit. El, lemnul, nu împrumuta nimic din mine. Priveam copacul din fața mea, frunza sa decolorată, roșie, galben, violet, plumburie, tristă. Atârna, muribund, dorind viața copacului, implorând adierea să nu mai șoptească, măcar un timp. Se cutremura, la răstimpuri, ca de o moarte sigură pe care începea să o vadă, de care abia dacă își dădea seama, dar de certitudinea căreia ea, frunza, uitată, răsfaită, tânără, iubită, îmbătrânită, nu putea să se mai ascundă. Prea sus e, acum, creanga, prea sus bolta, cerul, soarele vânat, norul nopții, și prea jos pământul, putrezit printre pași și noroi, pietre, bănci și alei.

Elena Alexandra Balan

Încercam, privind-o, să o mai susțin, să-i mai sprijin ființa slabă fie și doar cu ochii mei, cu verdele ei mort, dar viu privirii mele. Frunza aceasta, amalgamul de culori pastelate părea oglinda unui iris plâns. Din ea țâșnea lumina. Țâșnea și toamna, prelungă, ca un bulevard, gol, gri, pe care mulți călători erau, sau puțini, nu îmi mai amintesc, dar pe care mă plimbam și eu, uitându-mă către lemnul vreunei bănci, sau frunza vreunui copac, mirosind a ploaie și a sfârșit.

Acum, alături de raza ochilor mei, a căzut. Goală, simplă, în tăcere surdă, s-a desprins, odată cu respirațiile sacadate de emoție ale cerului, frunza. Izbită de pietrele murdare, ciocnită de metalul rece al pantofilor, frunza a atins țărâna. El probabil nici nu a simțit, pământul, atingerea ei fină, de față tânără, de domnișoară, despre care Nichita Stănescu ar fi spus că este coborâtă dintr-un bolovan. Era frig, frig era și uscăciune, și amar, și urât. Țărâna era rece, aerul vâjâia înfrigorat, era fierbinte vântul, adormeam de acum în fumul viselor, căci era..era...

Ioana Tătărușanu, clasa a VII-a F

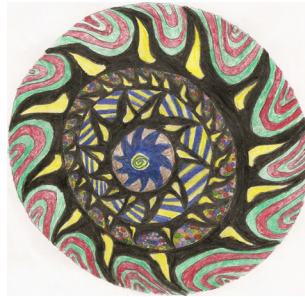
Oscar și Tanti Roz

Despre disperarea mea (Pagină de jurnal)

Altăieri am fost la doctor pentru o analiză completă, cum fac în fiecare lună împreună cu părinții mei, pentru că ei sunt foarte riguroși în privința sănătății.

Am mers, ca de obicei, la doctorul Dusseldorf pentru a ne face analizele. De fiecare dată ne ducem la el. Îmi place de dânsul pentru că mereu îmi dă bomboane, spunându-mi că, dacă sunt cuminte, voi fi răsplătit chiar și de Dumnezeu. Nu am crezut niciodată în Dumnezeu. Mi se pare că atunci când te închini, te închini la ceva inexistent și, pe deasupra, mai și pierzi timpul. Mulți oameni spun că, dacă te închini, vei avea noroc și ajutor în toate. Eu nu cred în așa ceva. Cred că norocul ți-l faci cu mâna ta, prin muncă.

A doua zi, după ce părinții mei au ajuns acasă cu analizele, am început să fiu îngrijorat. Amândoi plângeau pe ascuns, așa că mi-a fost greu să îmi dau seama despre ce era vorba. Mi-au zis să-mi fac bagajul repede, deoarece plecăm. Mi-am îndesat tot din dulapul meu cu haine în valiza, alături de câteva lucruri mai importante și, în cele din urmă, am plecat cu mașina, spre nefericirea mea ulterioară. Nu știam unde mergeam, iar părinții se fereau de mine. Totuși, drumul părea cunoscut. Da, spre spital mergeam, din ce în ce mai aproape. Am ajuns. Eram deja terifiat. În timp ce părinții vorbeau cu doctorul Dusseldorf, m-am instalat într-o cameră de acolo. Se părea că trebuia să petrec ceva timp în acel loc care mi-a displăcut toată copilăria. Infirmierele m-au ajutat, însă ele nu erau ca părinții mei, agitați, ci calme, liniștite, transmițându-mi și mie acea energie ce părea pozitivă. Apoi au venit părinții mei, care mi-au spus, foarte triști, cu lacrimi în ochi, că am leucemie sau cancerul sângelui – auzisem că este ceva foarte grav... și tocmai eu să fiu ghinionistul? Mi-au promis că o să mă viziteze în fiecare duminică, pentru că noi stăm departe de spital și ei mai au și un serviciu. Apoi, au plecat fără să

Maria Ungureanu

spună nimic, le simțisem răceala. Singurul lucru frumos sau bun la care mă puteam gândi era că nu o să mai am școală, pentru că mie oricum nu îmi plăcea să învăț, plus că toți apropiații mei spuneau că sunt foarte leneș – și să recunoaștem, chiar așa era. În curând a venit doctorul Dusseldorf, spunându-mi că o să mă fac bine, datorită transplantului de măduvă pe care urma să îl fac în curînd. Măcar mai aveam o speranță. În acel moment, doctorul devenise îngerul meu păzitor, luminița de la capătul tunelului ce mă făcea să am speranță și să mă mențin pe calea cea dreaptă.

Însă a doua zi, jihadul – am auzit că acest cuvânt înseamnă distrugere totală – țipete, urlete, obiecte aruncate pe jos, plânsete... a fost nevoie să vină două infirmiere ca să mă liniștească, să-mi insuflă o energie pozitivă pentru a putea continua. Eram disperat, mi se părea că viața mea se va termina acolo, în acel spital, departe de persoanele dragi mie.

Duminica aceasta m-au vizitat părinții. Mi-au adus un joc, era absolut plictisitor. Mi-am dat seama de ce ei se fereau de mine. Credeau că boala se transmite și o să se îmbolnăvească și ei. Lașii. Dacă așa o să fie toate duminicile, mai bine mă lipsesc. Îi urăsc. Ei cred că în loc de iubire și afecțiune pot să îmi dea cadouri. Fals. În ultimul timp m-am închis în mine. Chiar dacă sunt mic, prefer să meditez la lucruri mai importante, ca familia și iubirea, în loc să stau ca majoritatea copiilor afară și să mă joc.

Mai am o singură întrebare în minte: oare o să mă fac bine?

Mariana Ghita, clasa a VII-a F

Oameni de cultură...

Levenford, Anglia – 1874

Străzile erau tăcute. Umezeala și lumina difuză a felinarelor începeau noaptea, care era mai degrabă un joc de lumini și umbre.

La Filosof – semnul se dorea a fi sumbru, să reflecte atitudinea ce se cuvine unui om de cultură, tăcut și inexpresiv. Pe de altă parte, interiorul locului dădea de înțeles că dacă nu ai un capital îndeajuns de mare, nu ești binevenit. Draperiile roșii erau din materiale lucioase precum mătasea și se credeau a fi aduse din India. Mesele erau lucrate dintr-un lemn negru și greoi, acoperite cu un material asemănător draperiilor, albastru închis și decorate cu aranjamente florale de trandafiri roșii și crini albi. Candelabrele uriașe de sticlă atârnavă deasupra unei săli nu foarte mari.

James Stevenson intră direct pe usa din față. Dădu buzna de-a dreptul în local. Ușa deschisă brusc, fără nici-o urmă de eleganță, se închise trântită. Toți ochii se ațintiră asupra sa în timp ce el se opri în fața ușii triumfător, ca un leu în fața unei haite de lupi flămânzi. Privi disprețuitor pe deasupra sălii preț de câteva secunde, apoi se îndreptă spre o ușă mare din lemn negru din capătul sălii. Deasupra ușii se afla semnul – o plăcuță aurie pe care era scris cu cerneală neagră „Clubul Filosofilor” – pe care James îl privea mulțumit de fiecare dată. Se asigură că privirile curioase încă îl urmăreau, după care intră în sală :

– James, amice, ne întrebam când mai ajungi, rasună o voce gravă din celălalt capăt al sălii. În mijlocul ei era o masă mare de sticlă. Decorul era același cu cel din sala precedentă, același candelabru sclipitor, aceleași draperii, aceleași flori, în schimb, pe pereții albi atarnau picturi abstracte ale unor artiști ai Levenfordului din acea perioadă, iar pe masă se aflau teancuri de cărți prăfuite, coșuri cu fructe și câteva vinuri scumpe.

– O seară atât de liniștită în Levenford... – pauză ce dorea să sugereze o traiere intensă- cum aș putea să nu mă bucur de ea? Tăcerea, domnilor, este, după mine, cel mai plăcut sunet. Între timp își lăsă bastonul, își puse mânușile pe masă și își lăsă și paltonul gri de primăvară în cuier.

– Așa să fie? Dar muzica serilor de teatru..., întrebă Nathaniel Arch, proprietar al unui boutique

din centrul orașului, care stătea așezat pe unul din scaune.

– Nici vioara lui Bach nu te mângâie precum tăcerea... – aceeași pauză dramatică – în timp ce oaspeții aprobau neștiutori, dar convingși de realitatea faptului. Nici orga lui Mozart nu se compară cu tăcerea nopții... – aceeași pauză, aceleași aprobări. Însă tăcerea, domnii mei, așa cum te mângâie, tot așa îți aduce l'affliction. Sunt de părere – ridică vocea, după care făcu o pauză bruscă pentru a atrage atenția oaspeților - că nu este bine ca omul să fie singur, iar tăcerea, stimabili domni, înseamnă singurătate.

– Înțelepciune ai căutat, înțelepciune ai găsit, se auzi Castiel Whitmore, incult ce deținea un restaurant într-un cartier de aristocrați Astfel de oameni de cultură fac cinste clubului – aceleași aprobări venind de la cei adunați în jurul mesei – doar de n-ai fi chiar tu proprietarul locului în care ne pierdem serile *honorablement* și fondatorul clubului.

– Stimabili, cultură este, să alegem deci un subiect pe care să-l putem dezbate în această seară! John Bennett – deținător al unor ferme de cai din vest – se ridică de pe scaun, împingându-l înapoi cu zgomot și întinse brațele ca un îndemn asupra teancurilor de cărți neatinsse.

– Perioada clasicismului m-a fascinat întotdeauna, începu Stevenson, privind în jur mândru de afirmația sa.

– Dar ce, stimabile, suntem pictori? întrebă Whitmore pe un ton ironic, urmat de hohotele de ras ale „stimabililor”.

– Clasicismul se manifestă și în literatură, domnii mei, protestă Arch revoltat și, totuși, destul de confuz.

Pentru numele lui Dumnezeu, acum mai suntem și literați? Să rămânem la filosofie, stimabile! Bennett se așeză înapoi pe scaun, feri teancul de cărți prăfuite, luă sticla de vin roșu și își turnă în pahar, vrând să pară nefericit, neînțeles.

Ana Maria Vasiliu, clasa a IX-a E

Tudor Dăian

Reîntoarcerea

De fiecare dată când ascunzișurile minții lucrează fără aproape să îmi dau seama, scormonind labirintic prin cotloanele întortocheate ale gândului, poposesc mereu printre clipele petrecute cu tovarășii de peregrinări, căutători de iluzii, adevărate diamante prăvălite sfidător prin noroiul și tina ulițelor cu pretenție de străzi și bulevarde.

Dar, mai presus de orice, mă fixează prelung chipul disperat, încordat până la ultima efortare a nebuniei a însuși Mendebilului, întrezărindu-se doar prin crăpătura lăsată de mișcarea forțată a măștii hidoase. Se luptă cu hotărârea disperată a ultimului răzvrătit al planetei ce se frânge pentru totdeauna în mințile noastre tulburi.

Și astfel îmi aduc aminte nu doar de fascinația aproape demonică ce ne-o trezea nouă, puștilor exaltați de istorisirile lui fascinante, care puneau la comandă să ne stoarcă ultima suflare de viață și de moarte, dar și câte alte întâmplări ce ne leagă tainic și neștiut prin firul trăirilor și emoțiilor nefiltrate pe calea rațiunii.

Și, asta, în pofida parantezei așezate deasupra a ceea ce am crezut întotdeauna că înseamnă încheierea oricăror legături – înverșunata, ucigătoarea luptă pe viață și pe moarte dintre noi și el, Mendebilul. Oare cum ai putut să ne trădezi? Să spui că ești unul și să fii, de fapt, altul. Sau poate două ființe îngemănate în aceeași îndoielnică întrupare.

Te-aș lua de mână și ți-aș arăta pentru a câta oară atelierul unde ne alunga mirosul fetid al mormanelor care clocotesc în ferment, războaiele împotriva detestabililor turniști vecini pentru care ne pregăteam atâta vreme și iroseam atâta muniție, din timp adunată și păstrată. Sau te-aș purta iarăși în fascinanta călătorie în centrul pământului, în întunericul tenebrelor, în fapt nicăieri altundeva decât în vârtejul ascendent al scărilor, conducând spre acoperișul răcoros al înălțimilor. Și, din nou, vechiul nostru corcoduș, asaltat de școlarii lihniți, unde închipuiam culcuș neștiut în freamătul unduitor al frunzișului, până în ziua în care, un chip hidos, înarmat cu o mitralieră cu zimți de toporișcă, l-a doborât la pământ cu un rânjet sardonice.

Acesta este semnul neștiut al existenței și vârtoarea aprigă în care ne construim felii de viață, din care mușcăm cu sete și dor de înălțimi și abisuri. Ne vom mai afla vreodată, oare, să aruncăm cuvinte nerostite în pragul necunoscutului? Nu putem gândi că vom afla vreodată cu adevărat sensurile profunde ale viețuirii noastre telurice? Putem doar crede ori bănu.

Andrei Mircea Lupuleasa, clasa a VII-a F

Ana Arghire

Despre secrete, cu prietenie

Și tau. Pur și simplu stau și privesc tavanul alb al camerei mele și mă gândesc la ceva dincolo de puterea mea de a vedea acum cu ochii trupului, ci doar cu cei ai minții mele zbuțumate de gânduri failibile. Reflectam, într-o tăcere de nepătruns, la ceva ce mi-a spus Dorian ieri, iar vocea lui gravă contura un ambient pe cât de straniu, pe atât de minunat. Dar cine e Dorian? Ei bine, Dorian e un băiat de cincisprezece ani, cu părul la fel de negru ca și noaptea fără stele și ochii verzi ca două smaralde, ce uneori par a avea puterea de a privi prin tine, ajungând direct la suflet. El a venit în blocul nostru cu vreo două luni în urmă. La început nu vorbea cu nimeni, stătea doar pe o băncuță singuratică și citea, parcă din nou și din nou, *Portretul lui Dorian Grey*, de Oscar Wilde. Până într-o zi, când, din senin, fără să o prevăd și fără să-mi dau seama, m-am dus la el și am început un fel de conversație despre cartea lui. O citisem și eu. Atunci am aflat că numele lui coincidea cu cel al personajului principal, Dorian Grey. L-am întrebat de ce parcurge mereu același manuscris. Răspunsul său a fost destul de evaziv. Mi-a spus: *Dar de ce să o pun pe un raft ca apoi să se așeze pe ea praful? De fiecare dată când o citesc, descopăr cel puțin zece lucruri pe care le trecusem cu vederea ultima oară.* Atunci am știut că e o persoană pe care merită să o cunoști. Nu știu, ceva din vocea lui și felul în care mă privea mă făceau să am încredere în el. I-am povestit despre familia mea, despre cum e la școală și multe alte lucruri pe care le-am uitat. Și așa am aflat că el s-a mutat aici din Anglia, că mama lui e profesoară de engleză, că are un frate mai mic, James, că avem aceleași preferințe muzicale și că este pasionat de istorie. Din acea zi, ne-am întâlnit aproape zilnic pe banca aceea solitară, rezemată de doi castani uriași, și povesteam fiecare ce afla mai interesant, fie din cărți, fie de la părinți sau alți prieteni. Erau și zile în care nu aveam nimic nou de împărtășit, așa că ne dădeam cu părerea asupra mai multor teme, ca trecerea timpului. Această idee mi-a venit mie, văzând cum o frunză a castanului își croia încet drum, plutind ca un vis pierdut sau ca o iubire uitată, către pământul

negru și rece. Discuțiile noastre ajungeau în abisurile propriilor ființe, determinându-mă să-i destăinui mereu exact ceea ce simțeam în legătură cu ceva; nu aș fi vrut să-l mint, dar dacă aș fi intenționat-o, mi-ar fi fost imposibil cu privirea aceea cu care îmi pătrundea subtil în suflet. Ceea ce m-a intrigat cel mai mult era felul în care schimba subiectul când încercam să-l întreb ceva despre tatăl său.

Acum, că știți povestea prieteniei mele cu Dorian, voi continua cu nedumerirea mea. Așadar, aproape toată noaptea îmi povestise despre stele și planete, cum la început nu era decât un întuneric infinit, iar apoi, printr-o explozie de fotoni au luat naștere toate elementele universului. Dar nu aceste vorbe m-au pus pe gânduri, căci le cunoșteam de dinainte, ci ceea ce a urmat.

Mi-a spus, cu toată franchețea posibilă, că mai există ceva încă nedescoperit în străfundurile cosmosului, ceva ce ar putea schimba complet viziunea noastră asupra unei vieți normale. Dar, când voiam să-l întreb despre ce e vorba, m-a chemat mama înapoi în casă și ne-am luat la revedere, urmând să ne mai întâlnim cât de curând vom putea. Și acum mă întreb, cum de ar putea ști un adolescent ceva ce le este ocult celor ce și-au dedicat întreaga viață studierii astrelor? Din cărți? Nu cred, aș fi știut și eu. De la mama lui? Probabil. Sau de la tatăl pe care nu l-a numit niciodată în două luni de zile? Nu știu. Însă îl voi întreba imediat ce-l voi vedea.

Totuși, planurile mele de a-i afla sursa de informație

Sorana Mănuță

au avut de așteptat din cauza ploii torențiale ce cuprinsese brusc orașul, ca un blestem venit de undeva de dincolo de nori. Așa că, imediat ce furtuna s-a potolit destul încât să mă lase mama să ies, am pornit în căutarea adevărului. Am verificat peste tot prin împrejurimi, dar Dorian era de negăsit. Și, când credeam că nu mai avea sens să-l caut, mai arunc o privire lipsită de orice speranță către banca noastră și, deodată, îl văd stând acolo, cu vântul răvășindu-i părul și-așa vâlvoi și ochii ațintiți asupra unui punct din depărtare. Mă îndrept cu pași mărunți către el și mă așez pe băncuță, scoțându-l din trasa în care părea să fie cufundat. Dar, înainte ca eu să-i pot adresa vreun cuvânt, îmi spuse:

- Știu ce vrei să-mi spui. Vrei să afli de unde știu secretele cosmosului neexplorat încă. Ai fi vrut să vii chiar ieri, dar nu te-a lăsat mama ta din cauza ploii... Te-am așteptat, să știi...

În acel moment, am rămas fără suflare. Nu știam ce mă mira mai tare, faptul că bietul băiat a stat în ploaie așteptându-mă sau că știa care-mi erau intențiile; dar mereu am crezut că Dorian putea citi gândurile. Încercam să-i spun ceva, dar cuvintele pur și simplu nu voiau să iasă. El a părut să observe neputința mea de a articula vreo vorbă coerentă, fiindcă a spus, aproape imperceptibil:

- Îți dai seama că-mi ceri să-ți dezvălui cel mai mare secret al meu... Dacă ți-aș spune, ai crede că nu sunt în toate mințile, că delirez, că mi se pare, că visele sunt doar vise, că nu e nimic real în ele... Îți jur că, dacă aș avea certitudinea că nu mă vei privi ca pe un monstru după ce-ți voi zice totul, n-aș mai ezita, dar mi-e teamă..., zise el, ultima parte fiind mai mult o șoaptă, iar vocea îmi reveni brusc, pentru că m-am trezit promițându-i:

- Oricât de straniu ar fi adevărul, nu te voi privi altfel decât o fac acum, pentru că nimic nu poate fi atât de rău încât să-mi distrugă impresia bună despre tine, l-am

consolat eu, cu o voce mult mai blândă decât înainte.

– Bine, zise el cu un oftat puternic. Este vorba despre tata. El era angajat la o stație spațială și era cel mai bun dintre colegii lui. Urma să fie promovat... Apoi, a venit într-o zi acasă zâmbind parcă nebunește, i se citea fericirea pe chip. Aveam zece ani. S-a dus cu mama în dormitorul lor, iar eu am încercat să le ascult conversația prin ușa ușor întredeschisă. Am deslușit un crâmpel din aceasta, totuși. Tata îi spunea mamei că descoperise ceva care *va schimba complet lumea așa cum o știm...*

Dar de ce vorbea despre el la trecut, și nu la prezent? Doar nu o fi ce cred eu? Nu, nu are cum. Poate doar obișnuia să lucreze acolo, îmi spuneam eu în timp ce ritmul inimii mi se accelera subit la gândul acelei posibile nenorociri.

– ... dar când se îndrepta înapoi spre stație, a avut un accident care i-a luat nu numai mașina...

Dintr-o dată, ochii aceia verzi și strălucitori, care odată emanau o căldură aproape nepământească au început să strălucească de durere. Fără a mai spune ceva, m-am ridicat încet, cu mâinile tremurându-mi mai tare ca niciodată și cu lacrimile gata să mi se prelingă pe obrazul palid, iar ploaia nemiloasă îmi brăzda fața, apa amestecându-se cu plânsul meu neputincios ca într-o alchimie demonică. Nu puteam vedea clar drumul, dar eu continuam să merg, fără să fiu conștientă că puteam să mă lovesc de cineva sau de ceva în orbirea mea. Și ce dacă aș fi căzut? Nicio rană, nicio sângerare, nimic din ce aș fi putut simți eu vreodată nu s-ar putea compara cu povara pe care o poartă, zi după zi, an după an, Dorian. Odată ce ploaia a mai încetat, am zărit o bancă. Eram încă în parc, nu mersesem chiar foarte mult, chiar dacă mie mi se părea că parcursesem toată întinderea Pământului... M-am așezat și mi-am cuprins fața cu mâinile încă tremurânde, simțind cum toată fericirea se evaporă încet din mine. De ce sunt atât de naivă? Dacă nu eram eu, cu întrebările mele, cu dorința mea nestăvilită de a ști totul, bietul băiat nu ar mai fi trebuit să vorbească despre acel accident mai mult decât tragic... sau poate că nu eu i-am trezit amintirea... în mod sigur ea nu a dispărut niciodată... poate, dar măcar nu era nevoie să vorbească despre ce s-a întâmplat. Cât timp în mintea mea se purta o luptă în care nici măcar eu nu mai știam cine voiam să câștige, nu am observat cum cineva s-a

așezat lângă mine. Ridic ușor privirea și văd o siluetă înaltă, neclară; îmi șterg lacrimile cu dosul palmei pe care încă nu o puteam controla și văd exact persoana la care tocmai mă gândeam. Dar cum de m-a găsit? Trebuie să mă fi depărtat destul de mult de locul nostru. Oare m-a urmărit? A doua oară într-o singură zi, vocea îmi pierise, cuvintele rămâneau blocate, iar el m-a înțeles și nu a spus nici el nimic. Doar m-a privit drept în ochi, parcă spunându-mi: *Nu e vina ta. Nu îl pot aduce înapoi. Pot doar să nu-l uit niciodată. Faptul că știi și tu mă face să nu mă mai simt singur.* Apoi, s-a ridicat, a murmurat ceva ce semăna cu *Ne mai vedem!* și a plecat.

După un timp, adică atât cât mi-a luat să mă trezesc din acea stare de confuzie, m-am îndreptat spre casă, gândindu-mă și cântărind cele auzite și simțite. Nu am vorbit cu nimeni niciodată despre acel episod, iar Dorian se purta la fel ca înainte, vorbeam și râdeam împreună. Ca și cum toate acelea nici nu ar fi avut loc. Ca și cum nu mi-ar fi spus niciodată acel secret atât de bine tăinuit. Însă totul păruse atât de real, și fusese real, sunt sigură. Pentru că, uneori, îl observ privindu-mă cu precauție, de parcă i-ar fi teamă să nu îl întreb ceva despre acea zi. Și câteodată mă abțin cu greu să nu o fac, și nici el nu spune nimic care să-mi dea vreun punct de început. Probabil că, pentru Dorian, acea privire a spus totul. Totuși, mai erau întrebări fără răspuns și cred că vor rămâne așa pentru totdeauna. Poate că uneori e mai bine să nu știi anumite lucruri.

Diana Postolache, clasa a VII-a F

O COAJĂ DE NUCĂ

Trecuseră două zile de când l-am alungat pe Mendebil dintre noi și nu ne-am mai întâlnit pentru a ne juca Vrajitoarea. Pur și simplu stăteam în casele noastre și ne gândeam la cele întâmplate, în timp ce părinții ne credeau bolnavi.

Totuși, cel mai tulburat dintre noi eram chiar eu. Pe de o parte eram absolut șocat și revoltat din cauza a ceea ce am văzut, dar pe de altă parte îmi era milă de Mendebil. Mă gândeam cât de prost se simțea el, care tocmai a decăzut de la o persoană respectabilă până unde era în acel moment. După un timp, am hotărât să ies afară doar ca să mă mișc puțin. M-am dus la o clădire de la Scara doi, la acel balcon de unde se vede apusul. Acel loc chiar Mendebilul mi l-a arătat și totuși nimeni altcineva nu îl mai cunoștea.

Stând pe un scaun mai mic, simțeam cum emoția mă copleșește, și așa cum obișnuia să facă și înainte de incident, Mendebilul a ieșit de după ușă și s-a așezat lângă mine. Inițial, voiam să-l pocnesc, să-l las pe jos și să fug, dar m-am gândit să-i acord o șansă și să-l las să ne părăsească într-un mod mai demn. Liniștea era copleșitoare, iar pentru câteva minute, nimeni nu a vrut să o întrerupă. Amândoi priveam în depărtare, dar Mendebilul era mai îngândurat ca niciodată. Fără să se întoarcă, acesta mi-a spus:

– Să știi că timpul vindecă orice rană. Totuși există răni atât de adânci încât ele pot fi vindecate doar prin uitare, ceea ce o să faci voi cu mine. Nu voi mai fi pe aici zilele următoare, dar o vreme o să mă ții minte și sper că unele cuvinte de ale mele o să rămână cu tine până la sfârșit. Alaltăieri erați o gașcă de copii ce omorau animale și se jucau în canale, ieri deja știați câteva noțiuni de bază despre bunul simț, iar azi eu îți spun ție câteva sfaturi ce te vor ajuta în viață.

În acel moment, Mendebilul luă o pauză și se uită puțin spre cer. Acesta mă cunoștea și știa că nu este vremea pentru scuze, iar eu știam că

Andra Ciobanu

acesta mă va uimi cu o poveste, dar m-am înșelat. Ceea ce a urmat m-a marcat pe viață, mi-a rămas întipărit în minte și încă nu îl pot uita. După mai multe clipe de tăcere, Mendebilul continuă:

– Vezi tu, Mircea, odată un mare om a spus: „Aș putea fi închis într-o coajă de nucă și să mă cred regele spațiului infinit”. Oricât de aspru ar fi destinul cu tine, oricât de multe griji, probleme și necazuri ai avea, orice ar spune alții despre tine și oricât de rău ai ajunge, important este ca în sinea ta să fii liber. Nu îi permite nimănui să te domine, niciunei persoane, nici măcar fricii sau eșecului. Fii cine vrei să fii și nu lăsa pe alții să hotărască pentru tine. Viața este grea și doar trăind în prezent poți ajunge departe. Nu lăsa ceva din trecut să te frământă acum. Fii mai bun decât ești și nu ceda niciodată. Probabil că acum nu vei avea nevoie de sfaturile pe care ți le-am dat, dar ceea ce am încercat să-ți spun este că nici mânia, nici indiferența, nici mândria, nici lenea și nici chiar iubirea nu trebuie să te controleze. În interiorul tău trebuie să fii liber căci doar acolo poți fi cu adevărat cine vrei tu.

Atunci timpul parcă se opri. Din nou mă uitam în gol și mă gândeam la cele auzite. Cred că tocmai acel discurs m-a determinat să aleg profesia de scriitor. „Să fiu liber!”, „Să fiu cine vreau!”, încă îi mai aud în minte vocea caldă. Totuși, nu m-am putut abține să nu spun două cuvinte la care aștept răspuns de atâta timp:

– De ce?

Mendebilul oftă lung și după un timp spuse cu o voce mult mai serioasă:

Mircea mai trebuie să-ți spun un lucru. Multă lume va încerca să-ți spună ce să faci, să te păcălească. Atunci, te vei întreba pe cine să ascuți, cine are dreptate. La această întrebare nu-ți poate da nimeni un răspuns în afară de tine. Există o serie de noțiuni care se numesc principii morale și reprezintă un set de reguli atât de simple, dar atât de des încălcate. În ziua de azi, nimeni nu le mai ascultă, toată lumea caută calea ușoară, toată lumea se lasă influențată de ceilalți, se lasă târâtă în prăpastie. În fine, te-am ales pe tine, Mircea pentru că eu cred că ești special, eu cred că o poți face. Totuși, acum trebuie să plec.

– Stai puțin! Nu mi-ai spus unde să găsesc acele principii morale despre care vorbeai.

– În tine Mircea! Îți urez mai mult succes decât am avut eu!

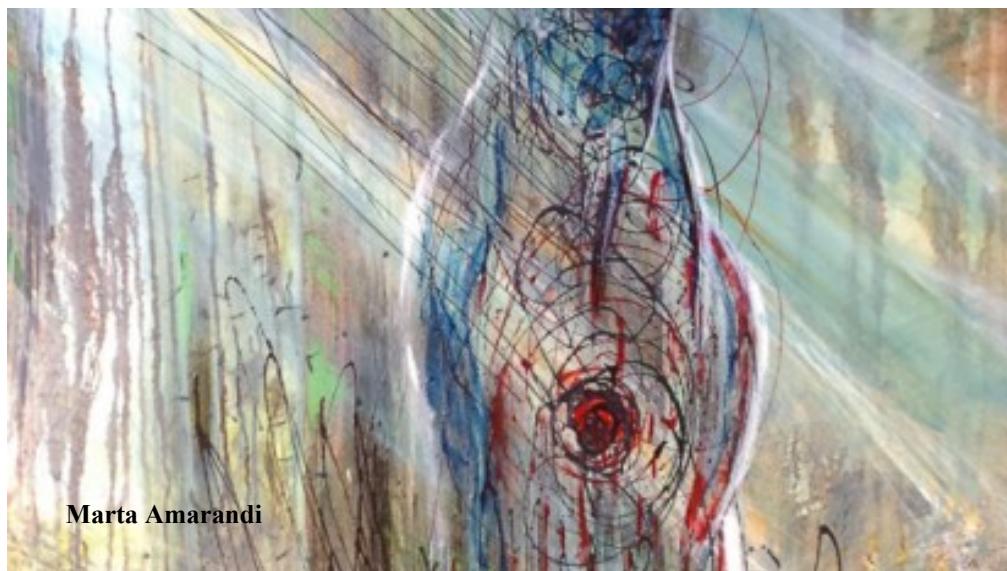
Mendebilul plecă, iar de atunci nu l-am mai văzut. Am rămas tăcut o vreme și am început să scriu într-un jurnal pentru a mă simți mai bine. Acum că îmi amintesc de acele vremuri, totul pare

atât de ciudat. Mă gândesc la ce mi-a spus Mendebilul și la ce putea să se refere.

Totuși nimic nu se lega. M-am gândit la borcanul din vis și mi-am zis că el trebuie să fie nuca, dar atunci ce este lacătul de carne? M-am gândit la atâtea și atâtea semnificații, dar nimic nu prindea sens. Îmi venea greu să accept că a trecut prea mult timp, dar deși în fiecare seară simt că sunt pe cale de a afla răspunsul, ziua următoare conștientizez că nu sunt pe cale de a descoperi ce dorea Mendebilul să-mi spună și sunt nevoit să mă gândesc din nou la aceste lucruri.

Sunt câteva luni de la visul ciudat, și deși în interiorul meu nu pot accepta, partea mea rațională îmi spune să mă dau bătut și să termin această carte. Nu știu ce să mai cred dar pot spune că Mendebilul este cel mai enigmatic personaj din viața mea și că poveștile lui vor rămâne mereu în mintea mea confuză.

Stefan Blajut, clasa a VII-a F

Marta Amarandi

Lumânare

A fost vineri 13 în Vinerea Mare
Și-acum, în albastra noapte de-Înviere
sper doar să nu-mi plouă peste lumânare:
de piere Lumina, și sufletul piere.

Vântul răscolește cu vuiet frântura
de lume în care doar El mai învie.
Apă, foc, văzduh și pământ devin una
numai pentru cel ce-are suflet să știe.

Pe solul cel negru îmi tremură pașii
În tainică beznă Lumina s-ascunde
Nu știi de când îmi sunt atât de mici ochii
căci sfânt înțelesu-i cu greu pot pătrunde.

A fost vineri 13 în Vinerea Mare
Și-acum, în albastra noapte de-Înviere
sper doar să pot fi și eu o lumânare
simțind sufletu-mi cum învie-n tăcere.

Teatrul

Micuța făptură de humă și stele
– ce-n rânjet și-n hohot rămâne păpușă –
încearcă dibace de sfiori să se prindă
din noi întrebări, ea lungi mâini își clădește

Privește, iar ochii-i – mărgelile rotunde –
tot caută-n roșul cortinei răspunsul
și-avântă simțirea întreagă spre juru-i
căci viața-i nisip fin e-n albă clepsidră

Și glăsuie-ntruna spre ce e deasupra-i
dar vocea-i un zid de-ntuneric lovește
se zbate, iar zbaterea sa îndelungă
e suflul cel tragic ce vântul amuză

Singur albastrul știe cum norii s-or cerne
– cald lapte sau negură-n vuiet de vânturi –
și singur doar drumul cunoaște sfârșitul
și munți, și meandre uitând să mai vadă.

Catya Bucur, clasa a XI-a B

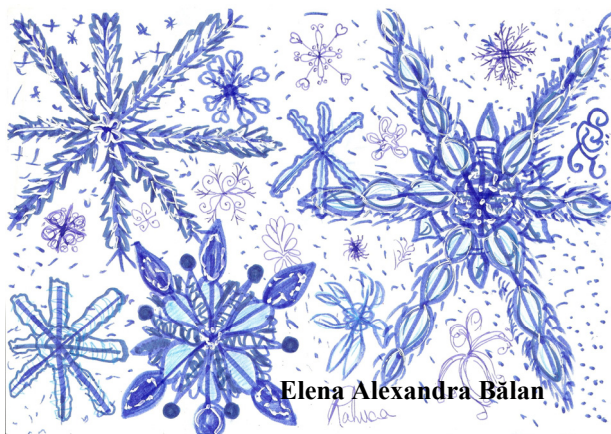

Moarte

Luați-mă de mână și înecați-mă în mare,
 Moartea să îmi aibă gust de sare și să plouă cu spume
 Peste mine
 Îneliți-mă în timp, să nu mă sfârșesc niciodată.
 Ca și cum nu exist, să îmi dispară chipul.
 Chemați-L să îmi atingă mâinile, sa le împletească
 asemenea unor sfori albe,
 Pe piept
 Și să le sărute cu veșnicie.
 Lăsați-mi părul să fie una cu apa ca să nu moară și
 prinde-mi, Doamne, în el stele stinse.
 Îchideți-mi ochii cu privirea voastră ca să pot simți
 cerul,
 Și,
 Pecetluiți-mi ochii cu atâtea cuvinte nespuse...

Ninsori

Sufletele lor erau ca o pădure.
 Peste tot tăcerea înghețată de suspin,
 Peste tot
 Copacii răsăriți din lacrimă.
 Când erau triști, începea să ningă în pădure
 Și ningeă câteva zile aspru, nemilos,
 Despărțind în zgomote tăcerea care curgea printre
 pietre.
 Ningeă, îngreunând copaci răsăriți din lacrimă,
 Cu un bocet de lumină, care se topea,
 Și ajungea,
 Mai jos decât pământul.

Elena Alexandra Bălan

Când erau fericiți, începea să ningă în pădure.
 Și ningeă continuu, mai alb și calm,
 Lăsând tăcerea înghețată de tăceri,
 Lăsând frici să clipească, să simtă, să se joace
 Cu fericirea.
 Ningeă crud și mult, plâsmuind copacul, născându-l
 din lacrimi nevărsate,
 Evaporate din sufletele moarte ale iernii...

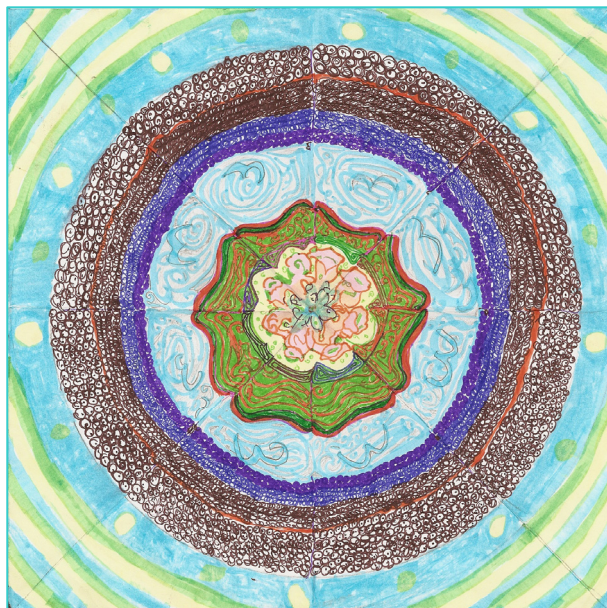
Bulevard

Bulevardul ochiului tău era aglomerat
 Cu oameni, încât privirea mea,
 Abia mai avea loc sa privească.
 Când clipeai, picurau sentimentele din orbita ta,
 Ca dintr-o iubită cu sufletul firesc.
 Suntem plini de aburi și de simțuri
 Și de zboruri
 Și de somnuri.

Poveste cu Dumnezeu

Mâna ta, străine, farmecă.
 Crepusculul îngână mut clipirea
 Și aiureala vântului și-a frunzei o revărsa peste
 trupuri.
 Îți simt mana, străinule, și pleoapele mi se închid sub
 ape,
 Iar gândul mi se împletește printre degetele tale.
 Mă trezesc dimineața când mâna ta, străine, farmecă.
 Vraja ta îmi pare acum copilăroasă, iar aplecarea ta
 din ce în ce mai rece,
 Ochii tai aproape omenști, fermecătorule, vrăjesc și
 par din ce în ce,
 Din ce în ce
 Mai aproape de moarte.

Ioana Tătarușanu, clasa a VII-a F

Sofia Ioana Agapi

Incertitudini

Privim lumina fugind de întuneric
 Și brațele-nserării ne cuprind,
 Nu știm dacă ele ne-au prins pe noi
 Sau noi pe ele.
 Stăm pe nisipul rece, fin,
 Nu știm dacă-i alb sau negru,
 Valurile mării ne șoptesc,
 Ne cheamă.

Cerul s-a zugrăvit în umbrele viorii,
 Zâmbet de stele i-a răsărit pe chip,
 În fruntea lui zace un astru gingaș,
 Nu știm dacă-i lună sau soare,
 Ne mângâie cu razele fierbinți,
 Dezmiardă plaja nesfârșită.

Liniștea domnește peste regatul ei
 Și nu-ndrăznim să o tulburăm,
 Cârduri negre pierdute în zare
 Ne amintesc de zilele care trec,
 Nu știu de ce și unde fug,
 Dar știu că apoi nu le mai vezi.

La orizont privim îndrăgostiții,
 Marea și văzduhul îmbrățișați,
 Și ne cuprinde-o nostalgie mare.
 Ei sunt așa naivi și fericiți,
 Nu au aflat că totu-i efemer,
 Precum iubirea ce-am trăit,
 Nu stiu, într-adevăr iubire-a fost,
 Sau doar un vis?

Privim lumina fugind de întuneric
 Și brațele-nserării ne cuprind,
 Nu știm dacă ele ne-au prins pe noi
 Sau noi pe ele.
 Parfum veștejit de lacrimi și zâmbete
 Ne prinde-n vâlul lui umed,
 Vise neîmplinite cu miros amar
 Ne împrăștie gândurile.

Diana Popescu, clasa a VII-a F

CUPRINS

EDITORIAL

Laura Ștreangă – Despre puterea de a spune nu sau cum să îți impui singur limite / 1

VIATA ȘCOLII

Personalitățile trecutului:

Prof. Adriana Pârâu – *George Pascu* / 2

... și valorile prezentului:

Elena Chirvăsuță – „În timpul liceului am învățat că prin multă muncă și dăruire este posibil să îmi îndeplinesc visurile, iar mai târziu am realizat că munca nu este totul” (interviu cu **Andrada Ianuș**) / 5

Laura Ștreangă – *Consiliul Elevilor – o școală prin care înveți prin tine însuți* / 9

Andra Bulgaru – „Până acum, cel mai semnificativ moment din viața mea a fost momentul în care am început să studiez la Colegiul Național. M-a învățat să visez, să muncesc, să câștig și să pierd” (interviu cu **Laura Ștreangă**) / 11

Irina Șerpeanu – *Colegiul Național – valențe europene* / 14

Irina Șerpeanu – „Colegiul Național reprezintă matca mea, e locul din care am plecat în «lumea mare» și locul la care mă voi raporta mereu când se va dori o incursiune în trecutul meu” (interviu cu **Andrei Pașa**) / 17

Vlad Tifor – *O săptămână de neuitat în Țara lui Molière* / 20

Smaranda Ioana Moroșanu – *Behind the Scenes: Lights Out* / 24

Rareș Anton – *Folk... în curtea școlii. FICS cum îți place* / 26

NE PRIVEȘTE

Răzvan Cojocaru – *În control sau controlat?* / 30

Cristina Pleșescu – *ArtCamp îți oferă șansa de a-ți urma visul* / 31

Ioana Iliescu – *Căutând cuvinte pentru a avea ceva de spus* / 32

Monica Maria Minea – *Workshop-ul creativității* / 33

Opera și Teatrul – deschideri culturale:

Andra Irina Bulgaru Iliescu – *La Traviata de Giuseppe Verdi* / 35

Elena Andreea Chirvăsuță – *O scrisoare pierdută, de I.L. Caragiale* / 37

ADOLESCENȚIA

Ștefan Ciupilan – *Teama – limită sau impuls?* / 39

Vlad Tifor – *Teatrul – o experiență modelatoare a personalității adolescente* / 41

Diana Elena Postolache – *Amintiri din casa sufletului* / 43

Daria Alexia Grigoraș – *O poveste în care cred* / 45

Matei Grosu – *Dincolo de copilărie* / 47

Ștefan Ciupilan – „*My favorites things*” (interviu cu **Teodora Sandu**) / 48

Teodora Nedelcu – *Dăruire, Eliberare, Suflet, Emoție, Nuanță* / 50

Iustina Cârstoiu – *Furtuna prietenilor* / 52

RECENZIE. CRONICĂ

Ruxandra Mărgineanu – *Dincoace de Paradis, de F. Scott Fitzgerald* / 53

Marta Constantin – *Procesul, de Franz Kafka* / 54

Antonia Muraru – *Narcis și Gură-de-Aur, de Hermann Hesse* / 56

Bogdan Olariu – *Enigma Otiliei, de G. Călinescu* / 58

Andrei Mircea Lupuleasa – *Jurnalul Annei Frank* / 60

Ilinca Murariu – *Micuța Bijou – micuța trecutului* / 62

Ioana Tătărușanu – *Simboluri. Fragment din Declarație de iubire de Gabriel Liiceanu* / 63

Alexandra Istrati – *Never let me go, de Kazuo Ishiguro* / 64

Diana Elena Postolache – *Mendibilul – o cheie de introspecție* / 66

Ioana Vartolomei – *Alexis Zorba (Zorba Grecul – 1964)* / 69

Andreea Muraru – *Jurnalul străzii – Freedom Writers* / 70

Ioana Popa – *Blue Jasmine* / 71

Antonia Pintilie – *Magic in the Moonlight – magia minciunii* / 74

Delia Ciobanu – *The Theory of Everything* / 76

Monica Maria Minea – *Whiplash* / 77

CREAȚIE

George Stoica – *Cărțile cu care se creează oameni* / 79

Andra Ioana Berigoî – *Felinarul* / 80

Teodora Tiron – *Metamorfoza* / 81

Andrara Strugaru – *Confesiuni...* / 83

Ioana Tătărușanu – *Cântecul călătorului în toamnă* / 85

Mihnea Ghițu – *Oscar și Tanti Roz. Despre disperarea mea (pagină de jurnal)* / 86

Amalia Vasiliu – *Oameni de cultură...* / 87

Andrei Mircea Lupuleasa – *Reîntoarcerea* / 88

Diana Postolache – *Despre secrete cu prietenie* / 89

Ștefan Blăjuți – *O coajă de nucă* / 92

Catinca Buciuileac – *Lumânare, Teatrul (poezie)* / 94

Ioana Tătărușanu – *Noapte, Ninsori, Bulevard, Poveste cu Dumnezeu (poezie)* / 95

Diana Popescu – *Incertitudini (poezie)* / 96

